

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของนายบัญญัติ บรรทัดฐานในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์เรื่องบทบาททางการเมืองของนายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และผู้ทรงคุณวุฒิ หรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

ชวน หลีกภัย (2553, 13 กรกฎาคม) ประธานที่ปรึกษาหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

สัมภาษณ์โดย ธนรัตน์ ตุละชน ที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์

ชุมพล กาญจนะ (2553, 6 พฤษภาคม) อดีตสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ ตุละชน อาคารรัฐสภา กรุงเทพมหานคร

นิภา พริ้งศุลกะ (2553, 2 พฤษภาคม) อดีตสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ ตุละชน สำนักงาน ส.ส. นิภา พริ้งศุลกะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นิพนธ์ บุญญามณี (2553, 19 พฤษภาคม) สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ ตุละชน สำนักงาน ส.ส. นิพนธ์ บุญญามณี จังหวัดสงขลา

บัญญัติ บรรทัดฐาน (2553, 25 พฤษภาคม และ 6 กรกฎาคม) รองประธานที่ปรึกษาหัวหน้าพรรค

ประชาธิปัตย์ สัมภาษณ์โดย ธนรัตน์ ตุละชน ที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์

บุญอริ ยี่มะ (2553, 1 กรกฎาคม) อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ ตุละชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา

ประพันธ์ คุณมี (2553, 16 พฤษภาคม) สมาชิกพรรคการเมืองใหม่ สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ ตุละชน ที่ทำการพรรคการเมืองใหม่ กรุงเทพมหานคร

ประวิณ จุลภักดี (2553, 23 พฤษภาคม) ผู้นำองค์กรเอกชน สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ ตุละชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พงษ์ศักดิ์ โพธิ์ศรีประเสริฐ (2553, 23 พฤษภาคม) สื่อสารมวลชน สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ ตุละชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พีรยศ ราอิมมูรา (2553, 7 กรกฎาคม) สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ ตุละชน อาคารรัฐสภา กรุงเทพมหานคร

สุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล (2553, 22 มิถุนายน) สมาชิกพรรคเพื่อไทย สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ ตุละชน อาคารรัฐสภา กรุงเทพมหานคร

อานวย สุวรรณศิริ (2553, 12 พฤษภาคม) อดีตสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ คุละธน กรุงเทพมหานคร

เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2553, 7 กรกฎาคม) นักวิชาการอิสระ สัมภาษณ์โดย

ธนรัตน์ คุละธน กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข
บทสัมภาษณ์และตั้งเหตุการณ์

แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

เรื่องที่สัมภาษณ์.....วัน / เดือน / ปีที่ทำการสัมภาษณ์.....
 เวลาเริ่มสัมภาษณ์.....สถานที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์.....ผู้ให้สัมภาษณ์.....

ประเด็นที่ให้สัมภาษณ์

1. บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “ นาย บัญญัติ “ ว่าเป็นอย่างไร
 - 1.1 บทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติที่สำคัญที่สุด คือ.....
 - 1.2 บทบาทการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน คือ.....
 - 1.3 บทบาทของฝ่ายบริหารราชการแผ่นดิน คือ.....
2. บทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของ “ นาย บัญญัติ “ ว่าเป็นอย่างไร
 - 2.1 บทบาทในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างไร.....
 - 2.2 บทบาทในฐานะที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองเป็นอย่างไร.....
3. บทบาทในการเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ของ “ นาย บัญญัติ “ ว่าเป็นอย่างไร
 - 3.1 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างไร.....
 - 3.2 บทบาทการเป็นผู้นำพรรคฝ่ายค้านเป็นอย่างไร.....

**แบบสัมภาษณ์เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์**

สัมภาษณ์ ณ สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....เวลา.....ถึง.....น

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

สัมภาษณ์โดย.....(ผู้วิจัย)

อุปกรณ์ที่ใช้บันทึกข้อมูล.....

พฤติกรรมของผู้ถูกสังเกต.....

พฤติกรรมทางกาย.....

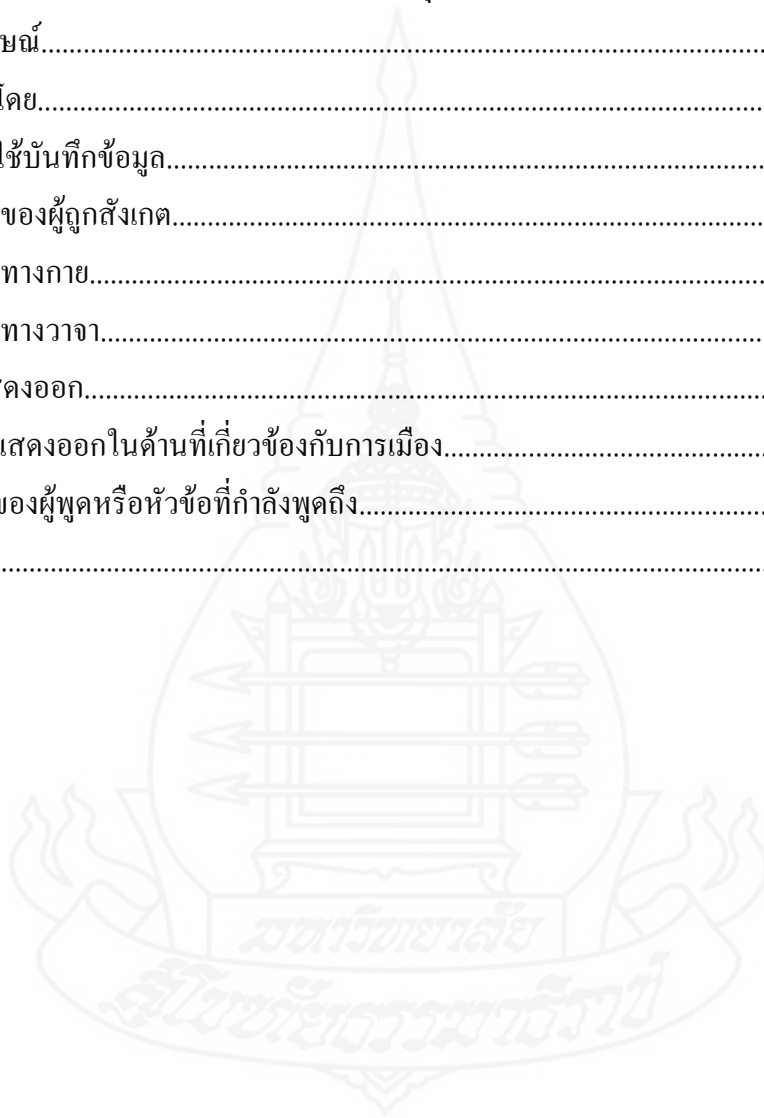
พฤติกรรมทางวาจา.....

คำพูดที่แสดงออก.....

บทบาทที่แสดงออกในด้านที่เกี่ยวข้องกับการเมือง.....

ความเห็นของผู้พูดหรือหัวข้อที่กำลังพูดถึง.....

อื่นๆ.....

แบบการเก็บข้อมูลจากเอกสาร

ข้อมูลบรรณานุกรม.....
 เอกสารที่เขียนโดย.....
 มีส่วนสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองของนายบุญญ์ดีอย่างไร.....
 มีเนื้อหาที่สำคัญ คือ.....
 ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ คือ (ระบุหน้า).....
 ข้อคิดเห็น วิวิจารณ์ในส่วนต่างๆของกรอบแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์.....

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของนายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ครั้งที่ 1

ผู้ให้สัมภาษณ์	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตุละธนะ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	ที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์
วันที่สัมภาษณ์	25 มิถุนายน 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	15.00 น. ถึง 16.00 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม บทบาทภายในสภาของ “นายบัญญัติ” มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอะไรบ้าง และมีความสำคัญอย่างไร

ตอบ คือเรื่องบทบาทภายในสภาของผมในช่วงหลัง ๆ นี้ ต้องยอมรับว่ามีไม่ค่อยมากนัก เพราะว่าผมเป็นสมาชิกอาวุโส เรื่องที่ควรจะได้พูดนี้มักจะเป็นเรื่องสำคัญมาก เช่น เรื่องอภิปรายไม่ไว้วางใจบ้าง การแก้ไขรัฐธรรมนูญ เรียกว่า ต้องว่ากันเป็นเรื่องใหญ่ ๆ ที่จะว่ากันเรื่องใหญ่ ๆ ผมคิดนอกเหนือจากผม เป็นสมาชิกอาวุโสแล้ว พรรคประชาธิปัตย์ของเรามีสมาชิกเยอะ และภารกิจที่คนพรรคประชาธิปัตย์จะต้องเข้าใจกันทีเดียว คือ การสร้างคนรุ่นใหม่ให้เขาได้มีบทบาทเพราะช่วงหลัง ๆ ในสภาผมคิดว่า จะก้าวมาเป็นบทบาทของคนรุ่นใหม่มากขึ้น ในขณะที่รุ่นคนก่อน ๆ อย่างท่านชวน อย่างผม สมาชิกอาวุโสหลาย 10 คนที่มีอยู่ในขณะนี้จะมีบทบาทไม่ค่อยมาก แต่ว่าแน่นอนบทบาทในการเตรียมการเราช่วยเป็นต้นว่าหนึ่งวันก่อนประชุมสภา เราจะมีการประชุมพรรค ผมคิดว่าตรงนั้นแหละคือบทบาทของคนอาวุโสอย่างท่านชวน และผม หรือใครต่อใคร ที่ลุกขึ้นแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อสังเกตว่าถ้าจะมีใครไปพูดในสภานี้วันพรุ่งนี้ในเรื่องนั้น เรื่องนี้ มันมีข้อน่าสนใจที่ไหนอย่างไร ก็เลยกลายเป็นว่าบทบาทในสภาช่วงหลัง จะเป็นบทบาทในการช่วยเตรียมการให้กับสมาชิกคนใหม่ ๆ ของเราได้เรียนรู้และมีบทบาทมากขึ้น ภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของผมในเรื่องของการเตรียมการในวันนี้ทุกสัปดาห์เลย คือ การทำจากพรรค คือ บทบาทในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองในรอบสัปดาห์ ซึ่งในส่วนนี้ก็มีสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำอย่างไรในรอบสัปดาห์ไปด้วย ผมคิดว่านั้นคือ บทบาทของผม แต่แน่นอนในเวลาผมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ ๆ ผมว่าผมก็พูดจาในสภาไว้เยอะทีเดียว

แต่นั้นก็เมื่อ 30-40 ปีที่แล้ว ซึ่งถ้าจะไปค้นรายงานการประชุมก็หน้าจะพบ ซึ่งผมจะพูดเกือบทุกนัดเหมือนกัน ในเรื่องที่สำคัญ ๆ นั่นคือบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎร

ถาม บทบาทภายนอกสภาของ “นายบัญญัติ” มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอะไรบ้างและมีความสำคัญอย่างไร

ตอบ บทบาทนอกสภาในส่วนของผมในวันนี้ ผมคิดง่าก็คล้ายกัน คือ ในฐานะของสมาชิกสภาผู้แทนอาวุโสที่ผ่านตำแหน่งแห่งหนมากมายทั้งฝ่ายค้าน และรัฐบาล ผมคิดง่าเวทีที่ผมมั่นใจที่ได้แสดงแน่อนคือ เวทีของสื่อ สื่อจะถามเรื่องปัญหานั้นปัญหานี้ก็ให้ความเห็นกันไป ซึ่งก็จะพบความจริงว่า ทางโทรทัศน์ก็ไปออกรายการสำคัญๆ ในวาระที่มีปัญหาการเมืองที่น่าคบคิดเป็นอันมาก ในหน้าของสื่อหนังสือพิมพ์ก็เหมือนกัน สัมภาษณ์พิเศษฉบับนั้นฉบับนี้แต่ว่าจะเป็นในช่วงเวลาบ้านเมืองเกิดวิกฤตปัญหาในพื้นที่ผมคิด ทุกวันนี้หลังจากที่ผมได้พ้นจากความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากเขตเลือกตั้งมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระบบบัญชีเลือกตั้ง หรือในแบบสัดส่วนก็กลายเป็นสมาชิกอาวุโส ที่เรียกว่า แทนที่จะดูในเขตพื้นที่เล็ก ๆ ตามที่เคยถูกลบเป็นต้องดูในเขตพื้นที่ที่กว้างขึ้นส่วนมากจะให้คำแนะนำให้คำปรึกษากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเฉพาะในเขตเลือกตั้งในกลุ่มจังหวัดที่เราสังกัดอยู่ ส่วนปัญหาในพื้นที่แม้ว่า ภารกิจของเราจะเปลี่ยนแล้วก็ตามแต่ว่าย่อมเป็นที่เข้าใจว่า สำหรับชาวบ้านแล้วเขาผูกพันกับใครเขาก็จะผูกพันกับคนนั้น ก็เวลากลับไปบ้างหรือแม้จะไม่ได้กลับไปบ้าง ก็จะมีจดหมายเขียนมาปรับทุกข์เรื่องนั้นเรื่องนี้อยู่แต่เมื่อได้มาแล้ว เราก็ทำสองทางในเวลาเดียวกัน หนึ่งอาจจะส่งให้ส่วนราชการที่เขาทำหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแล สองส่งให้ ส.ส.เขต ผมคิดนี้คือบทบาทที่ตามมาตลอด

ถาม ในช่วงที่ท่านบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรค มีบทบาทอย่างไรในการเสนอกฎหมาย

ตอบ ตอนเป็นหัวหน้าพรรคไม่ค่อยได้เสนอกฎหมายในนามตัวเองเลย เพราะหัวหน้าพรรคจะมีหน้าที่รับรองกฎหมายที่สมาชิกเสนอ เป็นหัวหน้าพรรคประมาณ 2 ปี ในช่วงนั้นภารกิจส่วนใหญ่จะกลายเป็นการเซ็นรับรองให้สมาชิกเป็นคนเสนอเอง มากกว่าตัวเองไปเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของพรรคเราอยู่แล้วในการสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่เขาได้ทำงาน

ถาม ในฐานะหัวหน้าพรรค “นายบัญญัติ” มีแนวทางหรือหลักการอย่างไรในการกำหนดนโยบายพรรค

ตอบ ในเรื่องของนโยบายพรรคผมคิดง่า คือ คงตอบได้ว่าพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองที่เก่าแก่ยาวนานมาเป็นพิเศษ แล้วเรามีนโยบายหลัก ๆ อยู่แล้ว แต่ว่าแน่อนผมคิดง่าในพรรคการเมืองจะต้องมีนโยบายและจะต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอและให้มันสอดคล้องกับสภาพของปัญหา โดยสอดคล้องกับความเจริญของบ้านเมืองที่จะต้องเดิน

ไปข้างหน้า เพียงแต่เราไม่ทิ้งนโยบายเก่า ผมคิดว่าในช่วงที่ผมเป็นหัวหน้าพรรค เราก็ได้มีโอกาสนำเอาวิธีการในการกำหนดนโยบายแบบใหม่มาใช้ นั่นก็คือ การจัดให้เป็นรับฟังความคิดเห็นจากคนในทุกภาคของประเทศ เพื่อกำหนดปัญหาของภาค นอกเหนือจากปัญหาหลักใหญ่ ๆ ของประเทศโดยรวม แล้วในช่วงที่ออกไปทำในช่วงนั้น ผมยังคิดว่าเราประสบความสำเร็จทีเดียว นั่นก็หมายความว่า เราสามารถกำหนดนโยบายที่กลายเป็นนโยบายของพรรคในเวลาต่อมา ซึ่งหลังจากที่ผมออกจากหัวหน้าพรรคไปแล้ว แล้วคุณอภิสิทธิ์ มาเป็นหัวหน้าพรรคต่อแล้ววันหนึ่งก็ได้มาเป็นรัฐบาล ผมคิดว่าสิ่งหนึ่งที่รัฐบาลอภิสิทธิ์ทำโดยรวม ซึ่งทำมาแต่ยุคของผม เสียเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าหนึ่งความเก่าแก่ของพรรคเรา คือ นโยบายสืบทอดต่อเนื่องกันเสมอ สองในเวลาที่ผมเป็นหัวหน้าพรรค คุณอภิสิทธิ์ก็เป็นรองหัวหน้าพรรคอยู่ เพราะฉะนั้นนโยบายที่ทำอยู่ผมคิดว่าทั้งเบี่ยยังชีพคนชรา 60 ปี มีเบี่ยเลี้ยง ทั้งรักษาฟรีมีคุณภาพ ซึ่งเป็นประกันสุขภาพ แล้วเรียนฟรี 15 ปี แต่ยุคผมมันแค่ 12 ปี ผมคิดว่าทั้งหมดนี้ คือ นโยบายต่อเนื่องทำกันมาตลอด ผมคิดว่าตรงนี้คุยได้ว่า เป็นความสำเร็จในแง่นโยบาย

ถาม การกิจหลัก ๆ ในการดำเนินงานของ “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ มีอะไรบ้างและมีความสำคัญอย่างไร

ตอบ ผมเป็นคนที่ไม่ให้ความสำคัญกับเครือข่ายของพรรคในภูมิภาค ซึ่งความจริงความคิดนี้เป็นความคิดที่ได้ปลูกฝังกันมา ตั้งแต่พรรคประชาธิปัตย์ในอดีตแล้ว ดังจะสังเกตเห็นได้ว่าเราเกือบจะคุยได้ว่า พรรคการเมืองยังไม่ได้บังคับต้องมีสาขาในภูมิภาค พรรคประชาธิปัตย์ก็มีแล้ว ตั้งแต่เริ่มมีการก่อตั้งพรรคเพราะว่าผู้เริ่มก่อตั้งพรรคพูดเอาไว้ชัดเจนว่า เราจะทำให้พรรคการเมืองนี้เป็นสถาบันพรรคทางการเมืองได้ ให้เป็นสถาบันทางการเมืองได้ ต่อเมื่อคนในภูมิภาคมีส่วนเป็นเจ้าของพรรค แล้วความเป็นเจ้าของพรรคนี้เอง มีความสำคัญมาก คือ ความเป็นเจ้าของพรรคที่เรากล้าที่จะกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้กับคนของพรรคได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในการเลือกหัวหน้าพรรค และเลือกกรรมการบริหารพรรค รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้วย ผมว่านี่คือความคิดพื้นฐานของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งมาถึงยุคผมนี้ ผมพูดได้เต็มปากเต็มคำว่า สาขาพรรคของเราทั่วประเทศได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ทำกิจกรรมทางการเมืองมากเป็นพิเศษ มีทั้งการหาสมาชิกพรรค มีทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในทางการเมืองกับสมาชิกพรรคและประชาชน แล้วภารกิจที่สำคัญที่เรามอบให้สาขาพรรคในเวลานั้นก็คือ เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนกับพรรคการเมืองของเราอีกด้วย เพราะปัญหาหลายเรื่องในช่วงนั้น ก็จะเป็นปัญหาที่นอกเหนือที่มาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ก็จะเป็นปัญหาที่มาจาก

สาขาพรรคโดยเฉพาะในพื้นที่ที่เราไม่มี ส.ส. พรรคก็ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างรัฐกับชาวบ้านช่วยคลี่คลายปัญหาไปได้มาก

ถาม โดยเฉพาะภาคอีสานซึ่งทุกคนก็ทราบดีว่าเป็นจุดอ่อนของพรรคประชาธิปัตย์มานาน ท่านทำอะไรในภาคอีสานเพื่อที่จะทำให้มี ส.ส. ในพื้นที่ของภาคอีสานเพิ่มขึ้น

ตอบ ในช่วงนั้นผมขึ้นไปสัมมนาสาขาพรรคที่ภาคอีสานมากกว่าทุกภาค เพราะผมจะคุยคนในพรรคเสมอว่า สามารถทำให้พรรคเราโตในภาคอีสานได้ ประชาธิปัตย์ของเราจะโตตลอดไป ซึ่งอาจจะเป็นหลักคิดพื้นฐานประการหนึ่งคือ ก่อนที่ผมจะมาสมัครผู้แทนราษฎรผมเคยรับราชการในพื้นที่ภาคอีสานมาก่อน ไปอยู่ รพช. ที่จังหวัดเลยอยู่ 5 ปี ก่อนที่จะลาออกมาลงสมัครผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นความผูกพันความเข้าใจระหว่างผมกับคนอีสานมีค่อนข้างมาก เพราะในช่วงที่ผมเป็นหัวหน้าพรรคนี้งานสำคัญ 2 เรื่องที่ผมภูมิใจ คือ การกำหนดนโยบาย ซึ่งยังใช้ได้มาอยู่จนทุกวันนี้ กับการให้ความสำคัญกับเครือข่ายคือสาขาพรรคของเรา ในช่วง 2 ปีที่เป็นหัวหน้าพรรค ผมจะได้ทำ 2 เรื่องนี้เป็นพิเศษ มีการวางแผนประชาธิปัตย์ออกเดินทางจากภาคเหนือจดภาคใต้ ตะวันออกจดตะวันตก คือ เรียกว่าไปมาทุกจังหวัด มีขบวนรถเป็นรถบัสขนาดใหญ่และมีรถของสมาชิกไปตามหลังกันบ้าง แล้วรถบัสที่ทำขณะนั้นเป็นรถสีแดง แต่ไม่ใช่ตอนนี้นะ เป็นรถบัสสีแดงคันใหม่ รวมทั้งการวางแผนประชาธิปัตย์ทางน้ำ โดยใช้เรือขนาดใหญ่ล่องไปทำลำนํ้า เรียกว่าผมไปมาครบถ้วนทั้ง 76 จังหวัด ทั้ง 2 ปีที่ผมเป็นหัวหน้าพรรค แล้วแน่นอนที่ผมไปมากที่สุด คือ ภาคตะวันออก

ถาม ท่านบัญญัติภูมิใจอะไรมากที่สุดในการเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ตอบ ความภาคภูมิใจผมคิดว่า ประการแรกของการเมือง คือ ความสนใจการเมืองตั้งแต่เรียนหนังสือ ซึ่งในชีวิตเราก็ไม่เคยคาดหวังว่าจะได้เป็นหัวหน้าพรรคได้ โดยการยอมรับของสมาชิกทั่วประเทศ เพราะมาจากการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ เพราะนั่นเป็นความภาคภูมิใจประการแรก ความภาคภูมิใจประการที่สอง ผมคิดว่าสำคัญมากกว่าประการแรก คือ ความภาคภูมิใจในการเอาแนวคิดของเรา บวกกับประสบการณ์แล้วบวกกับข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นนโยบายหลัก ๆ โดยเฉพาะนโยบายในเชิงสวัสดิการ ซึ่งผมมีความรู้สึกมาตลอดว่า ภายใต้อันตรายของระบบทุนนิยมซึ่งคนมีไม่เท่ากัน ความจำเป็นที่รัฐจะต้องจัดให้คนระดับล่างที่มีส้นมีหลักประกันในชีวิตมากขึ้น ซึ่งก็คือสวัสดิการนั่นเอง ผมคิดว่าเราก็ได้เน้นในยุคนี้อยู่มากมาย จนนำมาสู่การปฏิบัติในเวลา นั้น แล้วความภาคภูมิใจในประการที่สาม คือ ซึ่งผมคิดว่าเป็นความภาคภูมิใจของคนที่เราเริ่มก่อตั้งพรรคประชาธิปัตย์เขาเริ่มเห็นในเบื้องต้นว่า เครือข่ายของพรรคเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ผมคิดว่าในยุคที่ผมเป็นหัวหน้าพรรค 2 ปี ผมก็ได้ทำสิ่งนี้มากทีเดียว

นอกเหนือจากการเพิ่มจำนวนสมาชิกมากขึ้นแล้ว ก็ได้มีการเพิ่มบทบาทให้กับสาขาพรรคของเรา นั่นคือในส่วนของสาขาพรรคโดยตรง และยังมีเครือข่ายชาวบ้านกับพรรคอีกด้วย ผมคิดว่าทั้งสามเรื่องนี้ เป็นสามเรื่องที่น่าภาคภูมิใจ

ถาม “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคการกำหนด “ยุทธศาสตร์ 3 ป มีแนวคิดที่สำคัญอย่างไร และมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

ตอบ ในช่วงที่ผมเข้ามาเป็นหัวหน้าพรรค เมื่อตอนต้นปี 2546 ผมคิดว่า พรรคมีสิ่งท้าทายอยู่ประการหนึ่ง คือ พรรคประชาธิปไตยนี้เก่าแก่ที่สืบทอดมายาวนาน คนทั้งหลายทั้งปวงมักจะมีความรู้สึกว่ โอกาสที่จะเข้ามามีบทบาทในพรรคนี้ คงลำบากเพราะคนเก่าเขามีเอะ ความท้าทายประการที่สอง คือ ความท้าทายในเรื่องของการบริหารจัดการพรรค แล้วก็ความท้าทายประการที่สามคือ ความท้าทายในการกำหนดนโยบาย นั่นก็หมายความว่า ประชาธิปไตยเป็นพรรคที่เก่าแก่หรือพรรคอนุรักษ์นิยม เพราะฉะนั้นโอกาสที่จะเปิดจิตใจกว้าง นำนโยบายใหม่ทันสมัยมาใช้ก็คงยาก ผมคิดว่ามันเป็นเช่นนั้น ผมจึงกำหนดยุทธศาสตร์ 3 ป. ขึ้น ป.อันแรก คือ ป. เปิดรับบุคคลจากภายนอกที่ให้ความสนใจทางการเมือง เช่น บรรดาผู้ที่ให้ความสนใจในเรื่องธุรกิจ คนที่ให้ความสนใจในเรื่องอื่น ๆ มากมาย หรือในทางวิชาการให้เข้ามารวมกับพรรคมากขึ้น คือ ตัว ป.ตัวแรก ตัว ป.ที่สอง คือ การปรับที่ว่านี้คือ ปรับการบริหารจัดการพรรคให้มีความรวดเร็ว ให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น ส่วนนี้ได้นำมาใช้ทั้งการจัดการบริหารภายในพรรค ซึ่งมีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมให้สาขาพรรคในหลายที่ ที่มีความพร้อมได้ใช้วิธีการอย่างนี้ในเวลาเดียวกันด้วย นี่คือการปรับบริหารจัดการ ป.ตัวที่สาม คือ ตัวเปลี่ยน การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายใหม่ ๆ ในส่วนที่เป็นหลักประกันสังคมให้กับผู้คนในประเทศมากขึ้น ผมคิดว่านี่คือยุทธศาสตร์ 3 ป. ที่ผมได้ใช้เวลานั้นตอนเป็นหัวหน้าพรรค

ถาม หลักคิดของยุทธศาสตร์ 3 ป. คือ

ตอบ การมานั่งทบทวนคุยกันระหว่างผมเลขาธิการพรรค กรรมการบริหารพรรคคณะใหม่่ว่าสภาพปัญหามันเปลี่ยนความหวังผู้คนเปลี่ยน แล้วที่สำคัญที่สุดคือ เราต่อสู้กับนักการตลาดสมัยใหม่ซึ่งก็คือ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เวลานั้น ซึ่งเขาไปไกลมากเหลือเกิน ในแง่ของนโยบายประชานิยม เราก็มานั่งวิเคราะห์วิจารณ์กันว่า เราจะคล้อยตามอย่างเขาหมด คือ จะนำการตลาดมานำการเมืองเพื่อสร้างความหวังลม ๆ แล้ง ๆ ให้กับผู้คนจนมันใกล้กับการโฆษณาชวนเชื่อ เราจะทำเช่นนั้นไม่ได้ เราจะมาสร้างความหวังให้กับประชาชน เพื่อให้พอใจเราด้วยนโยบายประชานิยม คือ ให้ถูกใจอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงว่าจะมีปัญหา

ตามมาอย่างไร เราก็จะทำอย่างนั้นไม่ได้ เพราะฉะนั้นนโยบายของเราที่จะได้กำหนดขึ้น จึงควรเป็นนโยบายที่มีอยู่ในระหว่างกลางไปทางสายกลาง ด้วยความพอดี คือ สามารถสร้างหลักประกันขึ้นพื้นฐานให้ประชาชนในระดับล่างให้ได้มากที่สุด เท่าที่จะมากได้ แต่ว่าในขณะที่เดียวกันจะต้องมั่นใจได้ว่า นโยบายเช่นนั้น เป็นนโยบายที่ไม่สร้างปัญหาตามมา คือ จะไม่ทำให้ประชาชนของเรา มีความหวังกับการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล หากที่เราจะทำให้ประชาชนยืนอยู่บนขาของตัวเองให้ได้ นั่นคือ นโยบายที่เรากำหนด และนโยบายที่เรากำหนดก็ไม่ควรเป็นนโยบายที่ให้ความพึงพอใจแก่ประชาชนจนเลยเถิด เพียงแต่เห็นว่าหลายเรื่องเป็นหลักประกันขึ้นพื้นฐาน เช่น รักษาพยาบาล การศึกษาอย่างนี้ เราจำเป็นต้องจัดให้ นี่คือที่มาของนโยบาย

ถาม นโยบายอะไรของท่าน บัญญัติที่ท่านคิดว่า ภาควิชาที่ที่สุด

ตอบ ผมคิดว่า คือ นโยบายที่นำมาใช้ในเวลานี้ คือ การให้หลักประกันขึ้นพื้นฐาน

ถาม ในช่วงที่ “นายบัญญัติ” เป็นหัวหน้าพรรค ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการนำพาพรรค ประชาธิปัตย์ให้รอดพ้นวิกฤตทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้งทั่วไป 6 ก.พ. 2540

ตอบ คือ ความจริงจะเรียกว่า ผมสามารถนำพาพรรคของเราให้รอดพ้นวิกฤตทางการเมือง ในขณะนั้น ผมคิดว่าเราพาพ้นวิกฤตเสียทีเดียวก็ไม่ได้ เพราะเราแพ้การเลือกตั้ง แต่ว่าถ้าคน เข้าใจการเมือง หรือติดตามการเมืองมาตลอด คงจะปฏิเสธไม่ได้ว่า ยุคที่ผมเข้ามาเป็น หัวหน้าพรรคนี้ กล่าวได้ว่าเป็นยุคของ พ.ต.ท.ทักษิณ เพราะว่า หลังจากเขาเข้ามาบริหาร ประเทศอยู่ 4 ปีแล้ว ซึ่งเขาสั่นหวนนโยบายประชานิยมใหม่ ๆ มาเอาใจประชาชน เอา การตลาดมานำการเมืองอย่างได้ผล ก็ต้องยอมรับความจริงว่า พรรคการเมืองคู่ต่อสู้ที่แข่ง กันในวันนั้น ก็คงจะมีคำว่า แพ้กับแพ้เท่านั้นเอง ซึ่งผมก็ตระหนักดีในเวลาที่ผมเข้ามารับ ตำแหน่งหัวหน้าพรรค เพียงแต่ว่าบอกกับคณะกรรมการบริหารพรรคว่า เราก็พยายามทำ ให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ เราจะชนะการเลือกตั้งหรือไม่ คงไม่ใช่ปัญหาสำคัญมากเท่ากับเรา สามารถให้การศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน ให้เข้าใจความเป็นมาเป็นไปในขณะนั้น ผม คิดว่าถึงแม้ผมจะแพ้การเลือกตั้ง จนตัวเองต้องแสดงความรับผิดชอบลาออกจากการเป็น หัวหน้าพรรคก็ดี แต่ว่าหลายเรื่องในแง่ของการสร้างความเข้าใจถูกต้อง ซึ่งเป็นแนวทาง ของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งผมได้ทำครบถ้วนทีเดียว แม้ว่าในเวลานั้นคนอาจจะยังไม่เห็น เติบโต แต่ว่ามาในช่วงระยะหลัง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เวลาที่คุณทักษิณเกิดความล้มเหลว เพราะคนรู้ทันมากขึ้นผมคิดว่าหลายเรื่องผมเป็นคนจุดประเด็น เช่น ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ที่มีการพูดหรืออธิบายความล้มเหลว นโยบายประชานิยมในระยะยาวที่น่าอันตรายเป็น อย่างยิ่ง เช่น ประเทศจะมีความมั่นคงได้อย่างไร เมื่อประชาชนนับวันจะเป็นหนี้มากขึ้น ซึ่ง

อันนี้เป็นการสะท้อนปัญหาที่ทำให้ประชาชนจะได้เข้าใจสิ่งที่ พ.ต.ท. ทักษิณ ภาควุมใจในเวลานั้น ซึ่งใช้ถ้อยคำที่ค่อนข้างจะสวยหรูว่า คนจนต้องเข้าถึงแหล่งทุน เราก็จะบอกกับชาวบ้านว่า การจะเข้าถึงแหล่งทุนมันคืออยู่แล้ว แต่ว่าสิ่งที่คนจนต้องระวังคือ อย่าให้การเข้าถึงแหล่งทุนนั้น นำไปสู่การเป็นหนี้ย่ำแย่ของตัวเองในอนาคต ซึ่งเราชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนในเวลาต่อมา นอกเหนือจากป้ายเหล่านี้ป้ายที่มีข้อความในลักษณะให้ความเข้าใจทางการเมือง ความเข้าใจนโยบายของประชาชนโดยทั่วไปแล้ว พร้อม ๆ กับการจัดการรวนออกให้ความรู้ความเข้าใจ หรือการรวนประชานิยม ผมคิดว่าแผ่นป้ายโฆษณาอันใหญ่ ซึ่งในช่วงหลัง ๆ นี้ คนเริ่มนึกถึงมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อไม่นานมานี้ภาคใต้มีครูอาจารย์หลายคนบอกว่า ความจริงท่านบัญญัติเก่ง ผมจำได้แม่นยำว่าในเวลาที่ท่านเป็นหัวหน้าพรรค ท่านขึ้นป้ายโฆษณาอันใหญ่ว่า ทวงคืนประเทศไทยนั่นคือ คุณทักษิณ จะพาชาติไปในทางไหน เพราะวันนั้นนโยบายประชานิยมลดแลกแจกแถม จะทำให้ประชาชนเป็นหนี้แล้ว ผมคิดว่าคุณทักษิณมีลักษณะ เป็นพวกอำนาจนิยม พวกใช้อำนาจเบ็ดเสร็จ ผิดไม่เป็นแพ้วไม่ได้ใครมีความคิดความเห็นที่ไม่ตรงกับตัวเองผิดหมด อันนี้จะนำไปสู่ความขัดแย้งอย่างยิ่งใหญ่ในบ้านเอง การทุจริตคอร์รัปชันซึ่งเริ่มมองเห็นว่า มีการทุจริตสมัยใหม่ขึ้น ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่เคยมี นั่นก็คือ การทุจริตในเชิงนโยบาย

ถาม ท่าน “บัญญัติ” ใช้วิธีการอย่างไรในการเพิ่มจำนวน ส.ส. โดยเฉพาะการเลือกตั้งทั่วไป 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 โดยได้ ส.ส. ถึง 96 ท่าน

ตอบ ซึ่งก่อนหน้านี้เราเคยได้ 128 ท่าน แล้วด้วยความตระหนักว่า เราไม่สามารถนำพาพรรคไปสู่ความสำเร็จในความรู้สึกของผู้คนได้ แม้ว่าในส่วนตัวเราหรือในส่วนของคนบางคนที่เข้าใจจะเห็นว่า ภายใต้วิกฤตเช่นนั้น คือ ภายใต้วิกฤตที่คุณทักษิณ อยู่ในฐานะที่ได้เปรียบเป็นพิเศษ ก็เป็นพรรคที่ได้รับความนิยมสูงเป็นพิเศษใช้ทั้งอำนาจรัฐ ทั้งอำนาจเงินในการเลือกตั้ง ยังไงก็แพ้อยู่แล้ว แต่ผมก็บอกกับเพื่อนและคณะกรรมการบริหารทุกคนว่า เราจะนำเอาเหตุผลนี้มาอธิบายยกโทษให้กับตัวเองไม่ได้ เมื่อไม่สามารถนำพาพรรคไปสู่ความต้องการได้ คือได้น้อยกว่าเดิม โอ้เรื่องจะชนะคุณทักษิณคงไม่ชนะอยู่แล้ว แต่เรารู้ว่าได้น้อยกว่าเดิม เราน่าจะพิจารณาตัวเองเพื่อเปิดทางให้คนอื่นมารับหน้าที่ต่อไป ก็เลยลาออก

ถาม ท่าน “บัญญัติ” มีความคิดเห็นอย่างไรต่อการที่ท่านแสดงความรับผิดชอบในการนำพาพรรคประชาธิปัตย์ไม่ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง หรือท่านตั้งใจไว้ก่อนแล้วว่า จะแสดงสปิริตในการลาออกถ้าพรรคแพ้การเลือกตั้ง

ตอบ ผมคิดเช่นนั้น ผมคิดว่าการนำพาพรรคการเมืองหรือในการทำงานการเมือง ผมคิดว่าจิตวิญญาณของการเป็นผู้นำ ที่พร้อมจะลงจากตำแหน่งเมื่อเราไม่สามารถทำภารกิจ

ได้สำเร็จ เพื่อเปิดทางให้คนอื่น ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในพรรคประชาธิปัตย์ได้ขึ้นมา มีบทบาทแทนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก แล้วจิตวิญญาณเหล่านี้มีความสำคัญมาก เพราะเป็นจิตวิญญาณของคนประชาธิปัตย์ยุคโบราณชุดเก่าเป็นจำนวนมาก เมื่อปี 2518 ในเวลาที่ผมเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ ๆ ในพรรคประชาธิปัตย์ผมได้ซึมซับจิตวิญญาณแห่งความเสียสละเหล่านี้ จากคนรุ่นนั้นเป็นอันมาก ผมได้มีโอกาสเห็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางท่าน เป็นนายทหารเรือซึ่งได้การเสนอให้เป็นรัฐมนตรี เมื่อปี 2518 ท่านที่คนเหล่านั้นจะรู้สึกยินดีที่ได้เป็นรัฐมนตรี เขากลับรู้สึกและกลับลุกขึ้นบอกกลางที่ประชุมพรรคว่าเขาสามารถเป็นรัฐมนตรีได้ แต่ถ้าพรรคไปเชิญคนนอกมาเป็นแทน เขาจะเป็นประโยชน์ต่อพรรค และประเทศชาติ และเขาก็บอกให้ไปเชิญคนนอกมาเป็นแทนเขาที่เขาเห็นว่าดีกว่าเขา ผมคิดว่าภาพเหล่านี้รวมทั้งการแสดงความกตเวทิตาในเชิงเสียสละ ที่ผมเห็นคนรุ่นนั้นได้ปฏิบัติในเวลาที่ผมเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประทับใจผม อาจารย์ เสนีย์ ปราโมช ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคอยู่ในเวลานั้นที่ผมมาเป็น ส.ส. ซึ่งผมมีความใกล้ชิดกับท่านมาก เพราะท่านให้เกียรติไว้วางใจผม ให้ผมเป็นเลขาธิการรัฐมนตรีมหาดไทย ในเวลาที่ท่านควบรัฐมนตรีมหาดไทย ผมก็มักจะได้รับฟังเรื่องเล่าจากท่านอาจารย์เอนีย์เอง เรื่องความเสียสละของคนรุ่นก่อน ๆ ของพรรคประชาธิปัตย์ ในเชิงที่ว่าพร้อมจะออกจากตำแหน่ง เพื่อให้คนอื่นเป็นแทน หรืออาจารย์เอนีย์ ปราโมช เอง หลังจากที่ท่านคิดว่าท่านไม่ประสบผลสำเร็จในการเลือกตั้ง ท่านก็ลาออกเหมือนกัน แล้วช่วงนั้นคุณถนัดก็มาติดต่อ ผมว่าเรื่องเล่าเหล่านี้มันเป็นเรื่องที่ทำให้ผมเกิดแรงบันดาลใจ เราน่าจะทำตามท่านเหล่านั้นบ้าง แล้วก็ได้ทำ ทำแล้วก็สบายใจ

ถาม คำว่า “บุญญิติ ชัดตาทัพบ” ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง

ตอบ ผมไม่คิดอะไรมันก็มีคนพูดเหมือนกัน เพราะช่วงนั้นทุกคนมีความรู้สึกเหมือนกันว่าคุณทักษิณแข็งแรงมาก แล้วมีความรู้สึกว่าคุณบุญญิติจะสู้ไหวหรือ หรือขึ้นมาชัดเจนชัดตาทัพบชั่วคราวอย่างไรเสียก็สู้ไม่ได้อยู่แล้ว ผมก็ไม่ได้รู้สึกอะไร ประการที่หนึ่งการเป็นนักการเมืองนี้ ต้องพร้อมยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์ ประการที่สอง ด้วยความรู้สึกว่าแม้จะชัดเจนชัดตาทัพบก็ขอให้ชัดเจนชัดตาทัพบให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ พรรคอาจจะแพ้เลือกตั้งเพราะรู้แล้วว่าผู้ยากแต่อย่าให้เสียหลัก อย่าเสียอุดมการณ์ ซึ่งคนรุ่นก่อนได้สร้างไว้ ผมคิดว่าผมคิดเท่านั้นในเวลานั้น

ถาม ในขณะที่ท่านดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรค ได้มีสมาชิกบางท่านลาออกไป เช่น พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ ท่านทำอย่างไรในเวลานั้น

ตอบ ที่แตกไปจริง ๆ ก็มีท่าน สนั่น และก็มีคนตามออกไปบ้าง 4-5 คน ซึ่งผมคิดว่า เป็นเรื่องธรรมดา เพราะในพรรคประชาธิปัตย์เองเรามีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นเรื่อย ๆ แล้วก็ล้าพัง

คนออกไป 4-5 คน ถ้าเปรียบเทียบกับความขัดแย้งแตกแยกที่เคยเกิดขึ้นครั้งก่อน ๆ ผมคิดว่า ครั้งผมมาอยู่ก็ต้องถือว่าเป็นเรื่องไม่มากมายนัก เพียงแต่ว่าที่ดูใหญ่โตหน่อยก็เป็นเพราะว่าเป็นพลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ เคยเป็นเลขาธิการพรรค เป็นคนที่สนับสนุนให้ผมเป็นหัวหน้าพรรคด้วย แต่ว่าที่ท่านจำเป็นต้องออกไปตอนนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องที่ขัดแย้งกับผมเป็นประเด็นหลัก เพียงว่าท่านอาจมีความรู้สึกหลาย ๆ อย่างท่านก็ออกไปโดยคิดว่าจะไปสร้างพรรคใหม่ โดยมี ดร. เอนก เหล่าธรรมทัศน์ ออกไปเป็นหัวหน้า แม้ว่าท่านจะออกไปแล้ว ทั้ง พลตรี สนั่น และ ดร. เอนก ยังคบหาสมาคมในฐานะส่วนตัวมาโดยตลอดมาจนทุกวันนี้

ถาม ท่าน “บัญญัติ” มีหลักคิดอย่างไรในการนำพาพรรคให้รอดพ้นวิกฤต

ตอบ คือ หลักที่ผมใช้ในการทำหน้าที่หัวหน้าพรรค ผมคิดว่ามีอยู่ 3 หลัก คือหนึ่ง ความถูกต้อง เป็นธรรม ผมคิดว่าคนประชาธิปไตยยึดถือมาโดยตลอด สองคือหลักการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะทุกภาคส่วนของพรรค ทั้งกรรมการบริหารพรรค ส.ส.พรรค สาขาพรรค และสมาชิกที่สนับสนุนพรรค และหลักที่สาม คือ หลักแห่งความเข้าใจของประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป ไม่ว่าจะมิอะไรเกิดขึ้น แต่เราขอให้คนทั่ว ๆ ไปเข้าใจว่าเรายังยืนอยู่บนความถูกต้อง ด้วยอุดมการณ์ทางการเมือง ยังไม่เสียหลักออกนอกกลุ่มนอกทางผมใช้ 3 หลักนี้มาตลอด

ถาม ในฐานะหัวหน้าพรรค “นายบัญญัติ” มีความมุ่งหมายและบทบาทในการทำให้พรรคประชาธิปไตยเป็นสถาบันทางการเมือง และเป็นที่คาดหวังของประชาชนได้อย่างไร

ตอบ ผมคิดว่าความจริงนี้ คงพูดได้เต็มปากเต็มคำว่า พรรคประชาธิปไตยเป็นสถาบันทางการเมืองอยู่แล้ว ตัวเปรียบเทียบที่ชัดเจนมากถึงความเป็นสถาบันทางการเมืองของพรรคประชาธิปไตย นอกเหนือจากความต่อเนื่องมายาวนานเป็นพิเศษแล้วที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงความเป็นสถาบันอย่างแน่นอนก็คือว่า ประชาธิปไตยเปลี่ยนหัวหน้าพรรคได้ ซึ่งไม่เหมือนกับพรรคการเมืองหลายพรรคที่เปลี่ยนหัวหน้าพรรคแล้วจบกันเลย แต่ประชาธิปไตยไม่มีปัญหาเราเปลี่ยนหัวหน้ามาแล้ว ปัจจุบันคุณ อภิสิทธิ์ เป็นหัวหน้าพรรค เราอยู่ได้ต่อเนื่องมาโดยตลอด ส่วนจะเข้มแข็งอีกกี่ครั้งเรื่องก็ไปตามยุคสมัยตามสถานการณ์ทางการเมือง ประการที่สอง ตัวชี้วัดของความเป็นสถาบันทางการเมือง คือ คนจะพูดถึงพรรคหรือรู้จักพรรคมีความผูกพันกับพรรคมากกว่าตัวหัวหน้าพรรค หรือหมายความว่าผูกพันกับตัวองค์กรมากกว่าตัวบุคคล ผมว่าตรงนี้ชัดเจน แต่ปัจจุบันแม้ว่าจะมีความนิยมชมชอบในตัวคุณ อภิสิทธิ์ มากน้อย มากน้อยแค่ไหน แต่ว่าความผูกพันที่มีกับคนหลาย ๆ คนในพรรค กับองค์กรส่วนรวมก็ยังมียู่อย่างสม่ำเสมอ ความเป็นสถาบันประการที่สาม ผมคิดว่ามีความสำคัญมากคือ ประชาธิปไตยเป็นได้ทั้งฝ่ายค้านและรัฐบาล และเวลาที่เราเป็นรัฐบาลเราทำหน้าที่ของเราอย่างเต็มที่ กำหนดนโยบาย ผลักดันนโยบายที่

เราคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ในเวลาเราเป็นฝ่ายค้าน เราก็เต็มใจเป็นฝ่ายค้าน เพื่อตรวจสอบอำนาจในฝ่ายบริหาร หรือตรวจสอบอำนาจรัฐบาล ผมคิดว่าประชาธิปไตยวันนี้ เป็นสถาบันอยู่แล้ว แล้วผมคิดว่าภารกิจอันนี้ไม่ใช่ภารกิจเฉพาะผมเท่านั้น ทุกคนที่เข้ามา สืบทอดรับตำแหน่งหัวหน้าพรรคต่อเนื่องกันมาจะต้องตระหนักในภารกิจอันนี้ จะสังเกตดู ได้ว่าหัวหน้าพรรคประชาธิปไตยเกือบทุกคนแม้กระทั่ง คุณอภิสิทธิ์ วันนี้ ก็เคยพูด เหมือนกันว่าเราเป็นได้ทั้งรัฐบาลและฝ่ายค้าน ผมคิดว่าจะแตกต่างจากพรรคการเมือง จำนวนไม่น้อยก็จริงนี้ ในขณะที่หลายพรรคก็หวังจะเป็นรัฐบาลทั้งนั้น เป็นฝ่ายค้านไม่ได้ เป็นแล้วก็ไม่เต็มใจทำ ทำแล้วก็ทำไม่ได้ดี แต่ประชาธิปไตยของเรานั้นเราทำได้ดีทั้ง 2 เรื่อง

ถาม ท่านบัญญัติช่วยอธิบายคำว่า “บัญญัติ 10 ประการ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ รู้สึกว่าจะกลายเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวผมเหมือนกัน ผมเข้าใจว่าที่เป็นเช่นนี้ ผมชอบ อภิปรายในเวลาที่ผมอภิปรายไม่ว่าในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือในสภาผู้แทนราษฎร ผมมักพูดเป็น “ประการ” ประการที่ 1 ด้วยเหตุผลเป็นอย่างนี้ ประการที่ 2 ประการที่ 3 เป็นอย่างนี้ เหตุผลที่ผมมักพูดอย่างนี้เพราะว่า พื้นฐานของคำว่า นักกฎหมาย มีความรู้สึก ว่าการจำแนกเป็นข้อ ๆ แล้วถ้าได้รับการเรียงลำดับอย่างเหมาะสม จะทำให้คนเข้าใจง่าย และจำง่าย มันก็เลยเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวผม แต่ว่าช่วงหลัง ๆ ผมคิดว่า ก็มีนักการเมือง อยู่ช่วงหลัง ๆ มีจำนวนไม่น้อยที่พูดเป็น “ประการ ประการ” นั้นแสดงว่าการที่ผมมาเป็น นักการเมือง ตั้งแต่ยุคโน้นอาจจะไม่มีใครพูดเป็น “ประการ” เท่าผม ผมก็เลยได้เอกลักษณ์ ประจำตัวตรงนี้เป็น “บัญญัติ 10 ประการ” ไปเลย ผมคิดว่าเป็นมงคลสำหรับตัวผม

ถาม ท่านบัญญัติในเรื่องของอนาคตว่า ท่านจะเล่นการเมืองหรือเลิกเล่นการเมือง เมื่อถึงจุดหมาย ปลายทางอย่างไร หรือเวลาใด

ตอบ ผมคิดว่าหนึ่ง ยังรู้สึกว่ายังทำประโยชน์ให้กับบ้านกับเมืองได้ ยังได้รับความนิยมนิยมชอบ จากพี่น้องประชาชนอยู่ คนในพรรคยังให้ความไว้วางใจอยู่ก็จะทำหน้าที่ต่อไป ซึ่ง ทุกวันนี้ก็ไม่ได้เป็นหัวหน้าพรรคแล้ว แต่ก็ยังได้รับความไว้วางใจอยู่ ทั้งคนในพรรค และนอกพรรค ในแง่ของความมีชื่อเสียงทางการเมืองจะมีมากน้อยขนาดไหน ก็คงจะตัดสินใจด้วยตัวเองได้ หากแต่สิ่งที่น่าภาคภูมิใจพอสมควร คือ ผมไม่เคยมีชื่อเสียงที่ไม่ดี ในทางการเมือง โดยเฉพาะเรื่องทุจริตคอร์รัปชัน อันนี้ภาคภูมิใจมาก

ถาม ท่าน “บัญญัติ” ช่วยอธิบายคำว่า “ภูมิภาคนิยม” ในภาคใต้มีความหมายอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่า การที่พรรคประชาธิปไตยได้รับการเลือกตั้งจากคนในภาคใต้มาอย่างยาวนานเป็น พิเศษนี้ เพราะว่าจะเป็นภูมิภาคนิยมก็ไม่ใช่ เพราะว่าทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง ก็มีคนภาคใต้ เหมือนกันที่ลงแข่งขันกับเราก็เป็นคนภาคใต้ แต่ประชาชนเลือกเรา ผมคิดว่าประชาชน

ที่เลือกเรา คือ มี 2 ประการด้วยกัน ประการที่หนึ่ง คนประชาธิปไตยที่ได้รับการเลือกตั้งมา ความจริงเกือบทุกภาค จะมีความระมัดระวังในเรื่องความประพฤติ เรื่องของการปฏิบัติของการทำหน้าที่อยู่ตลอดเวลา ด้วยความสำนึกว่า เราได้รับการเลือกตั้งมาด้วยความศรัทธา ไม่ใช่ได้มาโดยอามิสสินจ้าง เพราะฉะนั้นเมื่อเราได้รับการเลือกตั้งมาด้วยความศรัทธา ก็ต้องรักษาศรัทธาให้ได้ การรักษาศรัทธาให้ได้ก็ต้องทำเฉพาะเรื่องดี ๆ ที่ไม่ทำให้ประชาชนผิดหวังทั้งด้านส่วนตัว ประการที่สอง ทางด้านประชาชน ผมคิดว่าคนภาคใต้ เขาเป็นคนที่เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเลือกนักการเมืองแล้วเขาจะติดตามพฤติกรรมของคนที่เขาเลือกถ้าทราบใดที่เราไม่ทำให้เสียหาย ความนิยมชมชอบก็จะไม่ลด ประการที่สาม เรามีตัวอย่างดี ๆ ในจังหวัดภาคใต้จากนักการเมืองรุ่นก่อน ๆ อย่าง คุณชวน หลีกภัย คุณสุรินทร์ มาศดิตถ์ คุณคล้าย ละอองมณี หรือใครต่อใครที่ทำตัวอย่างดี ๆ ไว้ให้คนรุ่นหลังเอาอย่างประพฤติปฏิบัติตาม ผมคิดว่าด้วยสามปัจจัยที่ว่านี้ มันเลยทำให้พรรคประชาธิปไตยได้รับการเลือกตั้งจากปักษ์ใต้สม่ำเสมอ ซึ่งไม่ใช่ภูมิภาคนิยม แต่เมื่อเป็นเรื่องที่เขาเลือกแล้วด้วยความมั่นใจแล้วว่าใช้ได้ และเรายังใช้ได้อยู่เขาก็เลือกต่อไป

ถาม ขอให้ท่านช่วยสรุปบทบาทของการเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปไตยของ “นายบัญญัติ บรรทัดฐาน” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่าตอบลำบากมันเหมือนกับการให้คะแนนตนเอง ซึ่งความจริงผมบอกไปแล้วว่า ผมอาจได้ชื่อว่าเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองของพรรคประชาธิปไตยคนหนึ่ง ที่อาจจะไม่ประสบความสำเร็จมากมายนัก เพราะว่าไม่สามารถนำพรรคไปสู่ชัยชนะในการเลือกตั้งได้ แต่ว่าถ้าเอาหลักการความถูกต้อง เอาการสืบทอดเจตนารมณ์ อุดมการณ์ อย่างสำคัญของคนประชาธิปไตยแล้ว เอาความพยายามในการนำคนประชาธิปไตยมาร่วมกันทำงานอย่างมีส่วนร่วม สนับสนุนส่งเสริมเครือข่ายของพรรค ตามความตั้งใจของคนที่เริ่มก่อตั้งพรรค ซึ่งให้ความสำคัญต่อเครือข่ายของภูมิภาคมาก ผมก็คิดว่า หรือพอจะพูดได้ว่า ผมประสบความสำเร็จในการเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปไตยตามสมควร แม้ว่าจะไม่ชนะการเลือกตั้ง และนี่ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผมยังนั่งอยู่ในพรรคประชาธิปไตย ต่อมาได้จนทุกวันนี้ บนความไว้วางใจเชื่อใจ และการยอมรับของคนในพรรคประชาธิปไตยตามสมควร

จบการสัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของนายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ครั้งที่ 2

ผู้ให้สัมภาษณ์ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
สัมภาษณ์โดย นายธนรัตน์ ตุละธนะ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่ ที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์
วันที่สัมภาษณ์ 6 กรกฎาคม 2553
เวลาที่สัมภาษณ์ 16.20 น. ถึง 18.00 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง

ถาม บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ถ้าจะเข้าใจกันว่าอำนาจนิติบัญญัติเป็นอำนาจหนึ่งใน 3 อำนาจสำคัญ ในระบอบประชาธิปไตยซึ่งต่างก็มีความสำคัญ และสามารถควบคุม ตรวจสอบ และถ่วงดุลย์อำนาจซึ่งกันและกันได้ เราก็จะมีความรู้สึกันว่า บทบาทของฝ่ายนิติบัญญัตินั้น เป็นบทบาท ที่มีความสำคัญยิ่งส.ส.ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา ที่ตระหนักดีในบทบาทอันสำคัญนี้ และหากจะได้ทำหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งแล้ว นอกเหนือจากจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ต่อประชาชน และต่อระบอบประชาธิปไตยด้วยแล้ว ที่เป็นประโยชน์อย่างเห็นได้ชัดทีเดียว ก็คือว่า เมื่อสส. ที่ได้ทำหน้าที่ทางฝ่ายนิติบัญญัติอย่างเข้มแข็งนี้ ได้มีโอกาสไปดำรงตำแหน่งทางฝ่ายนิติบัญญัติได้เป็นอย่างดี ซึ่งในอดีตก็เคยมีปรากฏให้เห็นอยู่บ่อย ๆ ว่า รมต.ที่ไม่ค่อยเก่งงานทางสภา มักจะโอนอ่อนผ่อนตาม ส.ส. เมื่อถูกข่มขู่ว่า จะตั้งกระทู้ถามบ้าง จะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจบ้าง ซึ่งในปัจจุบันก็อาจจะยังมีอยู่บ้าง แต่ไม่มากเหมือนในอดีต

ถาม อะไรคือบทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติที่สำคัญ ในสภานิติบัญญัติ

ตอบ เรื่องบทบาทที่สำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติในสภานิติบัญญัตินี้ ในทางวิชาการ อาจจะมีความเห็นในรายละเอียดแตกต่างกันออกไป แต่จากประสบการณ์ในทางปฏิบัติ ผมมีความเห็นว่า น่าจะแบ่งออกได้เป็น 3 ประการ กล่าวคือประการที่หนึ่ง บทบาทในการตรากฎหมาย คือออกกฎหมายใหม่ หรือยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายเก่าที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งการรับหรือไม่รับร่างกฎหมายที่ฝ่ายบริหารเสนอ เพื่อให้มีผลบังคับใช้ในทางที่จะเป็น

ประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนมากยิ่งขึ้น วิธีการก็คือ จัดทำเป็นร่างกฎหมาย เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร และการพิจารณารับ หรือไม่รับ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมาย ที่ฝ่ายบริหาร คือ ครม.เสนอต่อสภาฯ บทบาทที่สำคัญที่สุดในข้อนี้ก็คือ การพิจารณารับหรือไม่รับ รวมทั้งพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม ร่าง พรบ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ ซึ่งก็คือ บัญชีการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินประจำปี เพื่อการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร คือ รัฐบาลนั่นเอง บทบาทในเรื่องนี้ จึงมีความสำคัญยิ่ง เพราะย่อมมีผลเท่ากับ ทำหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารอีกทางหนึ่งด้วย **ประการที่สอง** บทบาทในการสะท้อนปัญหาของประเทศและประชาชน พร้อมกับการเสนอแนะทางแก้ต่อฝ่ายบริหาร บทบาทในข้อนี้ก็คือ บทบาทในฐานะกรรมการที่แต่งตั้งโดยสภา เพื่อทำหน้าที่ พิจารณาศึกษาปัญหาใด ๆ ที่มีอยู่ ตามแต่ละจะมีผู้เสนอเป็นญัตติ ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาศึกษาอย่างกว้างขวาง เพื่อพิจารณาหาข้อยุติ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป **ประการที่สาม** บทบาทในการควบคุมตรวจสอบฝ่ายบริหาร ซึ่งถือเป็นบทบาทที่มีความสำคัญยิ่ง ในอันที่จะคอยติดตามกำกับดูแล และป้องกันมิให้ฝ่ายบริหาร ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ แนวทางในข้อนี้ก็มีตั้งแต่เบาไปหาหนัก เช่นคอยตั้งกระทู้ถามในเรื่องที่มีปัญหา หรืออาจจะก่อให้เกิดปัญหาโดยถามถึงว่า ฝ่ายบริหารได้รับรู้รับทราบแล้วหรือไม่ และจะแก้ไขอย่างไรต่อไปหนักขึ้นมาอีกหน่อยก็คือ การเสนอเป็นญัตติให้สภาพิจารณา ซึ่งบางทีก็เรียกกันว่า กระทู้หมู เพราะอาจรวม ๆ กันอภิปรายถึงปัญหา ในคราวเดียวกันได้หลายคนเนื้อหาที่คล้ายกระทู้ คือ เป็นหนักไปในทางสะท้อนปัญหา และความเสียหายร้ายแรงที่เกิดขึ้น คาดกันเพื่อให้ได้คำตอบในการแก้ไข ของฝ่ายบริหาร และบางครั้งก็อาจรุนแรงไปถึงขั้นลงมติตำหนิ หรือประณามฝ่ายบริหารก็มีแต่ที่ถือเป็นแนวทางหรือมาตรการรุนแรงสุด หนักสุด สำหรับบทบาทในข้อนี้ก็คือ การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล หรือทั้งคณะ คือเสนอญัตติให้ออกกันเลย ว่ากันอย่างนั้นเถอะ ด้วยเหตุผลว่า ฝ่ายบริหาร ซึ่งอาจจะเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะนั้น ได้บริหารราชการแผ่นดิน บกพร่อง ผิดพลาด หรืออาจจะถึงขั้นทุจริต คอร์รัปชัน จนได้ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง เกินไปกว่าที่จะปล่อยให้บริหารราชการแผ่นดินต่อไปได้ จึงได้เข้าชื่อกันครบถ้วนตามจำนวนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งถูกต้องตามรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 ที่ใช้อยู่ เข้าชื่อกันเป็นจำนวน 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีอยู่ สำหรับบทบาทของผมเองในสภาผู้แทนราษฎร ตามอำนาจหน้าที่ในฐานะ สส. ใหม่ครั้งแรก เมื่อปี 2518 ซึ่งทำให้เป็นที่รู้จักกันบ้างพอสมควรก็คือการอภิปรายนำ ในการเสนอ

ยุติ เพื่อให้สภาได้มีมาตรการในการควบคุม สส. ด้วยกันเอง กรณีนำสินค้าติดตัวเข้ามาเมื่อกลับจากต่างประเทศ-กรณีมีอยู่ว่าในช่วงเวลาที่ผมได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็น สส. ใหม่ ๆ นั้น เป็นช่วงเวลาที่ไทย-จีน เริ่มเปิดความสัมพันธ์ในระหว่างกัน จึงมีคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร เดินทางไปประเทศจีนกันเป็นอันมากแล้วตอนเดินทางกลับ ก็มักจะถือโอกาสซื้อสินค้าจีน ซึ่งขณะนั้นกำลังเป็นที่นิยมกันเป็นอันมาก ติดตัวกลับมาด้วย ที่มักจะซื้อหากกลับมาด้วยในขณะนั้นก็คือ บรรดายาชูกำลังขนานต่าง ๆ และก็มีเลยไปถึงยาทำแท้งอื่น ๆ ซึ่งบรรดาสื่อมวลชนทั้งหลายจึงได้นำมาเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันเป็นอันมาก ก่อให้เกิดภาพพจน์ในทางที่ไม่ดีต่อ สส. โดยรวมเป็นอย่างมากประธานสภาผู้แทนราษฎรเอง ในขณะนั้น ซึ่งก็ได้เคยทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะ ในการนำ สส. จำนวนหนึ่งไปเยือนประเทศจีน ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น ก็วางเฉย มิได้ดำเนินการใด ๆ ในอันที่จะชี้แจงทำความเข้าใจ หรือมีมาตรการใด เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุทำนองเดียวกันต่อไปอีก

ผมจึงได้ขอเสนอยุติ เพื่อให้สภาได้มีมติ กำหนดมาตรการในการควบคุมกันเอง ในขณะที่ประธานสภาที่มีท่าจะไม่ยอมบรรจุเข้าระเบียบวาระ แต่ในที่สุดก็ไม่อาจขัดขวางได้ จึงได้อภิปรายกัน และในที่สุด ประธานสภาก็ได้สรุปยุติ ด้วยการขอร้องให้บรรดา สส. ที่จะเดินทางไปต่างประเทศว่า ในขณะที่เดินทางกลับ ก็ขอให้มีความระมัดระวัง ไม่นำสินค้าติดตัวกลับมา ให้เป็นเหตุถูกวิพากษ์วิจารณ์กัน ให้เป็นที่เสียหายแก่ภาพพจน์ของสภาโดยรวมต่อไปอีกการทำหน้าที่อภิปรายในสภาครั้งแรก ด้วยการเสนอญัตติในครั้งนี้ จึงพอที่จะกล่าวได้ว่าได้รับความสำเร็จพอสมควร และเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นสำหรับบทบาทในการเสนอกฎหมายนั้น ต้องเข้าใจว่า พรรค ปชป. มีระบบในการทำงานในการเสนอกฎหมายของ สส. ในสังกัดพรรคต่อสภา ก็มีระบบเช่นเดียวกัน กล่าวคือพรรคจะมีร่างกฎหมายที่เป็นนโยบายของพรรคอยู่แล้วส่วนหนึ่ง กับอีกส่วนหนึ่ง หาก สส. จะเสนอซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายและไม่ขัดกับนโยบายพรรค ก็จะต้องเสนอผ่านคณะกรรมการกลั่นกรองกฎหมาย ก่อนเสนอให้ที่ประชุม สส. พรรค พิจารณาให้ความเห็นชอบในที่สุด บทบาทในการเสนอกฎหมายของ สส. ต่อสภา จึงเป็นบทบาทรวม คือ ร่วมกันเสนอตามแต่ใครจะมีความสนใจทางด้านใด เรื่องใด ผมเองให้ความสนใจในหลายด้านด้วยกัน เช่น ด้านการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ด้านการแก้ไขปัญหาที่ดินอยู่อาศัยและที่ทำกิน จึงได้เข้าชื่อร่วมในการเสนอร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหล่านี้หลายฉบับ แต่ก็คงจะต้องเข้าใจว่า การนำเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาฯ กับ การได้รับการพิจารณาในสภาฯ นั้น เป็นคนละเรื่องกัน มีร่าง พ.ร.บ. หลายฉบับที่ได้มีการนำเสนอต่อสภาฯ หลังจากที่ได้มีการเลือกตั้งแล้ว เกือบจะทุกครั้ง แต่ร่าง

พระราชบัญญัติเหล่านี้นั้น จะถูกดองไว้ในระเบียบหากจ่านองหลด ก็ให้ ธกส. ขยายคืน แก่สำนักงาน สปก. เพื่อจัดให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีไม่เพียงพอต่อ ซึ่งเห็นว่า เป็นหลักการที่มีความพอดี และก็ได้โดยอาศัยกฎหมายฉบับนี้เป็นเครื่องมือ สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน ก็สามารถดำเนินการ จัดให้เกษตรกรได้เป็นเจ้าของถือครองที่ดินได้ โดยมีเอกสารสิทธิ์อย่างถูกต้อง ต่อมาจนกระทั่งทุกวันนี้

เมื่อเป็นฝ่ายบริหาร ก็มีผลงานพอสมควร ที่สำคัญ ๆ และพอจะจำได้ก็คือ เมื่อเป็นรัฐมนตรีช่วยมหาดไทย พ.ศ. 2523 – พ.ศ. 2526 ในฐานะ รมต. กำกับดูแลงาน กฟผ. ได้ผลักดันให้มีการขยายเขตการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ให้ครอบคลุมพื้นที่ในชนบทอย่างกว้างขวางเป็นครั้งแรกของกิจการ กฟผ. ที่ได้มีการกำหนดเป้าหมายการขยายเขตพื้นที่การจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้ได้ถึง ร้อยละ 90 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด เมื่อเป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2526 – พ.ศ. 2529 ในฐานะรัฐมนตรี ที่กำกับดูแลงานการท่องเที่ยวของ ททท. ได้มีส่วนในการยกระดับความสำคัญของงานทางด้านการท่องเที่ยว ให้เป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวาง มีการจัดตั้งสำนักงานการท่องเที่ยวสาขาเพิ่มเติมทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนให้มีการเพิ่มเติมงบประมาณส่งเสริมการขายในต่างประเทศ กว่า 1 เท่าตัว และได้ยึดถือเป็นนบ ในการเพิ่มเติมงบประมาณในปีต่อ ๆ มา มีการกำหนด และมีการเตรียมการ ให้พ.ศ. 2530 เป็นปีการท่องเที่ยว ซึ่งมีผลอย่างสำคัญในการยกระดับงานการท่องเที่ยว ให้เป็นที่รับรู้ และเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางทั่วไป

เมื่อเป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2529 – พ.ศ. 2531 ได้จัดดำเนินการให้มีการจัดตั้งศูนย์สำคัญทางด้านวิทยาศาสตร์รวม 3 ศูนย์ คือ ศูนย์เทคโนโลยีชีวภาพ ศูนย์โลหะและวัสดุ และศูนย์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นศูนย์วิจัย และพัฒนา งานทางด้านวิทยาศาสตร์ในสาขาเหล่านั้น รวมทั้งเป็นศูนย์ประสานงาน และส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชน ในสาขาที่เกี่ยวข้องมีการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการทำเชื่อนยาง เป็นครั้งแรกในประเทศไทย เพื่อปิดกั้นน้ำและชะลอการไหลของน้ำ รวมทั้งจัดให้มีการทำแผ่นยางรองพื้นสระ เพื่อป้องกันการซึมของน้ำ ที่ภาคอีสาน (จังหวัดร้อยเอ็ด) ด้วยความ มุ่งหมายที่จะให้มีการพัฒนาไปสู่การใช้ยางธรรมชาติ ซึ่งประเทศไทยของเรามีอยู่มาก ให้เป็นส่วนผสมในยางสังเคราะห์ให้มากยิ่งขึ้น ตามหลักใช้วัสดุที่มีอยู่ภายในประเทศ และเพื่อลดต้นทุนการผลิต ได้จัดดำเนินการให้มีโครงการหมู่บ้านเทคโนโลยี 9 หมู่บ้าน เป็นโครงการนำร่อง ลักษณะสำคัญของโครงการก็คือ การสนับสนุน ส่งเสริมให้คนในหมู่บ้าน รู้จักนำเอาวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ มา

ปรับใช้กับการดำรงชีพ เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหารอย่างง่าย ๆ และการทำปุ๋ยชีวภาพ ฯลฯ

เมื่อเป็น รอนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2538 ในฐานะรอนายกรัฐมนตรี ที่กำกับดูแลงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินการให้มีการจัดทำแผนแม่บทการปฏิรูปครู สำเร็จเรียบร้อย โดยมีหลักการ เอาคนเก่ง คนดี มาเรียนฝึกหัดครูเป็นการเรียน แบบเป็นนักศึกษาประจำ ให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง มีค่าตอบแทนสูง มีการอบรมเพิ่มเติมศักยภาพเป็นระยะ ๆ ไป

ในฐานะ รอนายกรัฐมนตรี ที่กำกับดูแลงานสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ได้ดำเนินการเตรียมแผนงานการจัดตั้งศาลปกครอง จนเสร็จเรียบร้อยแต่เป็นด้วยความไม่ค่อยเข้าใจของพรรคความหวังใหม่ ซึ่งดูแลกระทรวงมหาดไทย อยู่ในขณะนั้น ด้วยความหวังไขว่จะกระทบงานทางด้านการปกครอง จึงเป็นเหตุให้ต้องชะลองานตามแผนลงระยะหนึ่ง แต่ก็ยังมีการนำมาดำเนินการต่อ โดยรัฐบาลในเวลาต่อมา และก็เป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบันนี้ในฐานะ

ในฐานะของ รอนายกรัฐมนตรี ที่กำกับดูแลงานกระทรวงมหาดไทย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำกับดูแลงานตำรวจ ซึ่งเป็นเพียงกรมหนึ่งในกระทรวงมหาดไทยได้สนับสนุนให้มีการปรับโครงสร้างกรมตำรวจ โดยให้มีการลดขั้นตอนสายการบังคับบัญชาให้สั้นลง จากเดิมที่มี

กรม → (4)ภาค → (9)เขต → จังหวัด. เป็น

กรม → (12)ภาค → จังหวัด

ทั้งให้มีการยกระดับชั้น ยศตร. ในชั้นจังหวัด และอำเภอให้สูงขึ้น

จาก - จังหวัด (ผู้กำกับการ) → เป็นผู้บังคับการ ยศพลตำรวจตรี

จาก - อำเภอ (สารวัตรใหญ่) → เป็นผู้กำกับการ ยศพันตำรวจเอก

เมื่อเป็น มท. 1 จากเดือน เมษายน 2543 (9 เดือน ในปี 2543)

ซึ่งนับเป็นช่วงระยะเวลาที่สั้นมาก และทั้งก็ยังเป็นช่วงระยะเวลาที่เรียกว่า ต้องนับถอยหลังแล้ว เพราะใกล้เวลาที่จะครบอายุของรัฐบาลตามวาระ และในช่วงเวลาอย่างนี้ ก็ย่อมจะเป็นที่เข้าใจว่า การจะเดินหน้านโยบายใหม่ ๆ ย่อมเป็นไปได้ยากแต่ก็ไม่ได้ละความพยายาม เสียทีเดียว ดังจะสังเกตเห็นว่า มีการเพิ่มเติมนโยบายเดิม ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย คนเดิม คือ พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ คนพรรคเดียวกันในขณะนั้น ซึ่งได้กำหนดทิศทางของงานกระทรวงมหาดไทยเอาไว้ว่า “ปากท้อง พร้อมปลอดภัย และก้าวไกลทางการเมือง” (ก้าวไกลทางการเมือง ก็คือ ก้าวไกลทางการกระจายอำนาจ

ผู้ท้องถิ่น) ได้มีการกำหนดเพิ่มเติมต่อไปอีก เป็น “ปากท้อง พร้อมปลอดภัย และก้าวไกล ทางการเมือง ปฏิรูปการปกครองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมเรื่องประชาม” ในเรื่องของการปฏิรูปการปกครองอย่างต่อเนื่องนั้น ได้มอบหมายให้ ปค. ไปพิจารณาศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้สอดคล้องกับยุคสมัย ไม่ขัดกับแนวโน้มของการกระจายอำนาจผู้ท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกัน ก็ควรจะคงบทบาทที่จะยังประโยชน์ให้ได้ โดยให้ข้อสังเกตว่าเมื่อมีการกระจายอำนาจผู้ท้องถิ่นแล้ว ท้องถิ่นก็ยังจำเป็นต้องมีการจัดตั้งองค์กรเครือข่ายใหม่ ๆ ขึ้นมา แล้วเหตุใดเราจะปล่อยให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจัดตั้งมายาวนานต่างก็มีประสบการณ์ และได้รับความเชื่อถืออยู่แล้ว โดยไม่เอามาใช้ประโยชน์ให้เต็มที่ และในการนี้เห็นว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน น่าจะอยู่ในฐานะ “ผู้ช่วยนายอำเภอ” ได้เอ่ยคำว่า “ผู้ช่วยนายอำเภอ” เป็นครั้งแรก เพื่อเป็นการให้กำลังใจ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ในสุนทรพจน์ในวันกำนัน ผู้ใหญ่บ้านประจำปี 2543 ส่วนในเรื่องส่งเสริมเรื่องประชามนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเข้มแข็งของประชามหมู่บ้าน ด้วยการเสริมต่องานหมู่บ้าน กขคจ. (แก้ปัญหาความยากจน) ด้วยการจัดเงินทุนหมุนเวียนสำหรับหมู่บ้าน กขคจ.เพิ่มเติมอีกกว่า 1 หมื่นหมู่บ้าน เพื่อให้ครบจำนวนตามเกณฑ์ของหมู่บ้านที่ได้เคยสำรวจ และเข้าเกณฑ์เอาไว้แล้ว จนครบ 3 หมื่นหมู่บ้าน (หมู่บ้านละ 2 แสน) และในขณะเดียวกัน ก็ยังได้สนับสนุนให้หมู่บ้านอื่น ซึ่งไม่เข้าเกณฑ์อีกหมู่บ้านละ 1 แสนบาท เพื่อให้สามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของประชาม ซึ่งน่าจะถือเป็นที่มาของกองทุนหมู่บ้าน ที่รัฐบาลต่อมา ให้มากกว่า เป็น 1 ล้านบาท

ถาม บทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” เป็นอย่างไร

ตอบ ในฐานะสมาชิกพรรคการเมือง และในฐานะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในฐานะของผู้แทนปวงชนชาวไทย ในฐานะของสมาชิกพรรคการเมือง ผมคงสามารถที่จะกล่าวได้ว่า ผมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่ดีคนหนึ่ง เพราะได้มีความระมัดระวังที่จะไม่ทำการใด ให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่พรรคและที่สำคัญก็คือ ได้ทำหน้าที่รับใช้พรรคตามกำลังความสามารถ และได้ใช้เวลาให้กับพรรคอย่างเต็มที่มาโดยตลอด ดังจะสังเกตเห็นได้ว่าผมได้รับการสนับสนุนให้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2519 เป็นต้นมา ตั้งแต่ รองเลขาธิการพรรค โฆษกพรรค รองหัวหน้าพรรค จนกระทั่งมาเป็นหัวหน้าพรรค ในพ.ศ. 2546 จนน่าจะสามารถกล่าวได้เช่นเดียวกันว่า ผมได้รับการยอมรับจากสมาชิกพรรคด้วยกันโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากสาขาพรรคในจังหวัดต่าง ๆ ก่อนข้างดีแม้กระทั่ง จากสาขาพรรค ในภาคอีสานและในส่วนของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือการเป็นผู้แทนปวงชน ก็เช่นเดียวกันผมมีความรู้สึก ว่า ผมได้ทำหน้าที่ทั้ง 2

ส่วน ควบคู่กันไปในพื้นที่อื่นเป็นเขตเลือกตั้งของคนที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผมได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสองสมัยแรก ออกเยี่ยมเยียนประชาชนมากที่สุด ตามยุทธศาสตร์ “ไปให้ทั่ว – เข้าให้ถึง” ทีม สส. 3 คนในช่วงเวลานั้น ซึ่งอีก 2 คน ก็คือ นายวิจิตร ชื่นนาน และนายชิน ทองศิริ คนหนึ่งเป็นทนายความ อีกคนหนึ่งเป็นนายอำเภอเก่า ซึ่งต่างก็มีความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์ดังกล่าว เพราะนอกเหนือจากจะได้รับทราบปัญหา และรับเอาปัญหามาช่วยแก้ไขแล้ว ในทางการเมือง ถือเป็นการขายตรง และมีได้ฝากอนาคตทางการเมืองไว้กับเครือข่ายผู้สนับสนุนเท่านั้น อย่างที่นักการเมืองรุ่นก่อนหน้านั้น มักจะใช้กัน ซึ่งเมื่อเครือข่ายผู้สนับสนุนเปลี่ยนข้างเปลี่ยนฝ่ายเมื่อใด จะมีปัญหาขึ้นทันทีในพื้นที่นอกเขตเลือกตั้ง ผมก็มักจะได้รับมอบหมายจากพรรค ให้เป็นตัวแทนไปรับทราบปัญหา และไปร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันดีโดยทั่วไป (คำกล่าว ในส่วนนี้น่าจะเป็นคำกล่าวของผู้ทำวิทยานิพนธ์เองจะเหมาะสมกว่า) ผมจึงมีความมั่นใจว่า ผมเป็นนักการเมืองที่ได้รับการยอมรับ ทั้งในเขตเลือกตั้งที่ได้รับเลือกตั้งมา และทั้งนอกเขตเลือกตั้ง คือโดยประชาชนคนไทยโดยทั่ว ๆ ไป ในทางที่ดีตามสมควร แม้ในยามที่ภาพพจน์ของนักการเมืองจะตกต่ำ เพราะภาพของการทุจริต คอร์รัปชัน ก็ตามที่ที่สำคัญไปกว่านั้นก็คือว่า ผมยังเป็นนักการเมืองที่มักจะได้รับ ความเชื่อถือจากสื่อมวลชนโดยทั่ว ๆ ไปตามสมควร ในเรื่องของความคิดเห็นต่อปัญหาสำคัญ และต่อสถานการณ์สำคัญ ๆ อยู่เสมอ ในฐานะนักการเมืองมีประสบการณ์ และมีความคิดเห็นที่น่ารับฟัง ดังจะปรากฏตามเนื้อหาข่าว และตามความคิดเห็นของคอลัมนิสต์ ในหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ อยู่บ่อยครั้ง(แบบบทความล้อมกรอบของนสพ.มติชน) ฯลฯ

ถาม บทบาทในการเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ของ “นายบัญญัติ” เป็นอย่างไร โดยปกติ

ตอบ ผมไม่ใช่คนที่มีความทะเยอทะยานในเรื่องของตำแหน่งหน้าที่ทางการเมือง แต่ประการใด ลาออกจากราชการมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น สส. เพราะใจรัก และสนใจ ตั้งใจ มาตั้งแต่สมัยเรียนหนังสืออยู่ในชั้นมัธยมความตั้งใจมีแต่เพียงว่า ขอให้ได้เป็น สส. สุราษฎร์ธานี ตลอดไปเท่านั้นเองไม่เคยคิดที่จะได้เป็น รมต. หรือมีตำแหน่งใด ๆ ในพรรคทั้งสิ้นก็ปรากฏว่า ได้เป็นมากไปกว่าความตั้งใจมากแล้ว จะเรียกว่าเป็นส่วนเกินก็ยิ่งได้ จึงไม่ได้มีความทะเยอทะยานที่จะเป็นหัวหน้าพรรคแต่อย่างใดอย่างไรก็ตาม เมื่อถึงคราวหัวหน้าเก่า คือคุณชวน ประกาศวางมือจากตำแหน่งหัวหน้าฯ ก็เริ่มมีเค้าลางของการแข่งขันในระหว่างกันตามสมควร ซึ่งความจริงก็เป็นเรื่องธรรมดา แต่หนัก ๆ เข้า ก็เริ่มมีทีท่าว่าจะแข่งขันกันดุเดือดมากขึ้นเรื่อย ๆ มีความรู้สึกกังวลว่า อาจจะมีการแตกแยกเหมือน

เมื่อครั้งที่มีการแข่งขันกันระหว่างคุณเฉลิมพันธ์ กับ คุณพิชัย ที่มีกลุ่ม 10 มกรา (เมื่อปี 2530) แยกแยกกันออกไปอีกครั้งหนึ่งก็เป็นได้ พลตรีสนั่น ได้ทาบทามให้ผมลงแข่งขันด้วย ผมปฏิเสธ บอกไม่เคยมีความตั้งใจที่จะเป็นหัวหน้าพรรค ต่อมาได้ทาบทามอีก โดยให้เหตุผลว่า หากเป็นผมเข้าแข่งกับคุณอภิสิทธิ์ ที่ประกาศตัวไว้แล้ว แม้จะมีการแข่งขันกันก็ ไม่น่าจะมีความแตกแยก แต่ถ้าเป็นผู้อื่น อาจจะมีปัญหาแตกแยกได้ ผมจึงตอบตกลง แล้วก็เริ่มเข้าสู่การแข่งขันเมื่อมีการแข่งขัน ก็ต้องเริ่มมีการแสดงวิสัยทัศน์ต่อ ประชาคมประชาธิปไตยผมใช้วิสัยทัศน์ด้วยยุทธศาสตร์ 3 ป. ในการรณรงค์หาเสียงกับประชาคมของพรรคฯ ป.แรก คือ ป.เปิด – คือ เปิดรับบุคลากรที่มีความสนใจ ประสงค์จะเข้าร่วมกระบวนการ ในฐานะคลังสมองของพรรค และการเปิดใจกว้าง ที่จะยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุผลที่ว่า ปัญหาเปลี่ยน สถานการณ์ และมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น คลังสมองพรรคการเมืองต้องใหญ่ พอที่จะเข้ารับปัญหาและสถานการณ์ได้ ป.ตัวที่สอง คือ ป.ปรับ – หมายถึงการปรับองคาพยพของพรรค ปรับวิธีการบริหารของพรรค ให้มีความคล่องตัว และมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ป.ตัวที่สาม คือ ป.เปลี่ยน – คือเปลี่ยนกระบวนการจัดทำนโยบาย โดยระดมความเห็นจากเจ้าของปัญหาเอง และผู้เกี่ยวข้อง และเปลี่ยนวิธีการในการนำเสนอนโยบาย ด้วยการนำเอาวิธีการทางการตลาดมาใช้บ้าง เพื่อให้มีความน่าสนใจ แต่ไม่ใช่เอาการตลาดนำอย่างที่พรรคการเมืองอื่นเขาทำกันอยู่ในช่วงนั้น ภายใต้ทฤษฎี การตลาดนำการเมืองซึ่งกันันว่าได้ผลพอสมควร คือได้รับความนิยมสุด ๆ อยู่ในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสังคมชนบท นโยบายพักชำระหนี้ – กองทุนหมู่บ้าน และรักษาพยาบาลทุกโรค กำลังฮิตเป็นพิเศษเรื่องรักษาพยาบาลไม่ใช่เรื่องเสียหาย เพราะเป็นเรื่องของสิทธิขั้นพื้นฐาน สำหรับชีวิต ที่ประชาชนควรมีควรได้ แม้จะก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐอยู่บ้าง ในขณะนั้นแต่เรื่องพักชำระหนี้ และกองทุนหมู่บ้านที่คู่กันได้ง่าย ๆ โดยจะเอามาใช้จ่ายอะไรก็ได้ ตรงนี้มีปัญหา เพราะก่อให้เกิดการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคที่ฟุ้งเฟ้อ ฟูมเฟื่อย กันมากขึ้น เช่น โทรศัพท์มือถือ ขาดยี่สิบห้า รถมอเตอร์ไซด์ ขาดยี่สิบห้า แล้วก็หนี้เป็นสินกันต่อไป ทำให้หนี้ครัวเรือนโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งไม่ใช่สัญญาณที่ดีแน่นอน และทั้งก็ได้มีนักวิชาการ ได้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์ด้วยความห่วงใยกันเป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีการยกตัวอย่างความล้มเหลวของประเทศต่าง ๆ ในอเมริกาได้ และแอฟริกาได้ มาให้เห็นเป็นตัวอย่าง ผมเองก็มีความเห็นในทำนองเดียวกันนี้ อยู่แล้ว แต่เพื่อความแน่ใจ และเพื่อนำมาวิเคราะห์ความพอดีในการกำหนดนโยบายสาธารณะของพรรค ผมจึงได้มอบหมายให้ ดร.ไตรรงค์ ซึ่งเป็นรองหัวหน้าพรรคอยู่ในขณะนั้น เดินทางไปศึกษาความเป็นจริงในประเทศเหล่านั้นด้วยตนเอง ดร.ไตรรงค์ กลับมา

พร้อมตัวอย่างของประเทศเม็กซิโก และเปรู ซึ่งล้มเหลวเพราะนโยบายประชานิยมจริง ๆ เมื่อได้นำของจริงที่เกิดขึ้นในประเทศเหล่านี้ รวมทั้งความเห็นของนักวิชาการหลายคนมาวิเคราะห์ประกอบกัน เราก็ได้ข้อมูลตรงกันว่า **ประการที่หนึ่ง** นโยบายประชานิยม คือ ลด แลก แจก แถม เพื่อความภูมิใจ พอใจ ของประชาชนชั่วคราว เพื่อคะแนนนิยมทางการเมือง โดยไม่ได้คำนึงถึงปัญหาที่จะติดตามมา เช่น จะเป็นปัญหาต่อฐานะการคลังของประเทศในระยะยาว กระทั่งยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการใช้จ่ายที่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย และก่อให้เกิดหนี้สินครัวเรือนเพิ่มขึ้น ไม่ใช่เรื่องดีต่อประเทศแน่นอน **ประการที่สอง** นโยบายที่น่าจะมีความพอดี สำหรับประเทศไทยของเราในขณะนั้น ภายใต้ฐานะทางการคลังของประเทศที่ทำได้แน่นอน และควรทำ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำได้พอสมควร คือ นโยบายสังคมสวัสดิการ ซึ่งจะมีความแตกต่างกับรัฐสวัสดิการตรงที่ว่า รัฐสวัสดิการนั้นต้องจัดทำให้แก่ทุก ๆ คนในรัฐ ซึ่งคงจะเกินกำลังของรัฐบาลไทยจะทำได้ นอกจากจะเปลี่ยนระบบภาษีและรายได้กันเสียใหม่ ทั้งระบบ ด้วยการขยายฐานภาษี และจัดเก็บภาษีในอัตราสูงมาก ซึ่งคงทำได้ยากอยู่แน่นอน อีกประการหนึ่ง ผู้คนหลายกลุ่มในสังคมเวลานี้ เขาก็พอจะดูแลตนเองได้อยู่แล้ว และที่มีระบบดูแลรองรับแล้วก็มี อย่างข้าราชการ (กบข) ลูกจ้างเอกชน (กองทุนสวัสดิการสังคม และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) นโยบายที่มีความพอดี ก็คือการช่วยเหลือดูแล กลุ่มคนยากจน หรือกลุ่มคนด้อยโอกาสในสังคม ในเรื่องของความจำเป็นขั้นพื้นฐานในชีวิต เพื่อคุณภาพชีวิตและเพื่อสร้างโอกาส สร้างต้นทุนสำหรับชีวิตที่ดีกว่า นี่คือ 2 หลักการใหญ่ ต่อมานโยบายหลักและหลังจากนั้น ก็ได้เริ่มกระบวนการระดมความเห็นในทุกภาคของประเทศ จากเจ้าของปัญหา และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นโยบายเร่งด่วนตามยุทธศาสตร์นี้ ป.ต่อที่ 3 คือ เปลี่ยนกระบวนการในการจัดทำนโยบายนั่นเอง ซึ่งก็ได้อาศัยนักวิชาการที่มาช่วยงานพรรคหลายคน ช่วยกันทำหลายคน และที่เป็นกำลังสำคัญก็คือ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ และ ดร.อภิชาติ ทองอยู่ ระดมความคิดเห็นแล้วก็นำมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะที่จะนำเสนอ โดยคำนึงถึงเหตุผลประกอบการวิเคราะห์หลายประการด้วยกันเช่นสภาพของปัญหาที่มีอยู่จริง ตลอดจนความรู้สึกของประชาชน แนวทางแก้ไข ตามความต้องการของเจ้าของปัญหา แก้ได้จริงหรือไม่ มีปัญหาตามมาหรือไม่ ขอบเขตและขีดความสามารถของภาครัฐที่จะแก้ไข และการแก้ไขได้อย่างยั่งยืน ความมุ่งหวังของผู้คนในสังคมโดยทั่วไป การแก้ไข และต่อพัฒนาการที่พึงจะเกิดขึ้นตามมาต่อไป ผลจากการระดมความเห็นจากเจ้าของปัญหาและผู้เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ โดยยึดถือหลักการใหญ่ที่ว่า ไม่ใช่ประชานิยม แต่เป็นสังคมสวัสดิการ และโดยคำนึงถึงเหตุผลประกอบการวิเคราะห์หลาย ๆ

ประการดังกล่าวแล้ว ได้ก่อให้เกิดนโยบายสำคัญ ๆ อันเป็นการเร่งด่วนเฉพาะหน้าหลาย นโยบาย และก็นั่นหนักไปในเรื่องของ การสร้างคน สร้างอนาคต เป็นสำคัญ เช่น นโยบาย เรียนฟรี – มีงานทำ – ล้างหนี้ด้วยงาน – 60 ปี มีเบี้ยเลี้ยง – และรักษาพรีมคุณภาพ นโยบาย ล้างหนี้ด้วยงานนั้น ก็เป็นเรื่องที่เกษตรกรไทยเป็นหนี้กันมาก และสืบเนื่องมาจากนโยบาย ปรับ ลด ปลดหนี้ ปรับ คือ ปรับโครงสร้างหนี้ให้อยู่ในวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ ลด คือ ลดในส่วนที่ควรจะลดให้ได้ ปลด คือ ปลดหนี้ให้เลย ในส่วนที่ความล้มเหลว เกิดจากความ ผิดพลาดของนโยบายภาครัฐเอง ในส่วนที่ปลดให้ไม่ได้ ต้องชำระต่อ ก็เห็นว่า “การล้างหนี้ ด้วยงาน” คือ รัฐจ้างทำงานสาธารณะ เช่น รัฐจ้างปลูกป่าเพื่อลดโลกร้อน หรือดูแลป่าของ ทางการที่ปลูกไว้ ก็สามารถที่จะล้างหนี้ให้หมดได้ แม้จะในระยะยาวหน่อย นอกจากนี้ ก็ ยังมีนโยบายรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ลูกหลานไทย ได้หายใจเต็มปอด นโยบายที่ จะคู่จะได้รับความสนใจมากอีกนโยบายหนึ่ง ก็คือ นโยบายการเมืองและการบริหาร ที่ใช้ ถ้อยคำว่า “รัฐบาลเล็กลง ประชาชนใหญ่ขึ้น” เป็นนโยบายที่มุ่งให้ประชาชนได้มีบทบาท ในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐมากขึ้น เพื่อป้องกันการทุจริต และ ประพฤติมิชอบที่ได้กำหนดนโยบายนี้ขึ้นมา เพราะเป็นช่วงเวลาที่ มีข้อกล่าวหาว่า มีการ ทุจริตเชิงนโยบายในลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อน มากมายเป็นพิเศษ ถึงกับมีการระบุ ชื่อโครงการที่เข้าข่ายเอาไว้ พรรคจึงได้กำหนดนโยบายนี้ขึ้นมา เพราะเป็นช่วงเวลาที่ มีข้อ กล่าวหาว่า มีการทุจริตเชิงนโยบายในลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อน มากมายเป็นพิเศษ ถึงกับมีการระบุชื่อโครงการที่เข้าข่ายเอาไว้ พรรคจึงได้กำหนดนโยบาย “ขึ้นบัญชีดำ – รื้อ – ลงโทษ – และทวงคืน” ขึ้นบัญชีดำ ก็คือ ขึ้นบัญชีโครงการที่มีข้อกล่าวหาว่า มีการทุจริต แน่นนอน รื้อ ก็คือ ตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อรื้อขึ้นมาดูใหม่ ว่ามีการทุจริต และมี พยานหลักฐานพอที่จะดำเนินคดีเอาผิดได้หรือไม่ ลงโทษ เมื่อเห็นว่ามีพยานหลักฐาน พอที่จะเอาผิดได้ ทวงคืน ก็คือ ทวงคืนผลประโยชน์ที่พอจะถือเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้น แก่รัฐ พร้อมๆ กับเสนอให้มีการแต่งตั้ง ปปช. ภาคประชาชน ภายใต้อำนาจ “อาสาสมัคร สังคม” เพื่อการมีส่วนร่วม ในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภาครัฐในขณะเดียวกัน ด้วย (รายละเอียดปรากฏ ตามแผ่นพับ ที่แนบตอนหาเสียง) นโยบายที่ได้รับความสนใจ มากเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็คือ นโยบายคือ สันติสุขให้แก่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งกำลังมีปัญหาของความไม่สงบ เรียบร้อยอย่างรุนแรง จากการดำเนินนโยบายผิดพลาดของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ซึ่ง นอกจากไม่มีความสงบลงแล้ว ยังทำให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ของเรา ซึ่งมีศักยภาพที่จะ พัฒนาไปข้างหน้าได้ ต้องสูญเสียโอกาสในการพัฒนาอย่างน่าเสียดายยิ่ง ความมุ่งหมาย

ของนโยบายที่สำคัญ จึงอยู่ที่การสร้างความเข้าใจ ให้ทุกฝ่ายได้หันมาให้ความร่วมมือ ในการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีทั้ง ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา ยุทธศาสตร์ จัดปัญหาความยากจน ยุทธศาสตร์เสริมสร้างสันติสุข บนพื้นฐานของความหลากหลาย ซึ่งคล้าย สอ.บต.เดิม ที่รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ยกเลิกไป ยุทธศาสตร์ส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล ยุทธศาสตร์พัฒนา การค้าชายชายแดน และยุทธศาสตร์การจัดตั้งกองทุนฮัจจ์ ซึ่งทั้งหมด เป็นเรื่องที่ได้ผ่านการระดมความคิดเห็น จากผู้คนในพื้นที่ด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งผมเข้าใจว่า ด้วยนโยบายเหล่านี้เอง ในการเลือกตั้งคราวนั้น ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พรรคฯ จึงได้รับการสนับสนุนอย่างท่วมท้น จากที่นั่ง 12 ที่นั่งที่นั่น พรรคฯ ได้รับเลือกตั้งมาถึง 11 ที่นั่ง เรียกว่าได้รับเลือกตั้งมามากที่สุด นับตั้งแต่มีการเลือกตั้งมา

ถาม บทบาทในการสร้างเครือข่ายทางการเมืองเป็นอย่างไร

ตอบ ผมเป็นนักการเมืองที่ให้ความสำคัญกับเครือข่าย และแนวร่วมทางการเมืองมากเป็นพิเศษ มีความเชื่อมั่นอยู่เสมอว่า ถ้าปราศจากเครือข่ายและแนวร่วมที่กว้างขวาง พรรคไม่อาจจะเติบโตอย่างมั่นคงได้เลยในช่วงที่เป็นหัวหน้าพรรค จึงให้ความสำคัญกับเครือข่ายของพรรค และแนวร่วมเป็นพิเศษสำหรับเครือข่ายดั้งเดิม คือสาขาพรรคที่มีอยู่ ก็ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาสาขาพรรค และหาสมาชิกเพิ่มเติมมาโดยตลอด และยังมีเป้าหมายที่จะให้มีสาขาในทุกเขตเลือกตั้งได้สนับสนุนให้สาขาพรรคมีกิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันอย่างสำคัญ ในอันที่จะลดความสับสน ในเรื่องข้อมูลข่าวสาร และเพื่อให้สาขาพรรค ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างคนในพื้นที่กับพรรคอย่างแท้จริง

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรในระยะหลังๆมีไม่บ่อยมากนัก เนื่องจากเป็นสมาชิกอาวุโส เรื่องที่ควรจะได้พูดมักจะเป็นเรื่องสำคัญมาก เช่น การอภิปรายไม่ไว้วางใจ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ยังต้องมีการสร้างและเปิดโอกาสคนรุ่นใหม่ให้เขาได้มีบทบาทมากขึ้น ส่วนบทบาทนอกสภา คือการแสดงบทบาทในเวทีของสื่อ การตอบปัญหาหรือออกรายการโทรทัศน์ที่สำคัญในวาระต่างๆ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระบบบัญชีเลือกตั้งหรือในแบบสัดส่วน ที่ต้องดูแลเขตพื้นที่ที่กว้างขึ้น คอยให้คำปรึกษาแนะนำกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งในกลุ่มจังหวัดที่สังกัดอยู่ ส่วนปัญหาในพื้นที่หากมีเวลาก็กลับไปบ้าง มีการติดต่อทางจดหมาย และประสานให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปดูแลแก้ไขปัญหา

ในฐานะหัวหน้าพรรคเรื่องของการวางนโยบายพรรค จะมีนโยบายหลักๆอยู่แล้ว แต่ต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความเจริญของบ้านเมือง ซึ่งต้องไม่ทิ้งนโยบายเก่า โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นจากคนในทุกภาคของประเทศ เพื่อกำหนดปัญหาของภาค นอกเหนือจากปัญหาหลักใหญ่ๆ ของประเทศ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับเครือข่ายของพรรคในภูมิภาค กระจายอำนาจการตัดสินใจให้กับคนของพรรคได้มีส่วนร่วมในการเลือกหัวหน้าพรรค เลือกกรรมการบริหารพรรค การกำหนดนโยบายพรรค และมอบหมายให้สาขาพรรคเป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนกับพรรค โดยได้กำหนด “ยุทธศาสตร์ 3 ป. ที่มีแนวคิดและมีจุดมุ่งหมายคืออันแรก ป. เปิดรับบุคคลจากภายนอกที่ให้ความสนใจทำงานการเมือง ป.ที่สองคือปรับการบริหารจัดการพรรคให้มีความรวดเร็ว ให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพิ่มมากขึ้น และ ป.ตัวที่สาม คือ เปลี่ยน การกำหนดนโยบาย นำนโยบายใหม่ๆในส่วนที่เป็นหลักประกันสังคมให้กับผู้คนในประเทศมากขึ้น

ในช่วงที่เป็นหัวหน้าพรรคมีวิธีการนำพาพรรคประชาธิปัตย์ให้รอดพ้นวิกฤตทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้งทั่วไป 6 ก.พ. 2540 คือการพยายามทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ เห็นว่าจะชนะการเลือกตั้งหรือไม่ ไม่ใช่ปัญหาสำคัญมากเท่ากับสามารถให้การศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน ซึ่งถึงแม้ว่าจะแพ้การเลือกตั้ง จนต้องแสดงความรับผิดชอบลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรคก็ดี แต่ว่าหลายเรื่องในแง่ของการสร้างความเข้าใจถูกต้อง ซึ่งเป็นแนวทางของพรรคประชาธิปัตย์นั้นได้ทำครบถ้วนทีเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่คุณทักษิณเกิดความล้มเหลว เพราะคนรู้ทันมากขึ้น หรืออธิบายความล้มเหลวนโยบายประชานิยมในระยะยาวที่น่าอันตรายเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักที่ใช้ในการทำหน้าที่หัวหน้าพรรค มีอยู่ 3 หลัก หลักที่หนึ่งก็คือความถูกต้องเป็นธรรม หลักที่สองคือ หลักการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะทุกภาคส่วนของพรรค และหลักประการที่สาม คือ

หลักแห่งความเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น แต่ว่าขอให้คนทั่วไปเข้าใจว่าเรายังยืนอยู่บนความถูกต้อง ด้วยอุดมการณ์ทางการเมือง ยังไม่เสียหลักออกนอกกลุ่มนอกทาง

โดยสรุปแล้วแม้ว่าการเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์อาจจะไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เพราะว่าไม่สามารถนำพรรคไปสู่ชัยชนะในการเลือกตั้งได้ แต่ว่าถ้าเอาหลักการความถูกต้อง เอาการสืบทอดเจตนารมณ์ อุดมการณ์อย่างสำคัญของคนประชาธิปัตย์แล้ว เอาความพยายามในการนำคนประชาธิปัตย์มาร่วมกันทำงานอย่างมีส่วนร่วม สนับสนุนส่งเสริมเครือข่ายของพรรค ตามความตั้งใจของคนที่เริ่มก่อตั้งพรรค ซึ่งให้ความสำคัญต่อเครือข่ายของภูมิภาคมาก พอจะพูดได้ว่าประสบความสำเร็จในการเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ตามสมควร แม้ว่าจะไม่ชนะการเลือกตั้ง และนี่ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ยังนั่งอยู่ในพรรคประชาธิปัตย์ต่อมาได้จนทุกวันนี้ บนความไว้วางใจเชื่อใจ และการยอมรับของคนในพรรคประชาธิปัตย์ตามสมควร

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	นายชวน หลีกภัย
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตุละธนะ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	ที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์
วันที่สัมภาษณ์	13 กรกฎาคม 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	18.20 น. ถึง 19.50 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม ท่านช่วยอธิบายบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ท่านบัญญัติ บรรทัดฐาน เริ่มชีวิตการเมือง โดยแสดงความจำนงที่จะลงสมัครผู้แทนในพรรคแล้วท่านได้ไปพบผมที่สำนักงานทนายความ ในการสมัครผู้แทนครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2518 ความจริงสถานะตอนนั้นของท่าน คือ ข้าราชการ พรช. แล้วท่านสอบชิงทุนเพื่อไปเรียนต่อในต่างประเทศได้ แล้วแต่ท่านได้ตัดสินใจไม่ไปเรียนต่อ ก็กลับไปหาเสียงลงสมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฎรที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นี่ก็จุดเริ่มต้นที่ผมได้รู้จักท่าน แล้วก็ติดตามบทบาทของท่าน ท่านเป็นผู้สมัครที่โดดเด่นของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้รับเลือกตั้งเป็นที่ 1 เป็นที่ชื่นชมของคนสุราษฎร์ธานีในยุคสมัยนั้น และท่านชนะเลือกตั้งตลอดมาทุกสมัย สามารถนำทีมพรรคประชาธิปัตย์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีมาทุกยุคทุกสมัยมาจนถึงปัจจุบัน นั่นคือบทบาทในทางการเมืองของท่าน ซึ่งเป็นที่ยอมรับเป็นที่สนับสนุนของประชาชนในพื้นที่และยื่นหยัคมมาโดยตลอด ในระหว่างเป็นผู้แทนราษฎรนั้น ท่านก็ได้ทำหน้าที่ในฐานะเป็นสมาชิกผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งอย่างสมบูรณ์ บทบาทของท่านจึงโดดเด่นตลอดมาเป็นที่จับตามองอยู่ จนกระทั่งเมื่อ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมทย์ ได้เป็นนายกรัฐมนตรี และเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย ท่านบัญญัติได้รับเลือกให้เป็นเลขานุการของรัฐมนตรี การได้เป็นเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น ถือว่าเป็นการยอมรับความเป็นคนที่มีคุณภาพที่จะต้องช่วยงานของ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมทย์ ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น นี่ก็จุดเด่นตั้งแต่เริ่มต้น

ถาม ท่านชวน ช่วยอธิบายบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” โดยเฉพาะการเป็นผู้แทนราษฎร ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีว่าเป็นอย่างไร

ตอบ บทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ ผมได้เรียนแล้วว่าท่านบัญญัติเป็นที่รัก เป็นที่นิยมชมชอบของพี่น้องคนสุราษฎร์ธานี ท่านจึงมีความผูกพันกับชาวบ้านเป็นอย่างดีมาโดยตลอด และในฐานะเป็นเด็กที่เกิดและโตในพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ เพราะฉะนั้นท่านก็เป็น ส.ส. ที่อยู่ในพื้นที่ ออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในพื้นที่ ออกให้ความรู้ชาวบ้านเสมอมา ผมได้เคยร่วมเดินทางกับท่านในจังหวัดสุราษฎร์ธานี หลายโอกาสหลายครั้ง ก็ได้เห็นความสัมพันธ์อันดีงาม ระหว่างท่านกับชาวบ้าน และก็ชื่นชมมาโดยตลอด

ถาม ท่านชวน ช่วยอธิบาย การกำหนดนโยบายของพรรค “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคว่ามีแนวคิดหรือหลักการอย่างไร

ตอบ ในขณะนี้ ท่านเป็นหนึ่งในคณะกรรมการที่ปรึกษาของพรรคประชาธิปัตย์ เพราะฉะนั้นบทบาทของท่านในสภา ก็ยังคงทำหน้าที่เป็นผู้แทนราษฎร ยังมีการอภิปรายในบางครั้ง บางคราวอยู่เป็นระยะ ๆ เท่าที่จำเป็น ส่วนบทบาทภายในพรรค และนอกสภานั้น ท่านก็ยังเป็นผู้โดดเด่นในฐานะเป็นผู้กำหนดแนวทางในการเลือกหาตัวบุคคลผู้สมัคร จะสังเกตได้ว่าพรรคแต่งตั้งให้ท่านเป็นประธานในการคัดเลือกตัวบุคคลในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ แม้กระทั่งพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร เช่น การเลือกตั้งผู้ว่ากรุงเทพมหานคร หรือการเลือกผู้แทนราษฎรในจังหวัดต่าง ๆ แม้ท่านจะเป็นผู้แทนราษฎรต่างจังหวัด แต่ก็ได้รับการยอมรับให้เป็นประธานในการคัดตัวบุคคล เพื่อเสนออนุมัติให้พรรคยอมรับ และทุกครั้งที่ท่านเสนอก็ได้รับการยอมรับทุกครั้ง บทบาทที่ผมคิดว่าโดดเด่นมากๆ ก็คือ ท่านเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี เมื่อสมัยนั้นผมจำได้ว่าท่านบัญญัติ มาเล่าให้ฟังว่า มีการขอร้องไม่ให้อภิปรายบางคน ท่านก็หารือกับผมในเรื่องเหล่านั้น แต่ในฐานะผู้แทนราษฎร เราจะเอาความรู้สึกส่วนตัวมาเป็นหลักในการตัดสินใจไม่ได้ ต้องเอาผลประโยชน์ของประชาชน ภารกิจหน้าที่ที่สมบูรณ์มาเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ ท่านบัญญัติได้ทำในสิ่งที่ผมกล่าวมานี้โดยสมบูรณ์ แม้ว่าจะทำให้เกิดการขัดข้องหมองใจกับเพื่อนร่วมงานบ้าง แต่ว่าท่านถือประโยชน์ส่วนรวม และหลักการของบ้านเมือง หลักการของนักการเมือง และประโยชน์ของประเทศไทยเป็นสำคัญ กว่าที่จะเป็นห่วงความขัดข้องหมองใจของเพื่อนร่วมพรรค หรือเพื่อนต่างพรรค หรือเพื่อนร่วมงานใดๆในบางโอกาส บางคน โดยสรุปแล้วกล่าวได้ว่าบทบาททางการเมืองของท่านบัญญัตินั้น เป็นบทบาทที่เริ่มตั้งแต่เป็นผู้แทนราษฎรธรรมดา มีบทบาทการอภิปรายที่โดดเด่นในสภาผู้แทนราษฎร และมีบทบาทในฐานะฝ่ายบริหาร ในยามที่พรรคได้เป็นรัฐบาลให้เข้า

ไปทำหน้าที่เป็นเลขานุการของรัฐมนตรี และในฐานะหน้าที่รัฐมนตรี รวมถึงรองนายกรัฐมนตรี เป็นลำดับตลอดมา รวมทั้งการได้เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ทำหน้าที่ของท่านอย่างสมบูรณ์ที่สุด เท่าที่ท่านจะทำได้ในแต่ละยุคแต่ละสมัย ผมจึงมีความเห็นว่าโดยภาพรวมแล้วบทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ มีความสมบูรณ์ทั้งในฐานะตัวแทนประชาชน ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ ในฐานะฝ่ายบริหาร และในฐานะผู้นำฝ่ายค้าน

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ นายชวน หลีกภัย

บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ บรรทัดฐาน เริ่มจากการแสดงความจำนงที่จะลงสมัครผู้แทนราษฎรที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเมื่อ พ.ศ. 2518 ซึ่งถือว่าเป็นผู้สมัครที่โดดเด่นมากจนได้รับเลือกตั้งเป็นที่ 1 และชนะการเลือกตั้งสามารถนำทีมพรรคประชาธิปัตย์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีมาทุกยุคทุกสมัยมาจนถึงปัจจุบัน โดยในระหว่างที่ทำหน้าที่เป็นสมาชิกผู้แทนราษฎร บทบาทของนายบัญญัติก็โดดเด่นตลอดมา จนกระทั่งเมื่อ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมทย์ ได้เป็นนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายบัญญัติได้รับเลือกให้เป็นเลขานุการรัฐมนตรี และเป็นเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น ซึ่งถือว่าเป็นการยอมรับความเป็นคนมีคุณภาพ สำหรับบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ นายบัญญัติเป็นที่รักและนิยมชมชอบของพี่น้องคนสุราษฎร์ธานี ในฐานะที่เกิดและโตในพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์และมีความผูกพันกับชาวบ้านเป็นอย่างดีมาตลอด มีการออกพบปะเยี่ยมเยียนและให้ความรู้ชาวบ้านเสมอมา

ปัจจุบันนายบัญญัติเป็นหนึ่งในคณะกรรมการที่ปรึกษาของพรรคประชาธิปัตย์ ทำหน้าที่เป็นผู้แทนราษฎรที่มีการอภิปรายในบางครั้งที่ทำเป็น ส่วนบทบาทภายในพรรคและนอกสภาก็ยังมีความโดดเด่น โดยพรรคแต่งตั้งให้เป็นประธานในการคัดเลือกบุคคลผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งในพื้นที่ต่างๆทั่วประเทศ รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ส่วนบทบาทที่เห็นว่าโดดเด่นมากๆ ก็คือการเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี ซึ่งถึงแม้ว่าจะทำให้เกิดการขัดข้องหมองใจกับเพื่อนร่วมงานบ้าง แต่ได้ถือประโยชน์ส่วนรวมและหลักการของประเทศชาติเป็นสำคัญ และในยามที่พรรคได้เป็นรัฐบาลนายบัญญัติได้ทำหน้าที่เป็นเลขานุการของรัฐมนตรี ในฐานะหน้าที่รัฐมนตรี รวมถึงรองนายกรัฐมนตรี รวมทั้งการได้เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร โดยภาพรวมแล้วบทบาททางการเมืองของนายบัญญัติถือว่ามีความสมบูรณ์ทั้งในฐานะตัวแทนประชาชน ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ ในฐานะฝ่ายบริหาร และในฐานะผู้นำฝ่ายค้าน

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	นายอำนาจ สุวรรณศิริ
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตูละธนะ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	สถาบันพลังจิตตานุภาพ กรุงเทพมหานคร
วันที่สัมภาษณ์	12 พฤษภาคม 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	14.40 น. ถึง 15.15 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียงสัมภาษณ์

ถาม นายอำนาจ ช่วยอธิบายบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่าบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่เริ่มเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2518 มาพร้อมกัน นายบัญญัติเป็นนักการเมืองที่มีคุณภาพมากคนหนึ่ง เป็นผู้ที่ประสานงานกับพรรคการเมืองต่างๆ ได้ดี เป็นคนที่สุ่มรอบคอบมีปฏิภาณไหวพริบในการทำงานในสภาผู้แทนราษฎรได้เป็นอย่างดี สมัยรัฐบาล ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมทย์ ได้ช่วยกันดูแลแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ในสภา ตอนนั้นยังมีกรรมการประสานงานของสภาผู้แทนราษฎร ทำงานได้เป็นอย่างดี ส่วนการอภิปรายในสภาก็สามารถอภิปรายได้ชัดเจนในประเด็นต่างๆ ทำให้มีน้ำหนักงูงใจให้คนในสภาเห็นด้วยกับประเด็นในการอภิปรายในแต่ละครั้ง แต่ถ้าพูดถึงอำนาจหน้าที่หรือการเข้ามาช่วยในการจัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศ นายบัญญัติก็ช่วยได้เยอะ ช่วยในการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน นายบัญญัติช่วยได้เยอะ หน้าที่ในการที่จะเตรียมเรื่องกระทู้ ญัตติเนื้อหาข้อมูลอะไรพวกนี้ เพื่อที่จะตอบภายในสภาผู้แทนก็จะช่วยได้มาก รวมถึงระหว่างประเทศที่เรียกว่าทวิภาคี หรือว่าพหุภาคีอะไรก็ได้แล้วแต่ก็ช่วยได้เยอะมาก

ถาม นายอำนาจช่วยอธิบายบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” โดยเฉพาะการเป็นผู้แทนราษฎรในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีว่าเป็นอย่างไร

ตอบ การเมืองมี 2 แบบคือ การเมืองในสภาและการเมืองนอกสภา ส่วนนักการเมือง ถ้าความหมายอย่างแคบก็หมายถึงผู้แทน นักการเมืองหรือพรรคการเมือง แต่ความหมายอย่างกว้างหมายถึงคนที่สนใจมีบทบาททางการเมืองดูแลประชาชน โดยนายบัญญัติสมัยเรียนมัธยมเคยเดินขบวนเพื่อดูแลชาวบ้านในเรื่องเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงหอยนางรม หรือหอยแครงของอำเภอกาญจนดิษฐ์ ของ ป่าชายเลนทั้งหลาย เดินมาศาลากลางหรือว่าเดินมากรุงเทพด้วยไม่แน่ใจ แต่ว่าเป็นคนมีบทบาท

มาตั้งแต่เด็กในการช่วยเหลือประชาชน นอกสภานี้ผมถือว่าสำคัญมากคนที่จะมาเริ่มชีวิตเป็นนักการเมืองไม่ใช่อยู่ๆ ญอยากเป็นผู้แทน แล้วก็มาซื้อเสียงเอา เพราะกรวยมาจากเมืองนอกเมืองนา อันนั้นไม่ใช่ผู้แทนโดยจิตวิญญาณ นายบัญญัติจะมีจิตวิญญาณของการเป็นผู้แทนช่วยเหลือประชาชนมาตลอดตั้งแต่เด็กและตอนเรียนมัธยม เพราะฉะนั้นเมื่อเข้ามาทำหน้าที่ผู้แทนทำได้ดีรัดกุม แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งที่ผมทราบ ภูมิหลังคือ นายบัญญัติเคยไปทำงานกับผมรับราชการอยู่สำนักงาน รพช. เหตุผลที่ไม่รับราชการเพราะนายบัญญัติเล่าให้ฟังว่าเป็นทนายฝึกหัดมา 2 ปี ถ้าเป็นทนายก็เป็นอัยการ ผู้พิพากษา ก็เป็นอีกเส้นทางหนึ่ง ซึ่งจะไม่รู้ระบบราชการ จึงขอไปรับราชการเป็นวิทยากร เป็นนักวิชาการประจำสำนักเร่งรัดพัฒนาชนบทเพื่อศึกษางานระบบราชการ ต่อมา รพช. ได้ส่งไปช่วยงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดจังหวัด สมาชิกสภาจังหวัด ก็คือการเมืองในท้องถิ่น ดังนั้นจะเรียกว่าการเตรียมตัวเพื่อมาเป็นผู้แทนเป็นรัฐมนตรีตั้งแต่เด็ก เป็นคนดีมีความคิด มีสมองมีเหตุผล ไม่ใช้อยู่ๆ ญอยากเป็นผู้แทนไม่รู้อะไรสักเรื่อง และตอนนั้นนายบัญญัติได้ทุนไปเรียนต่ออเมริกาด้วย แต่ว่าเมื่อมีการเลือกตั้งแล้ว 14 ตุลาคม 16 ก็ถอนตัวเสียละทุนไปลงผู้แทนที่สุราษฎร์ ที่จริงไปเรียนภาษาอังกฤษอะไรแล้วเรียบร้อยแล้วเพราะว่าใน รพช. มีทุนเรียนต่อเยอะแล้วมีทุนของอเมริกาด้วย ก็ถือว่าเป็นบทบาทนอกสภาที่พยายามศึกษาหาประสบการณ์มาตั้งแต่เด็ก แล้วก็เป็นคนคอยติดตามการเมืองของหม่อมเสนีย์ ปราโมทย์ ของนายควง อภัยวงศ์ เพราะฉะนั้นเมื่อมาเป็นผู้แทน จะเป็นผู้แทนที่มีคุณภาพมากกว่านักการเมืองโหลๆ ที่ไม่ได้สนใจอะไรอยู่ๆ ญอยากเป็นผู้แทนเฉยๆ แต่ไม่รู้ว่ามีผู้แทนเข้าไปทำอะไรทำให้สถาบันสภาเสื่อมเสีย อันนี้ทำให้สภาเป็นสภา สถาบันพรรคการเมืองได้พึ่งพาอาศัยได้เยอะ ดังนั้นตอนเป็นข้าราชการ รพช. จะเป็นช่วงที่ระบบเผด็จการครองเมืองที่เราเรียกว่า ระบบทรราช เพราะฉะนั้นจะมีส่วนในฐานะที่เป็นนักการเมืองนอกสภา แม้ว่าจะเป็นราชการก็ตาม แต่ก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไปในทางที่เป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้นได้

ถาม นายอำนวยการช่วยอธิบาย การกำหนดนโยบายของพรรคของ “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคว่าแนวคิดหรือหลักการอย่างไร

ตอบ ตอบกว้างๆว่านายบัญญัติเขาเป็นคน ถ้าเปรียบเป็นนักมวย เขาเป็นมวยรัดกุม มวยรอบคอบ เวลาชกมวยก็จะชกมวยรัดกุมมาก แล้วเป็นคนมีหัวก้าวหน้า ถ้าสมัยพวกเขาจัดเป็นรัฐบาลจะหาว่าเป็นพวกฝ่ายซ้าย คอมมิวนิสต์ แต่ว่าเมื่อฝ่ายประชาธิปไตยหรือ (Liberal Democrat) แบบในอังกฤษนี้ เขาจะถือเป็นนักการเมืองหัวก้าวหน้า เพราะฉะนั้นการกำหนดนโยบายในช่วงนั้น ก็จะเป็นการกำหนดนโยบายที่ก้าวหน้า มีแนวคิดและหลักการสำคัญ คือ การระดมสมองนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยต่างๆเข้ามา ซึ่งเป็นไปตามหลักการที่ว่าหัวหน้าพรรคมีหัว

ก้าวน้ำมากกว่าการจับกฎหมายธรรมชาติ คือคนที่จับกฎหมายธรรมชาติเป็นคนหัวอนุรักษ์นิยม (Conservation) หรือหัวเก่า ยกตัวอย่างนักกฎหมายหัวเก่าในอเมริกา ตอนโรสแวน จะทำโครงการทำแผนพัฒนาประเทศแถวพื้นที่คนยากจนในอเมริกาแถวลุ่มน้ำแทนเนสซี มีนักกฎหมายหัวเก่าในสภาเขาต่อต้าน แต่นายบัญญัติเป็นนักกฎหมายหัวใหม่เขาต่อต้านว่าเป็นการยกร่างโครงการตามแนวรัสเซียคือคอมมิวนิสต์ในความหัวเก่าของนักกฎหมายในสภาของอเมริกา เหมือนกับสภาของเราที่ว่านายปรีดีเป็นคอมมิวนิสต์เพราะร่างแผนพัฒนาประเทศที่ก้าวน้ำกว่าคนหัวเก่า หรือคนหัวขวาจذورอะไรพวกนี้ นายบัญญัติจะเป็นคนหัวก้าวน้ำ แต่ถ้านักกฎหมายหัวเก่าในอเมริกา มันให้ส่งเรื่องจากสภา เพราะแผนพัฒนาประเทศช่วงนั้นจะเข้าสภาไปให้ศาลสูงของสหรัฐเป็นคนตัดสินว่า ขัดต่อรัฐธรรมนูญของสหรัฐเพราะเป็นแผนของคอมมิวนิสต์ พอโรสแวนรู้ว่าศาลสูงตัดสินว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญสหรัฐ คือศาลสูงของสหรัฐก็เป็นคนหัวเก่าเหมือนกับประเภท (conservation) ถ้าหลัง รุสก็ผ่านไปประมาณ 5 ปี – 8 ปี กลับมาทบทวนกันใหม่ปรากฏว่าไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ พวกหัวใหม่เข้ามาอเมริกา มันถึงเจริญ ถ้าเราเอาหัวเก่าขวางไว้แบบนี้มันจะล่าช้าเรื่อยเรื่อย แต่ถ้าหัวใหม่เกินไปอย่างลาว เวียดนาม เขมรหรือพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย แต่ถ้าพอดิเป็นพวก (Liberal Democrat) เดินสายกลางไม่ซ้ายเกินขวาเกิน ตามวิชาเศรษฐศาสตร์ที่ผมเรียนมาเขาเรียกว่า มิกซ์ซีเต็ม เหมือนจีนที่มันใช้ มันรวยกว่าเพื่อนในโลก แชนห์อเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมัน เพราะเราเรียนหลักพวกนี้นะ ผมเรียนตั้งแต่สมัยคอมมิวนิสต์อะไรพวกนี้ พอต่อมาจึงเศรษฐศาสตร์แบบผสม หรือประชาธิปไตยแบบผสมหัวก้าวน้ำกับหัวเก่า และระบบเศรษฐกิจแบบผสมแบบจีนมันจึงรุ่งเรืองมาก พวกเราจึงพยายามเรียนแบบจีนคือ แบบผสม

ถาม นายอานวย มีความคิดเห็นอย่างไรต่อการดำเนินงานของพรรคประชาธิปัตย์ ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ” ว่ามีความสำคัญอย่างไรและโดดเด่นอย่างไร

ตอบ นายบัญญัติมีหัวก้าวน้ำ ก็สามารถวางทิศทางนโยบายของพรรคให้ไปในทิศทางเจริญก้าวน้ำ ก็เป็นฐานให้หัวหน้าพรรคคนต่อมาได้ และนโยบายพรรคได้ยึดถือไปตามแผน 5 ปี 8 ปี 10 ปี 12 ปีได้ เป็นการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่ได้นายบัญญัติเข้ามา แม้ว่าจะเป็นหัวหน้าพรรคระยะสั้น แต่ก็เป็นการวางทิศทางที่ดีมีความสำคัญมาก และโดดเด่นมาก

ถาม นายอานวยคาดหวังว่าบทบาททางการเมืองของ “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ควรเป็นอย่างไร

ตอบ ก็คาดหวังเหมือนที่พูดมาแล้วว่า ให้ใช้ความเป็นหัวก้าวน้ำของนายบัญญัติ ให้เกิดประโยชน์กับพรรคประชาธิปัตย์ แล้วให้เกิดกับประเทศชาติบ้านเมืองให้มาก มากกว่านักการเมืองล้าหลัง เพราะฉะนั้นก็ถือว่าประสบความสำเร็จในการเป็นหัวหน้าพรรคในช่วงสั้นๆก็ตาม อยู่ที่

ทีมงานด้วยเป็นเครื่องมือของนายบัญญัติ เช่น พวก คร.ทางเศรษฐศาสตร์ทั้งหลายคน รวมถึง นาย ไตรรงค์ สุวรรณคีรี เป็นพวกหัวก้าวหน้าก็ได้เข้ามาบิบบทบาทในการเข้ามาช่วยแก้ไข ปัญหาของประเทศชาติ มากกว่าพวกล้าหลังและไม่เข้าใจในเรื่องของความก้าวหน้าประเทศ

ถาม นายอานวย ช่วยสรุปโดยภาพรวมเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ เหมือนกันตั้งแต่ข้อแรกว่า โดยภาพรวมเป็นนักการเมืองที่มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถประสาน รอยรัวได้กับพรรคต่างๆ ทั้งของฝ่ายค้านและฝ่ายควบคุมอำนาจอื่น เช่น ฝ่ายทหาร เป็น นักการเมืองที่อยู่ในเกณฑ์ดีมากคนหนึ่ง โดยภาพรวม ผมคิดว่าทุกวันนี้แม้จะไม่เป็นหัวหน้า พรรค แต่ก็มีส่วนช่วย ในการบริหารงานของพรรคให้ราบรื่น ให้เจริญก้าวหน้าได้ สามารถ แยกมิตร แยกศัตรูได้ และงานในสภาไม่ว่าฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาลด้วยกัน มาถึงกลุ่มม็อบเสื้อ ต่างๆ นี้ ผมคิดว่านายบัญญัติ เป็นคนที่มีบทบาทได้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในพรรคประชาธิปัตย์

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ นายอานวย สุวรรณคีรี

บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ บรรทัดฐาน เริ่มครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นนักการเมืองที่มีคุณภาพมากคนหนึ่ง เป็นผู้ที่ประสานงานกับพรรคการเมืองต่างๆ ได้ดี เพราะมีความสุขรอบคอบมีปฏิภาณไหวพริบ ในสมัยรัฐบาล ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมทย์ ได้ช่วยกัน ดูแลแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ในสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะความสามารถในการอภิปรายที่ทำได้ ชัดเจนมีน้ำหนักงูใจให้คนในสภาเห็นด้วย ในสมัยที่เป็นรัฐบาลบริหารประเทศนายบัญญัติมีความสำคัญในการเตรียมเนื้อหาข้อมูลเพื่อตอบกระทู้ ญัตติต่างๆ รวมถึงการทำกิจกรรมระหว่าง ประเทศที่เรียกว่าทวิภาคี หรือว่าพหุภาคี ส่วนบทบาทภายนอกสภานับได้ว่าเป็นคนมีบทบาทและ จิตวิญญาณในการช่วยเหลือประชาชนมาตั้งแต่เด็ก เคยเดินขบวนเพื่อดูแลชาวบ้านในเรื่องเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงหอยนางรม หรือหอยแครงของอำเภอกาญจนดิษฐ์ ฉะนั้นเมื่อเข้ามาทำหน้าที่ผู้แทนทำได้ดี รัศกุม มีคุณภาพมาก สำหรับบทบาทในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ นายบัญญัติเปรียบเป็น นักมวยที่มีความรัศกุมรอบคอบ เป็นคนมีหัวก้าวหน้าการกำหนดนโยบายในช่วงนั้นจึงเป็นการ กำหนดนโยบายที่ก้าวหน้า มีการระดมสมองนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยต่างๆ เข้ามาเพื่อวางทิศทาง นโยบายของพรรคให้ไปในทิศทางเจริญก้าวหน้า และเป็นฐานให้หัวหน้าพรรคคนต่อมาได้ ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า โดยภาพรวมแล้วนายบัญญัติเป็นนักการเมืองที่มีมนุษยสัมพันธ์ เป็น นักการเมืองที่สามารถประสานรอยรัวกับพรรคต่างๆ ได้ เป็นนักการเมืองที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากคน หนึ่ง สามารถทำให้การบริหารงานของพรรคราบรื่นเจริญก้าวหน้าได้

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	นายนิพนธ์ บุญญามณี
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตุละธนะ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	สำนักงาน ส.ส. นิพนธ์ บุญญามณี
วันที่สัมภาษณ์	19 พฤษภาคม 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	14.00 น. ถึง 14.30 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม ส.ส. นิพนธ์ ช่วยอธิบายบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ตลอดระยะเวลาที่ผมได้รู้จักท่านบัญญัติในสภาผู้แทนราษฎร 18 ปี 7 สมัย ของผมนี้ ผมคิดว่าท่านบัญญัติเป็นคนที่มีความสุขุมรอบคอบ มีประสบการณ์ในการที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองของไทยได้เฉียบคมมากที่สุดคนหนึ่งของประเทศไทย หลายครั้งที่ผมวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง ท่านบัญญัติจะเป็นคนวิเคราะห์สถานการณ์ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ฟัง แล้วก็ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหานำไปกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการต่อสู้ของพรรคประชาธิปัตย์ แนวทางการทำงานทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ และแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร การให้ความเห็นในเชิงกฎหมายก็ดี การให้ความเห็นในเชิงหลักการก็ดี แม้จะเป็นปัญหากฎหมายในเชิงรัฐธรรมนูญหรือปัญหาอื่นใดที่เกิดขึ้นหรือกฎหมายแต่ละฉบับ ทางพรรคประชาธิปัตย์เองโดยเฉพาะท่านบัญญัติเมื่อออกไปวิเคราะห์สถานการณ์แล้ว ก็จะถือเป็นประเพณีที่ว่าได้ ว่านั่นคือที่สุดแล้วของพรรคประชาธิปัตย์ จะเป็นข้อสรุปในการกำหนดยุทธศาสตร์ กำหนดแนวทางของพรรคประชาธิปัตย์ เพราะฉะนั้นในช่วงเวลาที่ผมเป็น ส.ส. มา 18 ปี 7 สมัย สิ่งที่ผมถือปฏิบัติคือในช่วงที่บ้านเมืองมีวิกฤต หรือพรรคมีวิกฤต หรือสภามีวิกฤต เราจะฟังท่านบัญญัติวิเคราะห์สถานการณ์อย่างไร ซึ่งผมคิดว่าการวิเคราะห์ของท่านบัญญัติ จะเป็นการที่วิเคราะห์ที่มีเหตุและผล แล้วก็นำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นจริงเสมอมา ที่จริงก่อนที่ผมจะเป็น ส.ส. ก่อนหน้านั้นผมเป็นประธานกลุ่มยุวประชาธิปัตย์ในพรรคประชาธิปัตย์ ได้สัมผัสกับท่านบัญญัติตั้งแต่ปี 2522 – 2523 เป็นต้นมา หรือจะพูดให้ลึกไปกว่านั้น ตั้งแต่ผมเป็นยุวพรรคประชาธิปัตย์ ผมช่วยในการเลือกตั้งพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่สมัย

เรียนที่โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ติดตามบทบาททางการเมืองของท่านบัญญัติมาตลอด ก็เป็นไปตามที่ได้คาดหวังเอาไว้คือ ความมุ่งมั่นของท่านบัญญัติ การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองของท่านเป็นไปตามแนวทางเช่นนี้ตลอด และผมเชื่อว่าในสภาผู้แทนราษฎรนี้ ถ้าเกิดวิกฤต หรือตอนที่อะกิปรายในสภา ถ้าท่านบัญญัติลุกขึ้นเสนอแนวทางอย่างไร แล้วมันจะเป็นข้อสรุป พรรคประชาธิปัตย์มักจะมอบให้ท่านบัญญัติเป็นผู้พูดหรืออภิปรายหลักมาตลอด นั่นคือการแสดงทรรศนะจุดยืนของพรรคประชาธิปัตย์ในแต่ละประเด็น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแก้รัฐธรรมนูญ การแก้ไขวิกฤตบ้านเมืองในแต่ละครั้ง หรือเมื่อพรรคประชาธิปัตย์จะร่วมรัฐบาล เวลาส่งคนไปเจรจาในการจัดตั้งรัฐบาลตั้งแต่สมัยท่านชวน สมัยไหนๆ หรือสมัยก่อน หรือปัจจุบันก็ดี ท่านบัญญัติจะเป็นคนหนึ่งที่ได้รับการแต่งตั้งจากพรรคให้เป็นตัวแทนไปเจรจากับพรรคการเมืองต่างๆ เพราะฉะนั้นในสภาผู้แทนราษฎรผมเชื่อว่าบทบาทของท่านบัญญัติ เป็นบทบาทของการเป็นผู้นำทางความคิด คนหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎรที่ว่าได้ เป็นสมาชิกสภาที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองอื่นให้ความเคารพนับถือ เป็นผู้อาวุโสทางการเมืองคนหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์และเป็นผู้นำทางการเมืองของพรรคในหลายๆด้าน เพราะฉะนั้นในสภาผู้แทนราษฎรต้องถือว่าท่านบัญญัติเป็นบุคคลที่สามารถวิเคราะห์ ชี้นำสถานการณ์นำไปสู่การแก้ไขปัญหา และนำไปสู่การแก้วิกฤตของประเทศในหลายๆครั้งที่ผ่านมารับ

ถาม ส.ส. นิพนธ์ ช่วยอธิบายบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” โดยเฉพาะการเป็นผู้แทนราษฎรในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ตลอดระยะเวลาที่ผมได้ใกล้ชิดกับท่านบัญญัติมานี้ ผมมีความพึงพอใจและก็ชื่นชมท่านในเรื่องบทบาทในสภาผู้แทนราษฎร แต่ว่านอกจากบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรแล้ว บทบาทนอกสภาผู้แทนราษฎรของท่านบัญญัติ ต้องยอมรับความขยันขันแข็งในพื้นที่คนหนึ่ง เป็นคนที่พวกเรา ส.ส. รุ่นหลังถือเป็นแบบอย่างในการลงพื้นที่ ขยันเอาใจใส่ปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้านในพื้นที่ ที่เสนอโครงการที่ดี ที่นำเรื่องมาให้แก้ปัญหา หรือแม้กระทั่งการวางหลักการในการพัฒนาท้องถิ่นให้กับภูมิภาคต่างๆ นำเรื่องหลักการในการพัฒนาประเทศ ซึ่งท่านยืนยันในหลักการกระจายอำนาจมาตลอด เอานโยบายเอาแนวคิดของพรรคไปวางหลักวางเกณฑ์ในการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองท้องถิ่น ผมคิดว่าการกระจายอำนาจซึ่งได้เดินมาถึงจุดนี้ เพราะท่านบัญญัติเป็นคนหนึ่งที่ได้วางแผนในการกำหนดยุทธศาสตร์ในเรื่องของการกระจายอำนาจไว้ ตามยุทธศาสตร์และอุดมการณ์ข้อที่ 5 ของพรรคประชาธิปัตย์ อันนี้ท่านเป็นคนทำแผน กำหนดไปสู่แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาชนบท ซึ่งผมคิดว่าท่านบัญญัติเป็นคนทำได้ดีคนหนึ่ง

และที่สำคัญท่านบัญญัติผูกพันกับการเมืองระดับท้องถิ่นมาก มีความสนิทสนมผูกพันกับผู้สนับสนุนทางการเมืองในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ เท่าที่ผมทราบแม้วันนี้ท่านบัญญัติไม่ได้เป็น ส.ส. ในพื้นที่แต่มาเป็น ส.ส. ระบบบัญชีรายชื่อของพรรคประชาธิปัตย์ ท่านก็ยังคงกลับไปเยี่ยมเยือนประชาชนในเขตพื้นที่ หรือในเขตเลือกตั้งของท่านในอดีตที่ผ่านมาอย่างสม่ำเสมอ มีกิจกรรมทางการเมืองมีกิจกรรมความสัมพันธ์ส่วนตัว เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ ท่านก็ยังลงไปในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์อย่างสม่ำเสมอ จนถึงปัจจุบันนี้ โดยไม่ได้คิดว่าเป็นผู้แทนสัดส่วนแล้วไม่ต้องลงพื้นที่ นี่คือข้อที่ผมชื่นชมการทำหน้าที่นอกสภาของท่านบัญญัติ ความเสมอต้นเสมอปลาย การวางตัวให้ ส.ส. รุ่นหลังถือเป็นแบบอย่าง ท่านเป็นคนให้สติกับผมว่าการเมืองนั้นไม่มีใครชนะร้อยเปอร์เซ็นต์ ไม่มีใครได้อะไรร้อยเปอร์เซ็นต์ ถ้าหากว่าใครได้ไปร้อยเปอร์เซ็นต์ แสดงว่าคนอื่นได้ศูนย์ เพราะฉะนั้นการเมืองนี้เอาเพียงแต่ทำให้ได้เสียงข้างมาก แล้วคนอื่นให้ได้บ้าง มีผลกระจายไปถึงคนอื่นบ้าง ฉะนั้นท่านสอนหลักที่อยู่กันได้ดีก็คือหลักการประนีประนอม หลักการในทางการเมืองที่ทุกคนต้องทำใจเสมอว่าไม่มีใครได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ท่านบอกผมว่าถ้าใครได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ แสดงว่าคนอื่นได้ศูนย์เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมันเป็นไปได้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นการที่เราได้มากกว่าคนอื่นก็ควรจะพอใจแล้วในทางการเมือง

ถาม ส.ส. นิพนธ์ช่วยอธิบาย การกำหนดนโยบายของพรรคของ “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคว่าแนวคิดหรือหลักการอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่าท่านบัญญัติเป็นนักยุทธศาสตร์คนหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์ หรืออาจจะเรียกได้ว่า เป็นนักยุทธศาสตร์คนหนึ่งของประเทศไทย เพราะฉะนั้นการกำหนดแนวทางนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ท่านจะเป็นคนสำคัญคนหนึ่ง ในการกำหนดนโยบายหรือการกำหนดยุทธศาสตร์ต่อสู้ทางการเมือง แม้กระทั่งเวลาพรรคไปเป็นรัฐบาลก็ดี หรือฝ่ายบริหารก็ดี ท่านบัญญัติจะเป็นผู้กำหนดยุทธศาสตร์แนวทาง กำหนดนโยบายในการที่จะผลักดันสิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้น และนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นจริง นโยบายหลายนโยบายที่สืบเนื่องมาถึงรัฐบาลอภิสิทธิ์จะเห็นได้ว่าเกิดขึ้นในสมัยท่านบัญญัติประกาศเป็นนายกรัฐมนตรี เช่น เรียนฟรี 15 ปี ดูแลผู้สูงอายุมาถึงทุกวันนี้ นโยบายเหล่านี้ล้วนแต่กำหนดมาจากท่านบัญญัติตอนเป็นหัวหน้าพรรค ในสมัยหนุ่มๆนั้นต้องยอมรับว่าท่านบัญญัติมีความคิด ความผูกพันไปในเชิงค่อนข้างจะเป็นเรื่องรัฐสวัสดิการมาก ค่อนข้างคล้ายกับแนวทางการเมืองของหัวก้าวหน้า ที่เราเรียกในขณะนั้น อาจจะเป็นไปในทางสังคมนิยม (คอมมิวนิสต์) ในปี 2518-2519 ผมคิดว่ามาวันนี้ท่านมุ่งเน้นในเรื่องของประชาชนระดับล่างเป็นส่วนใหญ่คือ ระดับพื้นฐานคนยากคนจนในชนบท สิ่งเหล่านี้คือ

สิ่งที่ท่านได้ทำมาตลอดในแนวทางของท่าน ไม่ว่าจะเป็นดูแลเรื่องการไฟฟ้าผลักดันไฟฟ้าเข้าสู่ชนบทในสมัยเป็นรัฐมนตรีช่วยมหาดไทย ผลักดันเรื่องการท่องเที่ยว ผลักดันเรื่องการกระจายอำนาจ ที่เป็นโครงสร้างมาจนถึงปัจจุบันนี้ ล้วนแต่มุ่งที่คนระดับล่างหรือระดับรากแก้วของประเทศทั้งนั้น เพราะฉะนั้นนั่นคือสิ่งที่ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่ท่านผลักดันในเรื่องต่าง ๆ ร่วมกับบุคคลสำคัญของพรรคมาตลอดโดยเฉพาะกับท่านชวน หลีกภัย

ถาม ส.ส. นิพนธ์ มีความคิดเห็นอย่างไรต่อการดำเนินงานของพรรคประชาธิปัตย์ ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ” ว่ามีความสำคัญอย่างไรและโดดเด่นอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่าในช่วงที่ท่านบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรค ท่านเป็นคนที่มีความมานะพยายาม ทั้งๆ ที่ต้องยอมรับว่าเป็นช่วงที่ความนิยมของคุณทักษิณขึ้นสูงสุด แต่ว่าท่านก็มีความมุ่งมั่นมีความพยายามนำเอาหลักยุทธศาสตร์ใหม่ๆ ในการที่จะสู้ ได้วิเคราะห์การเมืองและนำยุทธศาสตร์บอกว่าถึงเวลาทวงคืนประเทศไทย เพราะในขณะนั้นท่านมองเห็นว่าสิ่งที่คุณทักษิณทำอยู่จะเป็นภัยต่อบ้านเมือง ดังนั้นในช่วงที่ท่านเป็นหัวหน้าพรรคจึงเสนอยุทธศาสตร์ทวงคืนประเทศไทย ซึ่งหลังจากท่านเสนอยุทธศาสตร์ไปในปี 47 ถึง 48 วันนี้ 5 ปีผ่านมา เรายังเอาประเทศไทยคืนมาจากคุณทักษิณกันอยู่อีก จึงทำให้เห็นว่าท่านเป็นคนมีวิสัยทัศน์และอ่านการเมืองได้ขาด นอกจากนี้เห็นว่าท่านเป็นเชิงการเมืองคนหนึ่ง คือเมื่อเวลาที่ท่านบัญญัติจะวิเคราะห์เรื่องว่าเป็นอย่างนี้แล้วถือว่าจบเป็นไปตามนั้น เพราะฉะนั้นในขณะนั้นยุทธศาสตร์ของท่านที่เห็นว่าภัยอันตรายของระบบทักษิณ ถ้าหากปล่อยให้ประเทศไทยเดินไปในแนวทางที่คุณทักษิณกำหนด วันหนึ่งประเทศไทยจะพบกับจุดจบ หรือจุดเสียหายอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการคอร์รัปชันในเชิงนโยบาย หรือทำให้เกิดระบบพวกพ้องก็ดี สิ่งเหล่านี้ท่านคิดเป็นอันตรายต่อการปกครองประเทศ ท่านเลยเสนอยุทธศาสตร์ทวงคืนประเทศไทย นั่นคือยุทธศาสตร์ในทางการเมือง ส่วนยุทธศาสตร์ในเชิงนโยบายเศรษฐกิจต่าง ๆ นั้น ท่านได้เสนอยุทธศาสตร์ในเชิงที่จะกระจายรายได้ แก้ไขปัญหาคนยากคนจนในชนบทเป็นหลัก เช่น ปลุกป่าใช้หนี้ คือต้องการให้ได้ทั้งป่า และล้างหนี้ให้คนยากคนจน เรื่องเรียนฟรี เรื่องดูแลผู้สูงอายุ เพราะท่านคิดว่าถ้าจะพัฒนาประเทศในระยะยาวต้องแก้ปัญหาเชิงรากแก้วเสียก่อน เมื่อรากแก้วแข็งแรงประเทศชาติจะแข็งแรง นั่นคือยุทธศาสตร์ที่ท่านบัญญัติทำไว้ในสมัยเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ถาม ส.ส. นิพนธ์คาดหวังว่าบทบาททางการเมืองของ “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ควรเป็นอย่างไร

ตอบ อันที่จริงในขณะนี้ท่านเป็นหัวหน้าพรรค ผมคิดว่าในขณะนั้นถ้าเราชนะการเลือกตั้ง ท่านก็จะเป็นนายกรัฐมนตรี และจะเป็นนายกรัฐมนตรีที่ดีได้ ด้วยประสบการณ์ทาง

การเมือง ด้วยความนิยมในทางการเมือง ท่านคงจะนำประเทศไปสู่การพัฒนาที่ดีและมีความมั่นคงขึ้นได้ แต่เมื่อท่านเป็นหัวหน้าพรรคแล้วก็ท่านไม่ได้เสี่ยงข้างมาก ท่านก็แสดงสปิริตตามที่ได้วางบรรทัดฐานไว้ว่า เมื่อท่านนำพรรคและไม่ประสบความสำเร็จ ท่านต้องรับผิดชอบตามบรรทัดฐานที่ได้วางไว้กับพรรคประชาธิปัตย์ แสดงให้เห็นว่าท่านเป็นนักประชาธิปไตยสูงมากคนหนึ่ง เมื่อไม่สามารถนำพรรคไปสู่ชัยชนะได้จึงแสดงความรับผิดชอบด้วยการลาออกจากหัวหน้าพรรค แล้วเปิดโอกาสให้คนอื่นมาเป็นผู้นำพรรคแทน แต่สิ่งที่ผมคิดว่าแม้ท่านไม่ได้เป็นหัวหน้าพรรคในขณะนี้ ถ้าวันข้างหน้าพรรคประชาธิปัตย์ยังมีเสี่ยงข้างมากในสภา ผมก็หวังว่าท่านบัญญัติจะเป็นผู้นำของรัฐบาล นั่นก็หมายความว่า ผมยังเชื่อว่าถ้าท่านได้เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานรัฐสภา ท่านจะทำหน้าที่ได้ดี และดีที่สุดคนหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์

ถาม ส.ส. นิพนธ์ ช่วยสรุปโดยภาพรวมเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ผมคิดว่าในทางการเมืองนั้น ความเป็นนายบัญญัติคือครูการเมืองคนหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์ คือบุคลากรที่มีค่ายิ่งของพรรค ของสภาผู้แทนราษฎร และจะเป็นบุคลากรทางการเมืองที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับระบอบประชาธิปไตย แล้วจุดยืนของนายบัญญัติคือการรักษาระบอบประชาธิปไตย การวางแบบแผนวางระบบที่ดีในทางการเมือง การวางคุณธรรมที่ดีให้กับพรรคประชาธิปัตย์ให้กับการเมืองไทย ท่านเป็นคนที่ไม่ใช่เป็นคนที่นิยมสะสมทรัพย์สินอะไร เป็นคนสมาธิในทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาชีพก็ไม่ได้ขวนขวาย หรือแม้กระทั่งตำแหน่งทางการเมืองท่านบอกเสมอว่า ถ้าทุกคนคิดจะเอาพรรคก็อยู่ไม่ได้ พรรคจะอยู่ได้ก็ต่อเมื่อทุกคนช่วยกันทำให้พรรคอยู่ได้ ทุกคนต้องเสียสละ ท่านพยายามสอนรุ่นน้องตลอด อะไรที่ไม่ควรทำให้เป็นปัญหาก็อย่าทำ นี่คือนิสัยที่คิดว่าเป็นคุณงามความดีของท่านบัญญัติ ท่านได้วางบรรทัดฐานให้แก่การเมืองรุ่นหลังว่าพรรคประชาธิปัตย์ในอดีตเขาอยู่กันอย่างไร แล้วในอนาคตจะอยู่กันอย่างไร เป้าหมายทางการเมืองของนักการเมือง การวางยุทธศาสตร์ในแต่ละครั้งควรวางเพื่อประเทศในวันข้างหน้า เพื่ออนาคตของเยาวชนคนรุ่นใหม่ ไม่ควรจะทำอะไรหรือคำนึงถึงตัวเองมากเกินไป นี่คือนโยบายที่ได้จากการที่ผมเป็นรองเลขาธิการท่านบัญญัติ และผมเป็นรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในสมัยท่านเป็นรองนายกรัฐมนตรี พุดง่ายๆก็ถือเป็นเลขาของท่าน ผมได้เห็นสิ่งเหล่านี้ ท่านทำสิ่งเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์กับการเมือง กับระบอบการเมืองของประเทศไทย

จบคำสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ นายนิพนธ์ บุญญามณี

บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ จากการที่ได้รู้จักมา 18 ปี 7 สมัย เห็นว่านายบัญญัติเป็นคนที่มีความสุขรอบคอบ มีประสบการณ์วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองของไทยได้เฉียบคมมากที่สุดคนหนึ่ง หลายครั้งที่มียกอุทธทางการเมือง นายบัญญัติจะเป็นคนวิเคราะห์สถานการณ์ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฟัง ด้วยความมีเหตุและผล จึงนำไปสู่การแก้ไข ปัญหา การกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการต่อสู้ทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ และการปฏิบัติหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร จากความคล่องตัวในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองที่มีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นหากในสภาเกิดวิกฤตหรือการอภิปรายในสภา พรรคประชาธิปัตย์จึงได้มอบหมายให้นายบัญญัติเป็นผู้อภิปรายหลัก นอกจากนี้ยังเป็นคนหนึ่งที่ได้รับการแต่งตั้งจากพรรคให้เป็นตัวแทนไปเจรจากับพรรคการเมืองต่างๆในกรณีต่างๆด้วย ดังนั้นนายบัญญัติจึงเป็นผู้นำทางความคิดคนหนึ่งที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคการเมืองอื่นให้ความเคารพนับถือ

สำหรับบทบาทนอกสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ ต้องยอมรับว่ามีความขยันขันแข็ง ที่ส.ส. รุ่นหลังถือเป็นแบบอย่างในการลงพื้นที่ เอาใจใส่ปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้าน มีการวางหลักการในการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจมาตลอด นอกจากนี้มีความสนิทสนมและผูกพันกับการเมืองระดับท้องถิ่นมาก แม้วันนี้ไม่ได้เป็น ส.ส. ในพื้นที่แต่มาเป็น ส.ส. ระบบบัญชีรายชื่อ แต่นายบัญญัติก็ยังคงกลับไปเยี่ยมเยือนประชาชนในเขตพื้นที่ มีกิจกรรมทางการเมือง มีกิจกรรมความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังให้สดีว่าการเมืองนั้นไม่มีใครชนะร้อยเปอร์เซ็นต์ ถ้าหากว่าใครได้ไปร้อยเปอร์เซ็นต์ แสดงว่าคนอื่นได้ศูนย์ เพราะฉะนั้นการเมืองนี้เอาเพียงแต่ทำให้ได้เสียงข้างมาก แล้วคนอื่นให้ได้บ้าง มีผลกระจายไปถึงคนอื่นบ้าง

การกำหนดนโยบายของพรรคของนายบัญญัติในฐานะหัวหน้าพรรค นับได้ว่าเป็นนักยุทธศาสตร์คนหนึ่งของพรรคหรือของประเทศไทย เพราะเป็นผู้กำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นจริงสืบเนื่องมาถึงรัฐบาลอภิสิทธิ์ เช่น เรียนฟรี 15 ปี ดูแลผู้สูงอายุ ผลักดันไฟฟ้าเข้าสู่ชนบท ผลักดันเรื่องการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นแนวคิดเชิงสวัสดิการที่มุ่งเน้นประชาชนระดับล่าง ซึ่งในขณะที่เป็นหัวหน้าพรรคถ้าเราชนะการเลือกตั้ง นายบัญญัติคงเป็นนายกรัฐมนตรีที่ดี และนำประเทศไปสู่การพัฒนาที่ดีและมีความมั่นคงขึ้น แต่เมื่อเป็นหัวหน้าพรรคและไม่สามารถนำพรรคไปสู่ชัยชนะได้ ก็แสดงความรับผิดชอบด้วยการลาออกจากหัวหน้าพรรค แล้วเปิดโอกาสให้คนอื่นมาเป็นผู้นำพรรคแทน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านายบัญญัติคือครูการเมืองคนหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์ เป็นบุคลากรที่มีค่าของพรรค ของสภาผู้แทนราษฎร แล้วจะเป็นบุคลากรทางการเมืองที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับระบอบประชาธิปไตย

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	นายประวิณ จุลภักดี
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตุละชน
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี
วันที่สัมภาษณ์	23 เมษายน พ.ศ. 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	11.30 น. ถึง 12.00 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม บทบาทภายในรัฐสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” มีบทบาทสำคัญอย่างไร ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ตอบ ก่อนอื่น ผมขอออกตัวก่อนว่า ผมค่อนข้างไม่รู้เรื่องบทบาททางการเมืองในระบบรัฐสภาเท่าไร เนื่องจากผมเองไม่ค่อยสนใจการเมืองในระบบรัฐสภา เห็นว่าไม่ใช่เป็นคำตอบสุดท้ายของการแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชนระดับฐานรากอย่างแท้จริง แล้วผมเองจะให้ความสำคัญของการเมืองภาคพลเมืองมากกว่าการเมืองในระบบรัฐสภา หรือการเมืองแบบเลือกตั้งนะครับ ถ้าเกิดเราคุยในเรื่องบทบาทคุณบัญญัติ ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ผมคิดว่าโดยบทบาทที่ผ่านมาไม่ค่อยจะโดดเด่นมากมายเท่าไร เนื่องจากโดยการยอมรับทางสังคมระดับประเทศ คุณบัญญัติถึงแม้ว่าจะอยู่กับพรรคประชาธิปัตย์มายาวนาน แต่ว่าถ้าเกิดขึ้นไปเป็นหัวหน้าพรรคก็จะต้องได้รับการยอมรับระดับประเทศ แต่ถ้าเราดูในขณะที่คุณบัญญัติขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรค ผมคิดว่าตอนนั้นการยอมรับในพรรคเองนะครับยังไม่มีเปอร์เซ็นต์นะครับ เพราะว่ายังมีกระแสข้างในเรื่องการเสนอคนนั้นขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรค แม้แต่คุณอภิสิทธิ์เองก็ยังไม่อยู่ในแคนดิเดตที่จะขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรคเช่นกัน แต่ถ้าดูบทบาทในสภาหรือการอภิปรายในสภา ผมคิดว่าคุณบัญญัติเป็นอีกคนหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลายๆเรื่อง โดยเฉพาะบุคลิกภาพของคุณบัญญัติเองที่เป็นบุคลิกภาพของนักประชาธิปัตย์ สังเกตได้จากการใช้คำพูดซึ่งน้อยมากที่คุณบัญญัติใช้วาจาที่ไม่สุภาพ หรือพูดต่อเสียดคนอื่นในที่ประชุม ผมคิดว่าถ้านักการเมืองในปัจจุบันนี้ จะใช้คุณบัญญัติเป็นแบบอย่างในการอภิปรายในสภาก็สามารถจะใช้เป็นแบบอย่างที่ดีได้ ถึงแม้คำพูดบางคำอาจจะเหน่อๆออกภาษาได้หน่อย แต่ก็ยังเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของคุณบัญญัติ นั่นคือบทบาทในรัฐสภาของคุณบัญญัติ

ถาม บทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” มีความหมายและความสำคัญอย่างไรต่อประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอบ บทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของคุณบัญญัติ บรรทัดฐาน ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผมแทบจะไม่เห็นว่า คุณบัญญัติจะเข้ามามีบทบาทอะไรในระดับจังหวัด แต่ถ้าเกิดเป็นญาติพี่น้องอาจจะมาในนามคุณบัญญัติเอง หรือในนามของพรรคประชาธิปัตย์ ผมเองก็ไม่ทราบแต่ก็เห็นว่าเข้ามาร่วมกิจกรรมทางสังคมและการเมืองอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเคลื่อนไหวทางการเมืองภาคพลเมือง การเคลื่อนไหวทางการเมืองในระดับต่างๆ ก็เข้ามามีส่วนร่วมเข้ามาส่งเสริม ซึ่งในมุมมองหนึ่งเรื่องการมีบทบาทนอกสภาในระดับจังหวัดสุราษฎร์ธานีคงไม่ใช่ประเด็นสำคัญ เพราะว่าการที่คุณบัญญัติไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั่นคือการเป็นผู้แทนของคนทั้งประเทศ ไม่ใช่เฉพาะสุราษฎร์ธานี เพราะฉะนั้น เรื่องนี้ไม่น่าจะมีความสำคัญมากมายเท่าไรนัก

ถาม คุณประวิณ มีความคิดเห็นอย่างไรต่อการดำเนินงานของพรรคประชาธิปัตย์ ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ” ว่ามีความสำคัญและโดดเด่นอย่างไร

ตอบ พรรคประชาธิปัตย์ที่นำโดย คุณบัญญัติ เป็นผู้นำฝ่ายค้านตอนนั้นสู้กับพรรคการเมือง ที่แข็งแรงมาก และก็ถือได้ว่ามีอำนาจเด็ดขาดในสภาคือพรรคไทยรักไทย ที่นำโดยคุณทักษิณ ชินวัตร มีเสียงข้างมาก ตอนนั้นผมไม่แน่ใจว่าเป็นรัฐบาลพรรคเดียวหรือเปล่า ทุกอย่างมีอำนาจเด็ดขาด เวลาพรรคประชาธิปัตย์จะดำเนินการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี ซึ่งตอนนั้นหมดสิทธิ์ที่จะอภิปรายนายกรัฐมนตรีเพราะว่าเสียงไม่ถึง ซึ่งสังเกตได้จากการทำงานของ คุณบัญญัติพยายามหลายครั้งในการนำทีมอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข ตอนนั้นพยายามจะดำเนินการอภิปรายแต่ก็โดนสลับเก้าอี้ทุกครั้งไป นี่คือปัญหาทางฝ่ายค้านภายใต้การนำของคุณบัญญัติ ไม่สามารถที่จะอภิปรายไม่ไว้วางใจแม้แต่นายกรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ถือว่าท่านเองเป็นแกนนำฝ่ายค้านที่มีความสำคัญ และใช้บทบาทของตัวเองอย่างเต็มที่ ถึงแม้ว่าจะไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องของการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

ถาม บทบาททางการเมืองของ “นายบัญญัติ” มีผลอย่างไรต่อการเลือกตั้ง 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

ตอบ ช่วงนี้ผมไม่สามารถจํารายละเอียดได้หมด แต่ก็คิดว่าคู่แข่งของพรรคประชาธิปัตย์ก็คือไทยรักไทยเดิม เข้าใจว่าช่วงนั้นเข้าสู่สภาได้ทั้งหมดของไทยรักไทย ยกเว้นพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งโดยทั่วไปคิดว่าอย่างไรเสียคุณบัญญัติคงพาพรรคประชาธิปัตย์ไปไม่ไหว พื้นที่ภาคใต้ถูกกระแสพรรคไทยรักไทยเองเยอะมาก โดยเฉพาะพื้นที่สุราษฎร์ธานี แต่สุดท้ายแล้วเมื่อดูพื้นที่ภาคใต้และกรุงเทพมหานครคุณบัญญัติก็สามารถพาพรรค

ประชาธิปไตยไปสู่ระบบการเลือกตั้ง ได้คะแนนเสียงหรือ ส.ส. ไม่ต่างจากหัวหน้าพรรคคนอื่น ๆ ที่เป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปไตย ต่อมาสมัยท่านชวน หลีกภัย แล้วก็มาท่านอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ซึ่งผมคิดว่าคงไม่มีความแตกต่างอะไรมากมาย

ถาม สุดท้ายคุณประวิณมีอะไรเพิ่มเติมบ้างครับ

ตอบ ผมว่าโดยบทบาทของคุณบัญญัติ บรรทัดฐาน ถ้าเกิดเป็นแม่แบบทางด้านการเมือง หรือนักการเมืองมืออาชีพนะครับ ผมยกตัวอย่างในปัจจุบันนี้ นักการเมืองส่วนใหญ่เป็นนักการเมืองสมัครเล่นนะครับ หรือพูดให้แรงกว่านี้เป็นก๊วยการเมือง สังเกตเวลาการเสนอญัตติในสภาผู้แทนราษฎร หรือการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล หรือการอภิปรายไม่ลงมติ ณ วันนี้ นักการเมืองแทบที่จะไม่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชนได้เลย แต่สิ่งเหล่านี้ไม่เคยออกมาจากนายบัญญัติเลยแม้แต่นิดเดียว ซึ่งเรื่องนี้เป็นจุดแข็งของนายบัญญัติมาก ความ เป็นมืออาชีพของนักการเมือง การเป็นผู้นำนักการเมือง แล้วก็การเป็นแบบอย่างที่ดีของนักการเมืองรุ่นหลัง ผมอยากจะให้นักการเมืองปัจจุบันนี้เอาเป็นแบบอย่างในการทำ การเมืองระดับประเทศ เพราะว่าการเมืองไม่ใช่เรื่องผลประโยชน์เฉพาะคนใดคนหนึ่ง มันไม่ใช่ผลประโยชน์ของนักการเมือง แต่มันเป็นประโยชน์ของส่วนรวมทั้งประเทศ

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ นายประวิณ จุลภักดี

บทบาทของนายบัญญัติในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปไตยไม่ถ้อยจะโดดเด่นนัก เนื่องจากการเป็นหัวหน้าพรรคก็ต้องได้รับการยอมรับระดับประเทศ แต่ถ้าดูบทบาทในสภาหรือการอภิปรายในสภาก็คิดว่านายบัญญัติเป็นคนหนึ่งที่มียุทธศาสตร์มากในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลายเรื่อง โดยเฉพาะบุคลิกภาพที่เป็นนักประชาธิปไตย ใจกว้างสุภาพไม่ต่อเสียงคนอื่นในที่ประชุม สามารถเป็นแบบอย่างในการอภิปรายที่ดีได้ ส่วนบทบาทภายนอกสภาเห็นว่ามีความดีที่น้องที่มาในนามคุณบัญญัติหรือในนามของพรรคประชาธิปไตยในจังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่คงไม่ใช่ประเด็นสำคัญ เพราะว่าการที่นายบัญญัติเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น คือการเป็นผู้แทนของคนทั้งประเทศ ไม่ใช่เฉพาะสุราษฎร์ธานีเท่านั้น

ส่วนบทบาทผู้นำพรรคประชาธิปไตย เห็นว่าขณะนั้นต้องสู้กับพรรคการเมืองที่แข็งแกร่งคือพรรคไทยรักไทยที่นำโดยนายทักษิณ ซึ่งถึงแม้ว่าจากการนำของนายบัญญัติจะพยายามหลายครั้งในการนำทีมอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี แต่ก็โดนสลับเก้าอี้ทุกครั้งไป แต่ก็ถือว่าเป็นแกนนำฝ่ายค้านที่มีความสำคัญและใช้บทบาทของตัวเองอย่างเต็มที่แล้ว แต่โดยสรุปแล้วเห็นว่านายบัญญัติเป็นแม่แบบทางด้านการเมือง หรือนักการเมืองมืออาชีพ เป็นตัวอย่างที่ดีของนักการเมืองรุ่นหลังได้

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	นายพงษ์ศักดิ์ โขธะธร
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตฤณ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	บริษัทสุราษฎร์มีเดีย
วันที่สัมภาษณ์	23 เมษายน 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	12.30 น. ถึง 13.00 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม บทบาทภายในรัฐสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” มีบทบาทสำคัญอย่างไร ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ตอบ พูดถึงในแง่บทบาทของคุณบัญญัติในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อหลายปีมาก่อน ถ้าจะพูดถึงท่าน ท่านเป็นนักการเมืองที่มีบทบาทในสภาค่อนข้างชัดเจนในการเสนอแนะชี้แนะในเรื่องของนิติบัญญัติชัดเจน ท่านเป็นคนอภิปรายเก่ง ท่านมักจะติดคำพูด “ที่ประการ” “อีกประการ” เหมือนกับนามสกุลของท่าน จนเป็นที่ติดปากเป็น “บัญญัติ 10 ประการ” ก็จะพูดกันแบบนี้ตลอดเวลา เมื่อเวลาท่านอภิปรายหรือปราศรัย จะพูดว่า ประการที่หนึ่ง ประการที่สอง และประการสุดท้าย ก็จะเป็นแบบนี้ทุกครั้ง และท่านบัญญัติจะแนะนำในกรอบของข้อกฎหมายอย่างแท้จริง ซึ่งถ้าเรามองในแง่บทบาทของในฝ่ายนิติบัญญัติ ท่านค่อนข้างจะชัดเจนนะครับ แต่ถ้าในแง่ของหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ หรือในฝ่ายบริหารอย่างตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยมหาดไทย รองนายกรัฐมนตรี หรือตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงต่างๆมานี้ บทบาทค่อนข้างจะน้อย แต่ในเรื่องของนิติบัญญัติหรือในสภาผู้แทนราษฎรท่านค่อนข้างชัดเจน แล้วก็ก็เป็นคนที่คาดการณ์ในเรื่องเหตุการณ์ต่างๆในทางการเมืองค่อนข้างแม่นยำนะครับ ไม่ว่าจะเป็นเกิดการปฏิวัติหรือจะเกิดอะไรขึ้น ท่านค่อนข้างจะชัดเจน รับรองผลได้ว่าสิ่งที่ท่านพูดไปอีกไม่นานจะเกิดขึ้น นั่นคือบทบาททางการเมืองของท่าน

ถาม บทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” มีความหมายและความสำคัญอย่างไรต่อประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอบ ในส่วนที่คุณบัญญัติตอนที่แข่งขันกับคุณอภิสิทธิ์ เพื่อเป็นหัวหน้าพรรคมีกลุ่มผลัดใบกับกลุ่มศตวรรษใหม่ แล้วก็คุณบัญญัติชนะแล้วแต่คนที่มิบทบาททำให้คุณบัญญัติชนะรู้สึก

ว่าจะเป็นคุณสนั่น ขจรประศาสตร์ แต่ในขณะที่คนสนับสนุนคุณอภิสิทธิ์ คือคุณสุเทพ เทือกสุบรรณ แล้วการยอมรับของคนสุราษฎร์ต่อคุณบัญญัติดิณะครับ ผมยังจำได้เลยวันที่ คุณบัญญัติได้ชนะการเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคมีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นลงแสดงความยินดี กับคุณบัญญัติหนึ่งฉบับ และก็มีป้ายผ้าหนึ่งผืน โดยคุณวัชระ เพชรทองแต่พอไปถามคน สุราษฎร์ว่า ดีใจกับท่านมั๊ยที่ได้เป็นหัวหน้าพรรค ผมตอบได้เลยว่ามีกลุ่มก้อนของท่านใน บ้านปากกระแทนนเองที่ดีใจ ไม่ว่าคุณประวิทย์ นิลวัชรเมณี คุณประพล นิลวัชรเมณี หรือคนที่อยู่ในบ้านกะแคะของท่าน เพราะว่าก๊วนการเมืองในสุราษฎร์ธานีจริงแล้ว แบ่งเป็นสองภาค ภาคหนึ่งคือคุณปิ่นบ่อกระ กับกลุ่มปากกระ ถูกสนับสนุนโดยคุณสนั่น แต่ในขณะที่บ้านคุณสุเทพกลับไปสนับสนุนคุณอภิสิทธิ์ แล้ววันที่คุณบัญญัติเป็นหัวหน้า พรรค การยอมรับของคนสุราษฎร์ธานีผมบอกได้เลยว่ามีน้อยมาก เพราะว่าตอนเลือกตั้ง แล้วยังผูกพันนายชวนคู่กับคุณบัญญัติตลอด ประกอบกับผู้สมัครของพรรคนะครับ ดังนั้น การยอมรับของคนสุราษฎร์ที่มีต่อคุณบัญญัติในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ผมว่าคน สุราษฎร์ไม่ค่อยจะภาคภูมิใจเท่าที่ควรนะครับ คือหนึ่งการแข่งขันการแตกแยกระหว่างคุณ สุเทพ และคุณบัญญัติดิณะครับ ปัญหาข้อที่สองคุณบัญญัติเองตั้งแต่เป็นนักการเมืองจนเป็น อะไรขึ้นมาตลอด ทำผลงานให้แก่คนสุราษฎร์น้อยมากนะครับ ถึงแม้ว่าคุณสุเทพดูทุกๆ แต่ท่านก็ยังทำสะพานข้ามแม่น้ำตาปีให้คนสุราษฎร์ ทำถนนสี่เลน แต่ผลงานของคุณบัญญัติ ที่ชัดเจน ผมเข้าใจว่าน่าจะเป็นฝิปากในการใช้ในสนามมากกว่า แต่ว่าผลงานที่เป็นชิ้นเป็นอัน ให้แก่คนสุราษฎร์แทบจะไม่มีเลยที่จะให้คนสุราษฎร์ประทับใจ แต่ว่าในสิ่งหนึ่งที่ คุณ บัญญัติอยู่ได้กับคนสุราษฎร์คือ พี่ชายของคุณบัญญัติเป็นประธานสาขาพรรคประชาธิปัตย์ ที่เป็นคนดูแลคนสุราษฎร์

ถาม ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการดำเนินงานของพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ” ว่ามีความสำคัญและโดดเด่นอย่างไร

ตอบ ผมเข้าใจว่าคุณบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรคแล้วก็เข้าสู่การเลือกตั้งเลย ฉะนั้นพอเข้าสู่การ เลือกตั้งวันนั้นแล้ว เราก็เห็นว่าคุณบัญญัติแพ้ครับ แต่สิ่งสำคัญที่สุดเลยก็คือว่าท่านแพ้ ตั้งแต่ในบ้าน เพราะว่าถึงท่านจะเป็นหัวหน้าพรรคก็จริง แต่ว่าการครอบงำของคุณสุเทพกับ ส.ส.ในจังหวัดสุราษฎร์มากกว่า วันนี้ต้องยอมรับว่าสาย ส.ส. สุราษฎร์ ผมว่าอยู่กับคุณ สุเทพทั้งหมด ดังนั้นสิ่งที่ผมพูดไปในข้อที่สองว่าคนสุราษฎร์ไม่ได้ภูมิใจกับท่านเลย เพราะว่า การแสดงความยินดีการตอบรับไม่มีเลยนะครับ ฉะนั้นชื่อเสียงคุณบัญญัติพื้มา เกิดขึ้นเอาตอนเป็นหัวหน้าพรรค แต่ว่าบารมีคุณชวนจะสูงกว่า แล้วการเลือกตั้งในแต่ละ ครั้งยังต้องมีรูปคุณชวน หรือแม้แต่ว่าเราไปถามพี่น้องชาวบ้านว่าเลือกพรรคประชาธิปัตย์

แต่ไม่ได้พูดแบบนั้น เขาบอกว่าเลือกเพราะนายหัวชนวน แต่ไม่ได้บอกว่าเลือกเพราะนายหัว
บุญญิติ ส่วนตรงนี้ที่ผมบอกเลยว่า ความภาคภูมิใจของคนสุราษฎร์กับท่านบุญญิติไม่มีเลย

ถาม บทบาททางการเมืองของ “นายบุญญิติ” มีผลอย่างไรต่อการเลือกตั้ง 6 กุมภาพันธ์ 2548

ตอบ ตอนนั้นผมจำได้ว่าการเลือกตั้ง 2548 ผมรู้สึกว่าจะมีรูปประชาธิปไตยชัดครด ตีครูปของ
คุณบุญญิติในรถแห่ไปทั่วประเทศนะครับ แต่เอาเข้าจริงๆแล้วคนภาคใต้เขาเลือก
ประชาธิปไตยอยู่แล้ว เขาเลือกนายหัวชนวนมากกว่า แต่ว่าคุณบุญญิตายังเป็นหัวหน้าพรรคอยู่ใน
ขณะนั้นไม่ได้ทำให้พรรคประชาธิปัตย์หรือว่าคนภาคใต้ เลือก ส.ส. เพราะคุณบุญญิตีเลย
แต่ที่เลือกเพราะนายหัวชนวนมากกว่า ตรงนี้เองทำให้ผมมองว่า ไม่ใช่เป็นความภาคภูมิใจ
ของคนสุราษฎร์แล้วไม่ใช่ความภาคภูมิใจของคนภาคใต้ด้วยนะครับ แต่ที่ท่านขึ้นเป็น
หัวหน้าพรรคได้ เพราะนายหัวชนวนพอแล้ว แล้วก็ผลการเลือกตั้ง 6 กุมภาพันธ์ 2548เราก็
รู้อยู่แล้วว่ากระแสทักษิณฟีเวอร์มันมาก โอกาสที่คุณบุญญิติจะแพ้ก็สูงมาก แล้วถ้าท่านแพ้ก็
จะลาออกจากหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ตามที่ท่านได้พูดไว้ และสุดท้ายหลังจากเลือกตั้ง
เสร็จท่านก็ลาออกจากหัวหน้าพรรค เพราะฉะนั้นในช่วงการเป็นหัวหน้าและเข้าสู่สนาม
การเลือกตั้งแล้วก็เป็นหัวหน้าช่วงสั้นๆ บทบาทโดดเด่นผมแทบจะนึกไม่ออกเลยว่า
ท่านมีบทบาทอะไรบ้าง แต่ว่าในเรื่องของคนสุราษฎร์ก็ต้องบอกเลยว่าไม่มีใครนึกออก
ว่าผลงานของท่านกับสุราษฎร์มีอะไรบ้าง แต่ก็จะมีถึงคุณสุเทพมากกว่า

ถาม สุดท้าย คุณพงษ์ศักดิ์ ช่วยสรุปภาพรวมของคุณบุญญิติว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ผมเองจริงๆเราก็จับตามองการเคลื่อนไหวทุกครั้งไม่ว่าการเลือกตั้งที่ไหน เพราะว่าผมเอง
เป็นสื่อมวลชนสายการเมือง ทำข่าวการเลือกตั้งทุกครั้ง ไม่ว่าเลือกตั้งใหญ่หรือเล็ก หรือ
เลือกตั้งสภาชุมชน แล้วก็เคยเข้าไปดูศูนย์การเลือกตั้งของประชาธิปัตย์ หรือของพรรคเพื่อ
ไทยก็ดี เราเข้าไปในฐานะสื่อมวลชนได้ ก็ต้องยอมรับอยู่อย่างหนึ่งว่าคุณบุญญิติ ลักษณะ
นิสัยที่นักการเมืองมองกันว่าเป็นคนชอบลอยตัว การช่วยเหลือคนอื่นมีน้อยไม่ค่อยจริงจัง
ไม่เหมือนกับคุณสุเทพ ทำไมบารมีของคุณสุเทพกับคุณบุญญิติถึงต่างกัน เพราะว่าถ้าเข้าไป
หาท่านสุเทพ ท่านจะมีลักษณะ ลูกทุ่งใจถึงฟังได้นะครับ เข้าไปขอคุณสุเทพรับรองว่าจะได้
แต่ถ้าเข้าไปหาคุณบุญญิติ ก็จะได้คำตอบเป็นหลักการที่ว่า ประการที่หนึ่ง ประการที่สอง
และก็รอไปก่อน แล้วก็ประการสุดท้ายก็จะไม่ได้ นั่นคือลักษณะนิสัยคุณบุญญิตินะครับ นั่น
คือโดยภาพรวมแล้วทำไมผมจึงไม่แปลกใจว่า ทำไมคนสุราษฎร์จึงไม่ภาคภูมิใจในตัวคุณ
บุญญิติในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ และรวมถึงบทบาทของหัวหน้าพรรค
ประชาธิปัตย์เวลาเขาพูดถึง คนที่เป็นหัวหน้าพรรคเขาจะลืมนึกว่าคุณบุญญิติ บรรทัดฐาน

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ นายพงษ์ศักดิ์ โพธิ์ศรีประเสริฐ

บทบาทในสภาของนายบัญญัติค่อนข้างชัดเจนในการเสนอแนะชี้แจงเรื่องนิติบัญญัติ เรื่องกรอบของข้อกฎหมายอย่างแท้จริง เป็นคนที่คาดการณ์เรื่องเหตุการณ์ต่างๆ ในทางการเมืองค่อนข้างแม่นยำ และเป็นคนอภิปรายเก่งแต่มักจะติดคำพูดว่า “ก็ประการ” “อีกประการ” จนได้รับสมญานามว่า “บัญญัติ 10 ประการ” แต่ถ้าในแง่ของหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ หรือในฝ่ายบริหารอย่างตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยมหาดไทย รองนายกรัฐมนตรี หรือตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงต่างๆ จะมีบทบาทค่อนข้างจะน้อย

บทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ ได้รับการยอมรับจากประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี้อย่างมาก ไม่ค่อยจะภาคภูมิใจเท่าที่ควร ประการแรกเพราะเกิดการแข่งขันการแตกแยกระหว่างนายสุเทพและนายบัญญัติกันครับ ประการที่สองเพราะนายบัญญัติเองตั้งแต่เป็นนักการเมืองสร้างผลงานให้แก่คนสุราษฎร์น้อยมาก ต่างกับนายสุเทพตลอดตั้งแต่ยังสร้างสะพานข้ามแม่น้ำตาปีให้คนสุราษฎร์ สร้างถนนสี่เลน แต่ผลงานของนายบัญญัติที่ชัดเจนคือการใช้ฝีปากในสภามากกว่า ส่วนสาเหตุที่นายบัญญัติอยู่ได้กับคนสุราษฎร์คือพี่ชายของคุณบัญญัติเป็นประธานสาขาพรรคประชาธิปัตย์ เป็นคนดูแลชาวบ้านแทน

สำหรับการดำเนินงานของพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของนายบัญญัติ คือเมื่อนายบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรคแล้วก็เข้าสู่การเลือกตั้งเลย และแพ้การเลือกตั้ง แต่คนภาคใต้เขาเลือกประชาธิปัตย์อยู่แล้วเพราะเลือกนายชวนมากกว่า ซึ่งผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 กระแสทักษิณฟีเวอร์มาก โอกาสที่นายบัญญัติแพ้ก็สูงมาก และสุดท้ายหลังจากเลือกตั้งเสร็จนายบัญญัติก็ลาออกจากหัวหน้าพรรค เพราะฉะนั้นในช่วงการเป็นหัวหน้าและเข้าสู่สนามการเลือกตั้งจึงนับได้ว่าเป็นช่วงสั้นๆ จึงไม่มีบทบาทที่โดดเด่นมากนัก

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	นางนิภา พริงสุลกะ
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตูละธนะ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	สำนักงาน ส.ส. นิภา พริงสุลกะ
วันที่สัมภาษณ์	2 พฤษภาคม 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	10.20 น. ถึง 11.00 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม ส.ส. นิภา ช่วยอธิบายบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ท่านบัญญัติเป็นนักการเมืองที่เป็นแบบอย่างนะค่ะ บทบาทของท่านบัญญัติในสภา ก็ โคตรเด่นมาก เพราะว่าท่านบัญญัติไม่พรั้มเพรื่อ ไม่มีปัญหาใดๆ แล้วก็อธิบายของยากๆ ให้เป็นของง่าย ท่านบัญญัติจะเป็นผู้นำ ถ้าท่านไม่อภิปรายจะมีข้อมูลให้ ส.ส. คนอื่นๆ และจะช่วยในการยกประเด็นปัญหาแล้วก็ข้อเคล็ดลายหรือแนะนำ ท่านบัญญัติจะเป็นผู้ได้รับการยอมรับจาก ส.ส. ทั้งพรรค โดยเฉพาะเวลามีการประชุมนะค่ะ จะเป็นผู้วิเคราะห์สถานการณ์ของบ้านเมือง เป็นผู้พูดเป็นคนสุดท้ายแล้วในที่ประชุมจะเงียบ แล้วทุกครั้งที่ท่านบัญญัติวิเคราะห์ออกมาเนี่ย ท่านบัญญัติจะบอกว่าภายในอาทิตย์นี้จะมีเหตุการณ์อย่างนี้ แทบจะร้อยเปอร์เซ็นต์นะค่ะ เป็นเรื่องที่ชัดเจนมาก เพราะฉะนั้นถ้าท่านบัญญัติวิเคราะห์ออกมาถ้าเป็นเรื่องดีก็ดี แต่ถ้าเป็นเรื่องไม่ดีพวกเราใจไม่ดีเหมือนกัน ทุกครั้งจะเป็นเรื่องจริง ซึ่งบางครั้งพวกเราก็ไม่อยากให้เกิด แต่มันอาจจะไม่ถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ก็เป็นการวิเคราะห์ที่ไม่ค่อยจะผิดพลาด แม้แต่ในอนาคตสามเดือน ห้าเดือน ปีหน้า ท่านบัญญัติจะพูดไว้ล่วงหน้าและคาดการณ์ได้ถูกต้องเป็นผู้ที่วิเคราะห์ที่เด่นที่สุดของพรรค เวลาที่มีสถานการณ์เครียดๆ ท่านบัญญัติจะเป็นผู้ที่ออกมา มักจะมีคำพูดที่ฟังแล้วประทับใจ อย่างสมมุติว่ามันมีอะไรเปลี่ยนแปลง ซึ่งเราหาคำพูดที่ฟังดูดีไม่ได้ ท่านบัญญัติจะบอกว่ามีข้อมูลใหม่อะไรอย่างนี้นะค่ะ คือเป็นคำพูดของท่านบัญญัติที่ทุกคนจดจำแล้วก็ประทับใจค่ะ เพราะฉะนั้นท่านบัญญัติอภิปรายในสภาทุกครั้ง ทุกคนจะเงียบเหมือนครูใหญ่มาสอนนักเรียนเลยพอกับท่านชวน ถ้าท่านชวนลุกขึ้นมาก็จะไม่มีใครประท้วง จะไม่มีใครขัดจังหวะ บางทีเราเป็นรัฐบาลนะค่ะ ฝ่ายค้านจะนั่งเงียบ ทำเป็นไม่สนใจแต่ว่าหูสองข้าง

จะฟังตลอดเลยเช่นเดียวกันกับท่านอภิสิทธิ์ ท่านชวน ท่านบัญญัติ คนที่เป็นผู้ใหญ่ๆของเราและเค้า อย่างนี้เวลาลุกขึ้นอภิปราย ถ้าได้อยู่ฝ่ายค้าน รัฐบาลนั่งฟังเงียบๆ เช่นเดียวกับท่านเหล่านี้จะเป็นบุคคลสำคัญของพรรค

ถาม ศ.ส. นิภา ช่วยอธิบายบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” โดยเฉพาะการเป็นผู้แทนราษฎรในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ในสุราษฎร์ธานีท่านบัญญัติเป็นเอกลักษณ์ของพรรคประชาธิปัตย์ รวมภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัดด้วย เป็นสัญลักษณ์ของพรรคประชาธิปัตย์จริงๆ ท่านไม่ค่อยได้ลงพื้นที่เท่าไรแล้วตอนที่ดิฉันเข้ามาก็ตอนปี 35 ยุค รสช. ตอนนั้นท่านช่วยหาเสียงอยู่ค่อนข้างมาก แต่ว่าระยะหลังๆท่านมีภารกิจจะต้องไปจังหวัดอื่นๆ ท่านมีพรรคพวกเยอะทั่วประเทศแล้วก็พื้นที่ที่หนักที่สุดคือ อีสาน เพราะฉะนั้นท่านจะเป็นผู้รับผิดชอบภาคอีสาน พื้นที่สุราษฎร์หรือภาคใต้ตอนหลังท่านไม่ค่อยได้ลงมา แต่ว่าขึ้นชื่อคนก็อ้อแล้วนะละ ท่านบัญญัตินี้เป็นสัญลักษณ์ของสุราษฎร์ เป็นสัญลักษณ์ของ 14 จังหวัดภาคใต้ เพราะฉะนั้นเรื่องพื้นที่กับชาวบ้านถึงอย่างไรถ้าท่านไม่มาชาวบ้านก็เข้าใจละ เป็นผู้ที่ชาวบ้านเอ่ยถึงแล้วทั้งจังหวัดเลย ไปที่ไหนคนก็รู้จักท่าน เพราะฉะนั้นมาหรือไม่มาในพื้นที่สุราษฎร์ก็จะมี การต่อว่า ทุกคนจะรู้ว่าท่านมีภารกิจที่อื่น โดยเฉพาะสุราษฎร์ไม่มีปัญหา เด็กเล็กรู้จักหมด

ถาม ผลงานของท่านบัญญัติ ศ.ส.นิภา พอจะกล่าวถึงได้ไหม

ตอบ ผลงานช่วงหลังเราแบ่งเขตกัน ท่านอยู่ในเขต 1 สมัยก่อนแบ่ง 2 คนเขต 1 เขต 2 ท่านก็มีผลงานในเขต 1 แต่ว่าตอนหลังท่านได้เป็นรัฐมนตรีมหาดไทย ท่านสร้างผลงานไว้เยอะ โดยเฉพาะที่เกาะสมุย เป็นผู้ทำถนนรอบเกาะสมุย แล้วก็เรื่องไฟฟ้าที่บอกว่าไฟฟ้าจะต้องมีทุกหมู่บ้าน เป็นนโยบายของท่านตอนเป็นรัฐมนตรีมหาดไทย เรื่องนโยบายสวัสดิการตำรวจ ท่านเป็นผู้ริเริ่มตั้งแต่ต้นนะละ แต่โชคไม่ดีเราเป็นได้ไม่นาน ต่อมารัฐบาลใหม่ก็มาสานต่อได้คะแนนเสียงจากตำรวจได้เยอะเลย จนปัจจุบันนี้ที่เขายกมาว่าตำรวจจะเดือดเพราะว่าสวัสดิการที่เราวางไว้มีคนมาทำซึ่งเป็นนโยบายที่ประทับใจที่ได้เห็นกันอยู่

ถาม ศ.ส. นิภา ช่วยอธิบายการกำหนดนโยบายของพรรคของ “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคว่าแนวคิดหรือหลักการอย่างไร

ตอบ จริงๆแล้วหลักการของพรรคไม่เคยเปลี่ยนนะละ ในการที่จะยึดถือเชิดชูชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ต่อต้านเผด็จการ ขยายโอกาส กระจายงาน กระจายเงิน กระจายโอกาสให้กับพี่น้องประชาชนในชนบท เป็นนโยบายของเรามาตั้งแต่ต้น การปกครองท้องถิ่นที่เกิดจากนโยบายพรรคประชาธิปัตย์ก็เลยวางแนวว่า ประชาชนต้องมาก่อน แล้วพี่น้องประชาชนจะต้องสามารถตัดสินใจหรือการมีส่วนร่วมในการดูแลตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง

ของงบประมาณ เรื่องของโอกาสต่างๆที่ต้องทำเหมือนกันนะคะ เป็นนโยบายที่ชัดเจนของเรา นโยบายของเราไม่เคยเปลี่ยน แล้วเป็นนโยบายที่สัมผัสได้ ท่านบัญญัติเป็นผู้ที่ยึดถือหลักการเช่นเดียวกับท่านชวน โดยเรื่องของประชาธิปไตย เรื่องของการเลือกตั้ง เรื่องของการคัดผู้ที่จะมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของพรรค โดยมีนโยบายว่าพรรคเลือกคนประชาชนเลือกพรรค คนที่จะสมัครเป็น ส.ส. ของเราได้ต้องตามขั้นตอน กลั่นกรองตามคณะกรรมการของพรรคก่อนที่จะอนุญาตให้สมัคร ไม่ใช่ใครอยากก็ได้ใครเอาเงินมากองก็ได้ ใครมีพรรคพวกมากก็ลากกันไปอย่างนี้ไม่ได้ จะต้องมีการกลั่นกรอง แล้วต้องยึดถือว่าจะต้องทำตัวเองให้เป็นที่รู้จัก เป็นที่ยอมรับแล้วประชาชนจะเลือก พรรคจะไม่ขัดแย้งคนนะคะ เพราะว่าอย่างภาคใต้เรารู้ว่าใครลงก็ได้ ประชาธิปัตย์ชาวบ้านเขารักอยู่แล้ว แต่เราไม่ย่ำน้ำใจ ไม่ขัดแย้งคนที่ลงมา จะต้องพร้อม ประชาชนรับได้นะคะ เพราะฉะนั้นเรื่องการซื้อเสียงก็เช่นเดียวกัน การเลือกตั้งทุกคนทำแบบเดียวกันหมดว่า จะต้องสัมผัสจะต้องไปอยู่ในหัวใจของพี่น้องประชาชนได้ได้ แล้วเขาจะเลือกเราโดยไม่ต้องชักจูง เป็นการตัดสินใจซึ่งสิ่งเหล่านี้ พวกเราถือว่า 14 จังหวัดภาคใต้ เป็นเสาหลักของประชาธิปไตย การซื้อเสียงไม่ได้เลยนะคะ การมีสิ่งแลกเปลี่ยนอามิสสินจ้าง พวกนี้จะไม่เกิดจากพวกเรา เพราะฉะนั้นสิ่งที่ใครว่าเราทำ เป็นการใส่ร้ายป้ายสี และเราก็พิสูจน์แล้ว ในตอนพรรคพลังประชาชนถูกยุบพรรค กล่าวหาว่าเราซื้อเสียง เราก็พิสูจน์ได้ว่าเราไม่เคยทำ อย่างท่านชวนบอกโอเคยิ่งแแก้วเดียวก็ไม่เลี้ยว ท่านจะพูดตลอดเวลา แล้วท่านก็ทำจริง ๆ

ถาม ส.ส. นิกา มีความคิดเห็นอย่างไรต่อการดำเนินงานของพรรคประชาธิปัตย์ ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ” ว่ามีความสำคัญอย่างไรและโดดเด่นอย่างไร

ตอบ จริงๆ ก็มีสถาบันทางการเมือง เราได้รับการยอมรับว่า เราพรรคประชาธิปัตย์เป็นสถาบันทางการเมือง มันก็มีการดำเนินนโยบายมาต่อเนื่อง ไม่แตกต่างอะไรมากมาย เว้นแต่ว่ายุคสมัยต่อสู้มันหนักหนาแค่ไหน มาในช่วงท่านโชคร้ายหน่อย เราไปเจอนายทุนใหญ่ เขาซื้อปูพรม อันนี้พูดได้เลยว่าเขาซื้อปูพรม เพราะฉะนั้นที่ท่านบัญญัติบอกว่าภาคอีสานไม่ได้ตามเป้าท่านจะลาออก ส่วนนั้นเราก็เสียใจ เพราะท่านเป็นผู้ที่รักพรรค เสียสละเพื่อพรรค แล้วก็ยืนหยัดมากับพรรคตลอด ยึดความถูกต้อง ความเป็นธรรม แล้วท่านเป็นเสาหลักของเรา ช่วงนั้นที่ท่านประกาศในการเลือกตั้งแข่งกับพรรคพลังประชาชน ท่านลาออกไปช่วงนั้น เราเสียใจกัน

ถาม ตอนที่เลือกตั้ง วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 ท่านหักฉันทะกับท่านบัญญัติ นำสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งจะได้ ส.ส. 98 ท่านเข้าสภา ความสามารถของท่านบัญญัติ หรือคุณสมบัติอะไรที่ทำให้ผู้สมัครของพรรคได้รับการเลือกตั้งมาก ถึงขนาดนี้

ตอบ ถ้าจริงๆ คุณสมบัติทางการเมืองของท่านบัญญัติจะโดดเด่นกว่าท่านทักษิณเยอะมาก แต่ถ้าพูดเรื่องเงินก็สู้ไม่ได้ ยกเว้นภาคใต้เราสู้ได้ แต่ถ้าภาคอื่นเขาสู้ด้วยเงินเรายอมแพ้ ต้องยอมรับว่าเราสู้ไม่ได้ เขาอุปถัมภ์กันเยอะ เขาทุ่มเทกันเยอะ มีเพื่อนเขาลงเขาบอกใช้เงิน 30 ล้านไม่ได้เป็น ส.ส. มีเพื่อนผู้หญิงคนหนึ่งเขาบอกว่า เอาตายแล้ว แล้วทำอะไรถึงจะได้เป็น เราก็บอกอย่างน้อยก็ 50 บวก ฉะนั้นบอกว่าภาคใต้ทั้งภาคยังใช้ไม่ถึงนะละ เพราะเราใช้ตามกฎหมาย กำหนดให้ล้านกว่า ๆ หรือล้านห้าแสนนะละ มีเฉพาะค่าอาหาร ค่าน้ำมันรถ ซึ่งเราใช้ไม่เกิน เราใช้ไม่ถึงด้วยซ้ำไป มันก็มีค่าโปสเตอร์ ค่าใช้จ่ายทั่วไปตามความเป็นจริง แต่เขาบอกว่าไม่พอ ซึ่งน่ากลัวมาก ซึ่งเขาก็ชนะด้วยเหตุนี้ ด้วยปัจจัยนี้

ถาม คุณสมบัติที่ทำให้ท่านบัญญัติพาสมาชิกพรรคเข้าสภาได้ถึง 98 ท่าน คุณสมบัติข้อใดที่โดดเด่น ทำให้สู้กับอดีตหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ท่านอื่นๆ ได้

ตอบ ตอนนั้นถือว่าเยอะแล้ว เพราะว่ามีเรื่องกระแสของเงินเข้ามาเยอะ ส่วนภาคใต้ก็เอนดีเรื่องนี้อยู่แล้ว ท่านบัญญัติก็โดดเด่นเรื่องมือสะอาด ยึดหลักการ แล้วเป็นที่รู้จัก ท่านก็มีเพื่อนเยอะเลย โดยเฉพาะผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้หลักผู้ใหญ่ ก็เป็นเพื่อนที่เรียนธรรมศาสตร์ทุกคนก็เชื่อมือ และเชื่อมั่นในตัวท่านบัญญัติ เทียนนั้นถ้าไม่มีกระแสเงินเข้ามาเราชนะแน่ เรามีโอกาสชนะเพราะว่าในตัวเมืองคะแนนเราสูงเลย อย่างในเทศบาล เขตอำเภอ ในเขตจังหวัด ในตัวเมืองที่เป็นปัญหามันขึ้นที่ว่าคนชักจูงไม่ได้คะแนนเราดี แต่พอรองๆ มาเราแพ้หมด โดยเฉพาะชาวบ้านเราสู้ไม่ได้จริงๆ ต้องยอมรับเรื่องปัจจัยที่เป็นตัวแปร

ถาม ส.ส. นิภา คาดหวังว่าบทบาททางการเมืองของ “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ควรเป็นอย่างไร

ตอบ ที่จริงท่านก็โดดเด่นเป็นคนที่มีความสามารถ ท่านเป็นคนเก่งในเรื่องของการนำพาพรรคไปได้ดี ที่นี้ท่านอยู่โഴว้ผลงานไม่นาน เพราะว่าคุณสมบัติของท่าน การทำงานของท่านได้รับการยอมรับ แล้วเรื่องใหญ่ๆ ที่ท่านคิดในมหาดไทยนะละ ตอนที่ท่านอยู่มีแนวคิดในเรื่องของข้าราชการ จิวแต่แจ้ว ที่จะลดคนทำงาน เรื่องของตำรวจเป็นเรื่องที่ท่านตั้งใจ เพราะว่า 2 หน่วยงานนี้ใหญ่ๆ เป็นหน่วยที่ให้บริการประชาชน เป็นงานหลักท่านคิดจะจับตรงนี้คิดจะทำแต่มีโอกาสนี้ไปไม่ถึงก็เป็นทีเสียดาย แต่ถ้าท่านมีโอกาสมากกว่านี้ คิดว่าชื่อเสียงของท่านจะยังคงสร้างให้พรรคเราต่อไป

ถาม ส.ส. นิภา ช่วยสรุปโดยภาพรวมเกี่ยวกับ “บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ตอนนี้ในปัจจุบันนี้ ท่านเป็นผู้อาวุโส เป็นที่เคารพนับถือ เป็นที่ยอมรับของพวกเรา ทิศทางการเมืองล้วนๆ เลยไม่เกี่ยวกับธุรกิจเลย ท่านบัญญัติจะโดดเด่นเรื่องของกฎเกณฑ์

กตिकाข้อบังคับ เราคงรู้จักอาจารย์ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ ที่มาอยู่พรรคประชาธิปัตย์ ท่านพูดเลยว่าท่านบัญญัติเป็นปรมาจารย์ทางการเมือง โดยเฉพาะบางที่อาจารย์สมเกียรติให้ข้อคิดเห็นว่าบางที่ก็สับสน เพราะตัวอยู่ที่โน่นพรรคการเมืองใหม่ แต่ใจมาอยู่กับเรา เพราะว่าหลักการตรงกับใจท่าน แต่ว่าพรรคการเมืองใหม่ของท่านยังไม่แสดงอะไรออกมา บทบาทของ ส.ส. ในพรรคเราท่านมีโอกาสดัง แล้วก็บางอย่างที่เป็นข้อข้องใจที่เป็นปัญหาที่อยากจะขอคำอธิบาย ท่านก็จะชี้ท่านบัญญัติเป็นแบบอย่าง แบบฉบับที่ยอมรับและเชื่อถือและให้การเชื่อมั่นในพวกเรา ในปัจจุบันนี้ก็เช่นเดียวกัน ถ้าเรามีข้อปัญหา ข้อข้องใจอะไรก็แล้วแต่ บางที่ท่านชวนงานเยอะมาก บางทีไปสอนหนังสือ ไปงานทั่วไป ไม่ค่อยมีเวลา แต่ท่านบัญญัติจะปักหลัก แล้วจะมีคนเข้าไปหาปรึกษาทางการเมืองเยอะมาก

จบคำสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ นางนิภา พริ้งสุทธะ

บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ นับได้ว่าเป็นนักการเมืองที่เป็นแบบอย่างและโดดเด่นมาก เพราะจะไม่พูดพร่ำเพื่อสามารถอธิบายของยากให้เป็นของง่ายได้ หากไม่อภิปรายเองจะมีข้อมูลให้ ส.ส.คนอื่น จะช่วยยกประเด็นปัญหาแล้วหาข้อคลี่คลายหรือคำแนะนำให้ เป็นผู้วิเคราะห์สถานการณ์ของบ้านเมืองได้ชัดเจนมาก ถูกต้องเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ ในเวลาที่พรรคมีสถานการณ์เครียดๆ นายบัญญัติจะมีคำพูดที่ฟังแล้วประทับใจ จึงได้รับการยอมรับจาก ส.ส. ทั้งพรรค และเมื่ออภิปรายในสภาทุกครั้ง ทุกคนจะเงยหน้าเหมือนครูใหญ่มาสอนนักเรียน จะไม่มีใครประท้วง ไม่มีใครขัดจังหวะ ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน

บทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ โดยเฉพาะการเป็นผู้แทนราษฎรในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นับได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของพรรคประชาธิปัตย์ และของภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด โดยในยุค รสช. ตอนนั้นได้ช่วยหาเสียงค่อนข้างมาก แต่ระยะหลังๆมีการกิจจะต้องไปจังหวัดอื่นทั่วประเทศ และเป็นผู้รับผิดชอบภาคอีสาน ดังนั้นในพื้นที่สุราษฎร์หรือภาคใต้จึงไม่ค่อยได้ลงมา แต่ชาวบ้านก็เข้าใจ ประกอบกับในสมัยที่นายบัญญัติเป็นรัฐมนตรีมหาดไทย ได้สร้างผลงานไว้เยอะคือ ก่อสร้างถนนรอบเกาะสมุย ส่งเสริมให้มีไฟฟ้าทุกหมู่บ้าน นโยบายสวัสดิการตำรวจซึ่งต่อมารัฐบาลใหม่มาสานต่อจึงได้คะแนนเสียงจากตำรวจมาก

การกำหนดนโยบายพรรคของนายบัญญัติ ก็ยังยึดหลักการของพรรคไม่เปลี่ยนแปลง ในการยึดถือเชิดชูชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ต่อต้านเผด็จการ ขยายโอกาส กระจายงาน กระจายเงิน กระจายโอกาสให้กับประชาชนในชนบท ซึ่งการปกครองท้องถิ่นได้เกิดจากนโยบายพรรคประชาธิปัตย์เช่นกัน ดังนั้นจึงถือได้ว่านายบัญญัติเป็นผู้ที่ยึดถือหลักการเช่นเดียวกับนายชวน

ที่เน้นเรื่องประชาธิปไตย เรื่องการเลือกตั้ง เรื่องการคัดเลือกผู้ที่จะมาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของพรรค โดยมีนโยบายว่าพรรคเลือกคนประชาชนเลือกพรรค จึงมีสถาบันทางการเมืองให้การยอมรับว่า พรรคประชาธิปัตย์เป็นสถาบันทางการเมือง และจากการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 ถึงแม้ว่าพรรคจะได้ส.ส. 98 ท่าน เข้าสภา แต่เห็นความสามารถของนายบัญญัติ หรือคุณสมบัติต่างๆจะโดดเด่นกว่านายทักษิณมาก แต่ถ้าพูดเรื่องเงินก็สู้ไม่ได้ ดังนั้นเมื่อนายบัญญัติลาออกคนในพรรคจึงเสียชามามาก เพราะนายบัญญัติเป็นผู้ที่รักและเสียสละเพื่อพรรค ยืนหยัดมากับพรรคตลอด ยึดความถูกต้อง ความเป็นธรรม เป็นคนที่มีความสามารถ เป็นคนเก่งในเรื่องของการนำพาพรรคไปได้ดี เป็นผู้อาวุโสที่ได้รับการยอมรับเป็นแบบอย่างที่น่าเชื่อถือ ในปัจจุบันหากมีปัญหาข้อข้องใจ นายบัญญัติจะเป็นหลักและก็จะมีคนเข้าไปหาไปปรึกษาทางการเมืองเยอะมาก

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	นายชุมพล กาญจนะ
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตุละธนะ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	อาคารรัฐสภา กรุงเทพมหานคร
วันที่สัมภาษณ์	6 พฤษภาคม 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	14.00 น. ถึง 14.30 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม ส.ส. ชุมพลช่วยอธิบายบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ท่านบัญญัติเรียนจบกฎหมายมา เดิมท่านอยู่ที่สุราษฎร์ที่อยู่กับการเมืองอยู่กับพี่น้องประชาชนอย่างใกล้ชิด เพราะว่าในแวดวงศตวรรษของท่านเป็นชาวประมง มีพี่น้องพื้นแพอยู่ที่นั่นมาก จนท่านเรียนจบกฎหมายแล้วท่านก็รับราชการ คนที่มาเป็นผู้แทนที่ได้รับราชการมาก่อน ผมคิดว่ามันเกิดคุณประโยชน์มากสำหรับบุคคลที่มีสองสถานะ หมายความว่าได้ประสบการณ์จากการได้รับราชการ ได้รับการเรียนรู้ความรู้สึกความนึกคิดของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ โดยเฉพาะท่านบัญญัติไปอยู่ในภาคอีสาน จึงรู้ถึงชีวิตจิตใจของคนอีสานเป็นอย่างดี ในการรับราชการท่านจะรู้ว่าพี่น้องประชาชน คนทุกระดับรากหญ้าพี่น้องที่ลำบากท่าน จะรู้ว่าประชาชนต้องการอะไร มีความลำบากอย่างไร แนวคิดของราชการก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขอยู่แล้ว ด้วยแรงผลักดันตรงนั้น จึงกลับมาเป็นผู้แทนราษฎร ก็ทำให้เกิดผลในการทำงานในฐานะผู้แทนราษฎร ก็เกิดประสิทธิภาพ ท่านบัญญัติเป็นคนที่ประชาชนรู้จักทั่วไป มีบทบาทในสภาเป็นคนที่มีการอยู่ในการอภิปราย การทำหน้าที่แต่ละครั้งสม่ำเสมอ แล้วก็ไม่ว่าร้อนไม่ร้อน ไม่อาบแดด แต่ที่สำคัญเป็นคนประนีประนอม การทำงานในสภาจึงเป็นไปได้ด้วยดีเสมอ

ถาม ส.ส. ชุมพล ช่วยอธิบายบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎร “นายบัญญัติ” โดยเฉพาะการเป็นผู้แทนราษฎรในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์เป็นอย่างไร

ตอบ ท่านบัญญัติเป็นผู้แทนมาหลายสมัย ผมได้ติดตามท่านบัญญัติในฐานะที่ชื่นชอบในการทำงาน แล้วก็ผมเองทำงานในฐานะประธานสภาจังหวัด อีกสถานะหนึ่งก็ได้เห็นการทำงานของท่านในฐานะผู้แทนของพื้นที่ เคยไปเห็นว่าท่านใช้นิสัยเรียบง่ายคือบ้านๆ เป็นคนเรียบ

ง่ายเป็นคนอยู่กินง่าย เพราะท่านเป็นคนบ้านๆอยู่แล้ว จะไปไหนมาไหนกับชาวบ้านอยู่แล้ว แล้วก็มาเยี่ยมเยือนชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ ที่สำคัญท่านบัญญัติมาโคตเด่นตอนท่านเป็นรัฐมนตรีช่วยมหาดไทย ได้ทำงานให้กับพี่น้องประชาชนสุราษฎร์ หรือในจังหวัดอื่นๆทั่วประเทศเป็นผลงานที่ยิ่งใหญ่ โดยการที่ท่านได้คุมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ทำให้มีไฟฟ้าทุกหมู่บ้านและทุกตำบลเกือบ 100% ที่ได้انسงจากการเป็นรัฐมนตรีช่วยมหาดไทย ทั้งสองสถานะคือ รัฐมนตรี และในฐานะผู้แทนที่นำเสนองบประมาณไปพัฒนาภายในจังหวัดสุราษฎร์และจังหวัดอื่นๆ แล้วการเยี่ยมเยือนชาวบ้านก็สม่ำเสมอ ลักษณะเป็นคนเรียบง่าย

ถาม ศ.ส. ชุมพล ช่วยอธิบาย การกำหนดนโยบายของพรรคของ “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคว่าแนวคิดหรือหลักการอย่างไร

ตอบ ในพรรคจะเห็นว่าท่านบัญญัติเป็นคนที่มีความทะนุถนอมหนึ่ง ในการกำหนดยุทธศาสตร์นโยบายแนวทางของพรรค ตั้งแต่วางแผนการเลือกตั้ง การเตรียมการเรื่องคนลงสมัครรับเลือกตั้ง กำหนดนโยบายการทำงานของพรรค จะเห็นว่าท่านบัญญัติเป็นคนที่มีความทะนุถนอมเรื่องเหล่านี้ หลายนโยบายที่ท่านเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดนโยบายก่อนที่จะได้นำไปใช้ ตั้งแต่รัฐบาลนายชวนก็ได้รับความไว้วางใจในนโยบายหลายๆเรื่อง มาถึงสมัยท่านอภิสิทธิ์ก็ได้รับความไว้วางใจเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะการร่างรัฐธรรมนูญ ปี 40 ถึง ปี 50 ท่านมีแนวคิดในการเสนอแนะเรื่องเหล่านี้มาตลอด นับว่าเป็นบุคคลที่สำคัญคนหนึ่งในการพรรค

ถาม ศ.ส. ชุมพล ท่านมีความคิดเห็นเป็นอย่างไรต่อการดำเนินงานของพรรคประชาธิปัตย์ ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ” ว่ามีความสำคัญอย่างไรและโดดเด่นอย่างไร

ตอบ ความโดดเด่นของท่านบัญญัติคือ เป็นคนที่ให้ข้อสังเกตในยามที่พรรคมีวิกฤต จะเห็นได้ว่าเมื่อพรรคมีวิกฤตในหลายๆเรื่อง ที่แทรกซ้อนเข้ามาในพรรค ท่านบัญญัติจะเป็นคนหนึ่งที่ได้นำข้อเสนอแนะ แล้วเป็นคนประเมินสถานการณ์ทางการเมืองต่างๆ โดยไม่ค่อยจะพลาด เพราะฉะนั้นจึงถูกกำหนดให้อยู่ในวาระการประชุมของพรรคเสมอว่า

ถาม ศ.ส. ชุมพลคิดว่าการดำเนินงานในฐานะหัวหน้าพรรคของ “นายบัญญัติ” ตรงกับความคาดหวังของ ศ.ส. ชุมพล หรือไม่อย่างไร

ตอบ ต้องยอมรับความจริงว่าวันนั้น พรรคประชาธิปัตย์ของเราก็มีสถานะอยู่ในสภาวะลำบากอยู่เล็กน้อยในช่วงที่ท่านชวนประภาสชุดิบทบาทเป็นหัวหน้าพรรค มีผู้ยื่นความจำนงค์เป็นตัวแทนของพรรคถึง 2 ท่านด้วยกัน จะเป็นท่านอภิสิทธิ์ ท่านอาทิตย์ ท่านบัญญัติ ยังไม่ได้แสดงท่าทีในเรื่องนี้ แต่ท่านบัญญัติไปในอีกรูปแบบหนึ่ง โดยเฉพาะเสียงสะท้อนจากสมาชิกพรรคว่า อยากเห็นท่านบัญญัติขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรค ในตอนที่อยากจะให้พรรคมีความเข้มแข็งกว่าเดิม เพื่อที่จะส่งไม้ต่อให้ท่านอภิสิทธิ์ ซึ่งทุกคนก็มองว่าหัวหน้าพรรคคน

ต่อไปคือท่านอภิสิทธิ์ที่จะมารับไม้ต่อจากท่านชวน เพียงแต่ว่าจังหวะท่านอภิสิทธิ์ในช่วงเวลานั้นไม่ค่อยจะสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง แต่คิดความมองท่านบัญญัติน่าจะมาอยู่ตรงนี้เพื่อทำพรรคให้เป็นปีกแผ่นมากกว่าเดิม ท่านพูดเสมอว่าคงจะอยู่ในตำแหน่งสักระยะหนึ่ง เปลี่ยนถ่ายโอนให้ท่านอภิสิทธิ์เพราะท่านมีความเหมาะสม แล้วก็เป็นอย่างที่ท่านว่าจริงๆ หลักการที่ท่านว่าก็คือ ถ้าท่านไม่สามารถนำชัยชนะให้กับพรรคได้ ท่านพร้อมที่จะพิจารณาตัวเอง แล้วเป็นจริงอย่างที่ท่านว่า ท่านก็ลาออกตรงนี้แหละเป็นจุดเด่น จุดดี ที่สร้างความเชื่อถือให้ท่านบัญญัติมาโดยตลอดจนทุกวันนี้ สรุปทุกคนในพรรคประชาธิปัตย์ให้ความเคารพแล้วให้ความเกรงใจต่อบุคคลผู้นี้อย่างสม่ำเสมอ เพราะท่านไม่เป็นพิษเป็นภัยกับใคร มีคำแนะนำให้กับทุกคนทุกฝ่ายก็จะแนะนำ

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ นายชุมพล กาญจนะ

บทบาทในสภาของนายบัญญัติ สืบเนื่องจากนายบัญญัติเรียนจบกฎหมาย และสมัยอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีก็มีความใกล้ชิดกับประชาชน จากนั้นก็รับราชการจึงได้นำเอาประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ความรู้สึกรักความนึกคิดของประชาชนในพื้นที่ต่างๆ จึงเกิดแรงผลักดันและกลับมาทำงานในฐานะผู้แทนราษฎร ซึ่งมีบทบาทโดดเด่นในสภาคือเป็นคนที่มียุทธศาสตร์และอยู่ในกฎการอภิปราย ไม่ก้าวร้าวดุเดือด ไม่อาฆาต แต่ประนีประนอม การทำงานในสภาจึงเป็นไปได้ด้วยดีเสมอ

สำหรับบทบาทนอกสภาคือ เห็นว่านายบัญญัติใช้นิสัยเรียบง่าย เป็นคนอยู่กินง่าย ไปไหนมาไหนกับชาวบ้านและเยี่ยมเยือนชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ และงานที่โดดเด่นมากตอนเป็นรัฐมนตรีช่วยมหาดไทย คือได้คุมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ทำให้มีไฟฟ้าทุกหมู่บ้านเกือบ 100%

ในพรรคประชาธิปัตย์ นายบัญญัติเป็นคนที่มียุทธศาสตร์มากในการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายของพรรค ตั้งแต่วางแผนการเลือกตั้ง การเตรียมคนลงสมัครรับเลือกตั้งการทำงานของพรรค เป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจและนโยบายของนายบัญญัติหลายๆ เรื่องก็นำมาใช้ต่อจนถึงนายอภิสิทธิ์ และในยามที่พรรคมีวิกฤตจะเห็นได้ว่า นายบัญญัติเป็นคนหนึ่งที่ให้ข้อเสนอแนะและประเมินสถานการณ์ทางการเมืองต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ เพราะฉะนั้นจึงถูกกำหนดให้อยู่ในวาระการประชุมของพรรคเสมอว่า จึงนับได้ว่าเป็นบุคคลที่สำคัญคนหนึ่ง สามารถสร้างความเชื่อถือมาโดยตลอดจน ทุกคนในพรรคจึงให้ความเคารพแล้วความเกรงใจต่อบุคคลผู้นี้อย่างสม่ำเสมอ

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	นายประพันธ์ คุ้มมี
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตูละธนะ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	พรรคการเมืองใหม่ กรุงเทพมหานคร
วันที่สัมภาษณ์	1 มิถุนายน 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	14.00 น. ถึง 15.00 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม ประพันธ์ ช่วยอธิบายบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ เท่าที่ผมได้ติดตามและรู้จักท่านบัญญัติ จริงๆแล้วก็ไม่ได้เคยทำงานกับท่านในลักษณะทีมงาน หรือทำงานร่วมกันแบบทั่วไป แต่การติดตามก็ติดตามบทบาทโดยทั่วไปในฐานะเป็นนักการเมืองเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือไม่ก็ในฐานะบทบาทที่ท่านดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหลายกระทรวงหลายสมัย หรือในฐานะที่ท่านทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ชวน หลีกภัย ในรอบที่ 2 ซึ่งผมได้รู้จักและใกล้ชิดกับท่านบัญญัติในช่วงเวลานั้น เพราะว่านาวาอากาศตรีประสงค์ สุ่นศิริ ก็เป็นที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ท่านบัญญัติทำหน้าที่เป็นประธานที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีในช่วงเวลานั้น ที่นี้บทบาทในสภาผู้แทนราษฎรจะเห็นในเวลาเป็นรัฐบาลหรือผู้บริหาร หรือบทบาทฝ่ายค้าน ปรากฏว่าท่านบัญญัติเป็นนักการเมืองที่เป็นแบบอย่างที่ดีคนหนึ่งให้กับนักการเมืองรุ่นหลังๆ โดยเฉพาะผู้ที่สนใจที่จะเข้าสู่การเมืองในระบบประชาธิปไตย โดยวิธีการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นการแสดงความคิดเห็นในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการอภิปรายญัตติ พิจารณาข้อกฎหมาย หรือตอบคำถามในฐานะฝ่ายบริหาร ตอบกระทู้ ตอบญัตติต่างๆ การถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจก็แล้วแต่ หรือแถลงนโยบาย ก็ถือว่าเป็นคนที่พูดจาน่าเชื่อถือนะครับ มีเหตุผลมีขั้นตอน มีข้อมูลที่จะอภิปราย มีข้อเท็จจริงประกอบคำอภิปราย ชี้แจงได้อย่างน่าฟัง ไม่เคยปรากฏให้เห็นพฤติกรรมที่จะแสดงออกถึงความไม่เหมาะสมในสภาผู้แทนราษฎร โดยเฉพาะการยึดถือกฎหมาย ข้องกับการประชุมเคารพรัฐธรรมนูญ เป็นคนที่อยู่ในหลักในเกณฑ์ในกรอบกติกาทางการเมือง รวมถึงการวางตัวในฐานะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะและกับเพื่อนสมาชิกหรือบรรดาสมาชิกร่วมพรรค จะเห็นว่าเป็นคนที่ได้รับความเคารพนับถือในระดับที่สูง รวมถึง

ได้รับการเคารพนับถือในบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งพรรคเดียวกันและต่างพรรค ส่วนข้อครหาหรือจุดอ่อนข้อบกพร่อง หรือภาพลักษณ์ในทางเสียหายในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ไม่ค่อยปรากฏให้เห็นสักเท่าไร แม้จะมีก็ไม่ใช่สาระสำคัญ เพราะฉะนั้นในช่วงที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรค หรือดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านได้รับการเคารพนับถือและได้รับความไว้วางใจจากการเลือกตั้ง และเพื่อนสมาชิกหรือพี่น้องประชาชนแทบทุกสมัย เพราะฉะนั้นความเห็นของผมในภาพรวม เป็นนักการเมืองที่ดีท่านหนึ่ง และเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป

ถาม คุณประพันธ์มีความคิดเห็นอย่างไร ต่อบทบาทภายนอกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตอบ ผมคิดว่าบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีอยู่นอกสภา คือบทบาทนอกสภาตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติบังคับรับรองไว้อยู่แล้ว รวมถึงการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่ดี ของความเป็นผู้แทนราษฎรก็มีข้อบังคับ มีรัฐธรรมนูญกำหนดบทบาทหน้าที่อยู่แล้วว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง ที่นี้บทบาทหน้าที่ของผู้แทนราษฎรนอกสภา ผมคิดว่าในปัจจุบันนี้จะเป็นปัญหามาก เพราะว่ามันมีความสับสนระหว่างการทำหน้าที่ของการเมืองภาคประชาชน ของพี่น้องประชาชนที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง แต่ประสงค์จะใช้สิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ การรับรองและคุ้มครองเอาไว้ กับบรรดา ส.ส. ในสภา ซึ่งมีหน้าที่ในสภาว่าจะเข้าร่วมและแสดงท่าทีและบทบาทต่อการเคลื่อนไหวของประชาชนและการเมืองนอกสภา หรือการเมืองภาคประชาชนแค่ไหนเพียงใด ผมคิดว่าจะแยกออกเป็นสองส่วน การเมืองนอกสภา คือภาพการเมืองภาคประชาชน กับการแสดงบทบาทหน้าที่ของ ส.ส. ในฐานะผู้แทนราษฎรต่อประชาชน ในเวทีวิชาการเวทีเสวนาการอภิปราย การแสดงความคิดเห็นหรือในกิจกรรมทางสังคมควรจะเป็นอย่างไร ตรงนี้ควรจะแยกกัน เพราะฉะนั้นแน่นอน หน้าที่โดยทั่วไปในการร่วมกิจกรรมทางสังคมกับประชาชน เพื่อคลุกคลีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพี่น้องประชาชนรับทราบปัญหาความทุกข์ร้อน หรือข้อเรียกร้องความต้องการของประชาชนให้ความคิดเห็น หรือแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ต่อสื่อมวลชน ต่อเวทีประชุมสัมมนา หรือเวทีสาธารณะอื่นๆ ก็เป็นหน้าที่อีกด้านหนึ่งที่ ส.ส. น่าจะแสดงบทบาทความคิดเห็นในฐานะเป็นผู้นำทางสังคม และให้ความคิดเห็นข้อมูลความรู้กับประชาชน แต่ในขณะเดียวกันการเมือง การเคลื่อนไหวภาคประชาชน ส.ส. เองก็ต้องวางบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และหน้าที่ของตัวเองให้เหมาะสม ผมคิดว่าถ้าเป็นการเคลื่อนไหว หรือการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง หรือขับเคลื่อนทางการเมืองที่อยู่ภายใต้กฎหมายกรอบรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ย่อมมีสิทธิเข้าร่วมและแสดงความคิดเห็นได้โดยชอบ แต่ถ้าเป็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มันเกินเลยว่าการอบกฎหมาย

รัฐธรรมนูญ เป็นการชุมนุมโดยไม่สงบ มีอาวุธก่อเหตุรุนแรงจลาจล จนกระทั่งบานปลายไปถึงการก่อการร้ายนะครับ พฤติกรรมลักษณะอย่างนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ควรเข้าร่วม แต่ควรห้ามปรามหรือขัดขวาง ไม่สนับสนุนการชุมนุมของประชาชน ซึ่งมีพฤติกรรมลักษณะอย่างนี้ ไม่ใช่ว่าเป็นการให้ท้ายหรือเข้าร่วม หรือแอบสนับสนุนในทางการเงิน หรือทางอื่นๆ อันเป็นการไม่เคารพไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ไม่เคารพหลักการในระบอบประชาธิปไตย ตรงนี้คือปัญหาอันตรายที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ ซึ่งผมคิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพึงระมัดระวังในเรื่องนี้ ขณะนี้มันกลายเป็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้เวทีทั้งสองส่วน ใช้การเมืองในสภาและใช้การเมืองนอกสภา เป็นเวทีขับเคลื่อนทางการเมืองเพื่อเป้าหมายทางการเมืองของตนเอง โดยลืมบทบาทหน้าที่ของความเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยที่จะต้องคำนึงถึงปัญหาและผลประโยชน์ และผลกระทบที่จะมีต่อประเทศชาติและประชาชนโดยรวม นี่คือปัญหาที่ผมคิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พึงจะต้องแยกแยะบทบาทของตนเองภายในสภา และภายนอกสภาให้ชัดเจน

ถาม บทบาทของ ส.ส. มีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องเคลื่อนไหวภายนอกสภา

ตอบ สามารถเคลื่อนไหวได้ ผมคิดว่าถ้าเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนโดยรวม หรือในพื้นที่ของตัวเองก็ตามแต่ ถ้าหากว่าเป็นการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อสู้ของประชาชนหรือความเป็นธรรม ความถูกต้องและเป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย มีสิทธิที่จะเข้าร่วมหรือสนับสนุนได้ แต่ถ้าเป็นการเคลื่อนไหวที่เกินเลยจากกรอบของกฎหมาย เกินเลยสิทธิหน้าที่ของรัฐธรรมนูญ ที่ให้การรับรองคุ้มครองไว้ แล้วมีพฤติกรรมลักษณะบานปลายเลยเถิด จนถึงกระบวนกรก่อการร้ายจลาจลเผาบ้านเผาเมือง ผมคิดว่าตรงนั้นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและประชาชนไม่ควรเข้าร่วมอยู่แล้ว

ถาม ท่านคิดว่านโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ” เป็นอย่างไร

ตอบ คือในช่วงของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ในช่วงเวลาที่ท่านบัญญัติขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรค ต้องยอมรับว่านโยบายการหาเสียง การบริหารพรรคในช่วงเวลานั้น อาจจะไม่มีความสำเร็จ หรืออาจจะไม่มีผลกระทบในลักษณะส่งผลกระทบต่อความต้องการหรือความสนใจของประชาชนที่ใช้สิทธิใช้เสียงในการเลือกตั้งมากนัก แต่กล่าวโดยทั่วไปแล้วยังเป็นนโยบายที่ใช้ได้ และเป็นนโยบายที่ระมัดระวังในการพัฒนาประเทศหรือการใช้จ่ายเงินออม หรือใช้เงินคลังของประเทศ ไปในลักษณะสุ่มเสี่ยง หรือโน้มเอียงไปในทางประชานิยม ที่จะทำให้ประชาชนได้เสพติดนโยบายประชานิยม แม้นโยบายของท่านบัญญัติไม่มุ่งส่งเสริมหรือสนับสนุนนโยบายประชานิยม ในลักษณะที่เอาใจประชาชน กลุ่มสาขาอาชีพ หรือในลักษณะจะทุ่มเงินงบประมาณเข้าไปสนับสนุนช่วยเหลือ ซึ่งผมสนใจนโยบายตรงนี้เท่านั้นเอง ส่วน

นโยบายอื่นๆ โดยทั่วไปก็คล้ายกัน แต่ตรงข้ามกับนโยบายของพรรคคู่แข่งหรือพรรคอื่นๆ ในช่วงเวลานั้น แต่จะให้ความสนใจในเรื่องนโยบายประชานิยมไม่มาก ซึ่งเอาละอาจจะทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการเลือกตั้ง แต่ก็ไม่ได้ทำให้ประเทศเสียหาย และสองประชาธิปัตย์ก็ได้รับความนิยม และได้รับการสนับสนุนจากประชาชนโดยมีจำนวน ส.ส. เพิ่มขึ้นกว่าเดิม ในช่วงเวลาภายใต้้นโยบายของท่าน แม้จะไม่ชนะพรรคคู่แข่งในขณะนั้น แต่ก็ถือว่าได้คะแนนนิยมและได้รับคะแนนการเลือกตั้งเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าประชาชนส่วนหนึ่งยังให้การยอมรับและสนับสนุนนโยบายบริหารประเทศ ในช่วงที่ท่านบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อมาเปรียบเทียบกับนโยบายปัจจุบันนะครับ ในช่วงที่ท่านอภิสิทธิ์เป็นหัวหน้าพรรคแล้ว ดูเหมือนว่าพรรคประชาธิปัตย์พยายามที่จะปรับเปลี่ยนนโยบายของตัวเอง โดยพยายามผสมผสานความเป็นอนุรักษ์นิยมแต่เดิม เข้ากับความทันสมัยใหม่ และการเอาใจประชาชน โดยเฉพาะประชาชนบางส่วนเริ่มหลงใหลในนโยบายประชานิยม เพราะฉะนั้นนโยบายประชานิยมภายในพรรคประชาธิปัตย์ก็เริ่มถูกนำมาใช้เพิ่มมากขึ้น แต่นั่นก็ไม่ได้ทำให้พรรคประชาธิปัตย์ชนะการเลือกตั้ง โดยที่ได้เป็นรัฐบาลเสียงข้างมากหรือได้มาเป็นนายกของนายอภิสิทธิ์ แต่เป็นเหตุปัจจัยทางการเมืองมากกว่าที่จะมาจากเหตุผลที่ประชาชนตัดสินใจเลือกพรรคประชาธิปัตย์เป็นเสียงข้างมาก ด้วยความชื่นชมเห็นชอบในแนวนโยบาย เพราะฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับแนวนโยบายในยุคสมัยท่านบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรคกับท่านอภิสิทธิ์เป็นหัวหน้าพรรค ผมก็คิดว่าไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ยุคสมัยของนายอภิสิทธิ์อาจจะการผสมผสานแนวนโยบายประชานิยมมากขึ้นเท่านั้นเอง

ถาม คุณประพันธ์ ว่าในสมัยที่ “นายบัญญัติ” เป็นหัวหน้าพรรคมีความพยายามทุ่มเทสรรพกำลังทุกอย่างลงสู่ภาคอีสานแต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เป็นเพราะเหตุผลอย่างไร

ตอบ ก็ต้องยอมรับว่า พรรคประชาธิปัตย์มีประวัติศาสตร์กับประชาชนในภาคอีสาน ถ้าให้ผมมอง ผมคิดว่ามันขาดความต่อเนื่อง และก็ผสมผสานกับการที่ห่างเหินจากประชาชนชาวอีสาน และประชาชนอีสานได้รับชุดความคิดและข้อมูลที่เป็นปฏิปักษ์กับพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างมาก ขณะเดียวกันพรรคก็ไม่ได้ไปทุ่มเททำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปมปัญหาที่เป็นอุปสรรค และไม่ได้รับการสนับสนุนทั้งๆที่ในอดีตพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคที่ก่อตั้งโดยคนอีสานมีส่วนร่วมอย่างสำคัญ ไม่ว่าจะเป็น นายเรียง ชัยการณัฏฐ์ นายโชติ คุ้มพันธ์ นายทองอิน บริพัตร หรือนักการเมืองที่โด่งดังมากในอดีตของภาคอีสานก็เป็นนักการเมืองในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ แม้กระทั่งหลวงอภัยคุณานุรักษ์ ที่มหาสารคาม ส.ส. นาวาเอกเลื่อน พงษ์โสภณ ที่โคราช นักการเมืองดังๆตระกูลอรรถการซึ่งเป็นที่รู้จักเลื่องลือมีชื่อเสียงในการอภิปราย มีวาทะคมคายมากมาย แต่มาถึงยุคปี 2490 ยุคจอมพล ป.พิบูลย์ สงคราม เกิด

รัฐประหารและมีกระบวนการกวาดล้างนักการเมืองในยุคนั้น ก็ดูเหมือนว่าดีแต่เสียงดนตรีของอีสานหรือ ส.ส.อีสานที่ขาดหายไป ผมคิดว่าอันนี้เป็นปมเหตุอันหนึ่งที่ทำให้ช่วง จอมพล ป. ประวิทย์และสนับสุนน ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี และมีกระบวนการกวาดล้างนักการเมืองในภาคอีสานที่นิยม นายปรีดี พนมยงค์ ด้วยส่วนหนึ่ง อาจจะทำให้เป็นปมเหตุทำให้ความไม่พอใจพรรคประชาธิปัตย์เกิดขึ้น และในยุคสมัยต่อมา การหาเสียงเลือกตั้งก็มีหลายพรรค และพรรคที่ได้รับความนิยมจากคนอีสานก็จะเป็นพรรคการเมืองอื่นๆ ที่มีใช้พรรคประชาธิปัตย์ ผมคิดว่าความขาดตอนความต่อเนื่องจากช่วงนี้ ทำให้พรรคประชาธิปัตย์สูญเสียฐานที่มั่น สูญความนิยมในภาคอีสาน ถึงจะมีหัวหน้าอย่างท่านบัญญัติหรือใครต่อใครที่ให้ความสำคัญ ก็เป็นบางช่วงบางเวลาเป็นพักๆ ไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับนักการเมืองที่เป็นฐานในภาคอีสานที่อยู่ในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ก็ถูกพรรคการเมืองอื่นช่วงชิงตัวไปด้วย สาเหตุที่เกิดจากการบริหารจัดการบทบาทภายในพรรคมันไม่เกิดความสมดุล ไม่เหมาะสม ไม่เป็นธรรมชาติหรือจะด้วยผลประโยชน์ที่ยั่วยวนจากพรรคการเมืองอื่นสุดแท้แต่ อาจจะมีหลายปัจจัยทำให้พรรคประชาธิปัตย์ไม่มีตัวนักการเมือง หรือ ส.ส. หรือรัฐมนตรีที่มีบารมี มีความนิยมศรัทธาอยู่ในภาคอีสานเลย เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นแบบนี้ประกอบกับการทำงานที่ไม่ต่อเนื่อง และไม่คลุกคลีเป็นหนึ่งเดียวกับประชาชนอีสาน เหมือนลักษณะของภาคใต้ ส.ส.ภาคใต้กับประชาชนภาคใต้จะคลุกคลีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่เราไม่มี ส.ส. แล้วกิจกรรมหรืองานของพรรคที่จะไปลงในพื้นที่ก็ไม่คลุกคลีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่ต่อเนื่อง ก็ทำให้พรรคประชาธิปัตย์ไม่ประสบความสำเร็จ แม้กระทั่งบางช่วงบางเวลาที่เป็นฝ่ายรัฐบาลเอง ก็ดูเหมือนว่าการไปขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่ในฐานะเป็นฝ่ายรัฐบาล ก็ไม่ได้ทุ่มเทในลักษณะที่จะพร้อมใจ หรือจะครองความนิยมจากประชาชนเหล่านั้นได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยจะเข้าใจเหมือนกันว่า อันนี้มันเกิดจากการบริหารจัดการคะแนนนิยม และปัญหาการบริหารจัดการอำนาจรัฐที่ตนเองมีอยู่ให้เกิดประโยชน์ในทางการเมืองของพรรค อาจจะไม่เกิดสู่พรรคการเมืองอื่น ถ้าพรรคการเมืองอื่นถ้าเขาได้เป็นรัฐบาล หรือเป็นฝ่ายอำนาจรัฐ การบริหารจัดการใช้อำนาจรัฐเพื่อเอื้อประโยชน์ในทางให้มีผลงาน เพื่อสนับสนุนการเมืองและการเลือกตั้งในสมัยต่อไป ผมคิดว่าเขามีศิลปะและมีวิธีการบริหารจัดการได้ดีตรงข้ามกับพรรคประชาธิปัตย์ ผมคิดว่าจะเป็นจุดอ่อนของพรรคประชาธิปัตย์ เช่น หลายโครงการที่ลงไปแทนที่จะได้คะแนนเสียงคะแนนนิยม กลับกลายเป็นคนอื่นฉกฉวยเอาไปหมด ซึ่งต้องถือว่าเป็นจุดอ่อนในมุมมองของผม

ถาม คุณประพันธ์คิดว่าภารกิจหลักๆ ในการดำเนินงานของ “นายบัญญัติ” ในฐานะหัวหน้าพรรคเป็นอย่างไร

ตอบ คือในช่วงที่ท่านบัญญัติขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรค ก็มองว่าเป็นช่วงเวลาที่กระแสของ

พรรคไทยรักไทยขึ้นสู่ความนิยมในลำดับที่สูงมาก และด้วยกลยุทธ์หรือยุทธโบายจะด้วย
 แนวนโยบาย หรือจะด้วยการสร้างกระบวนการ การสร้างภาพลักษณ์ในทางการเมือง
 ให้ประชาชนชื่นชมศรัทธา การโฆษณาชวนเชื่อ การนำเสนอนโยบาย และการขบเงิน
 งบประมาณลงในพื้นที่ หรือขับเคลื่อนโครงการต่างๆที่ชาวบ้านได้ประโยชน์โดยตรง ก็ทำให้
 กระแสความนิยมของไทยรักไทย แต่พอท่านบัญญัติเข้ามาเป็นหัวหน้าในช่วงที่มีการเลือกตั้ง
 ในช่วงที่คุณทักษิณ จะเป็นนายกรอบที่ 2 ต้องถือว่าในช่วงที่ท่านบัญญัติเข้ามาเป็นช่วงเวลา
 ประคับประคองพรรคให้พรรคสามารถดำรงอยู่ได้ และสามารถทำให้ได้จำนวน ส.ส.มาก
 พอที่จะยืนหยัดอยู่ในสภา และทุกคนก็เชื่อว่าโอกาสที่พรรคประชาธิปัตย์จะเป็นรัฐบาลคงยาก
 ในช่วงเวลานั้น เพราะฉะนั้นในมุมมองสายตาผม ผมคิดว่าการทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้าพรรค
 ของท่านบัญญัติในเวลานั้น ต้องถือว่าทำหน้าที่ได้ดีพอสมควร คืออย่างที่ผมบอกแล้วว่าหนึ่ง
 ภายใต้อาณัติที่เป็นรองในทุกๆ ด้าน แล้วกระแสความนิยมของพรรคไทยรักไทยสูงมาก
 ท่านบัญญัติยังสามารถนำลูกพรรคฝ่าฟันและสามารถชนะเลือกตั้งในหลายพื้นที่จนได้จำนวน
 ส.ส.เพิ่มขึ้นกว่าเดิม ก็ถือว่าประสบความสำเร็จในฐานะที่ทำให้พรรคสามารถดำรงอยู่ แล้วตัว
 ท่านเองยังได้แสดงสปิริตว่าถ้าไม่สามารถชนะการเลือกตั้งกับพรรคคู่แข่ง ทั้ง ๆ ที่ไม่จำเป็น
 จะต้องไปแสดงสปิริตเลย เพราะทุกคนเห็นและเข้าใจว่าการพ่ายแพ้การเลือกตั้งจะสามารถ
 ได้รับเสียงข้างมากถึง 220 เสียงตามที่โฆษณาหาเสียงไว้ มันเป็นเรื่องปกติธรรมดา ซึ่งโอกาส
 ที่จะชนะในจุดนั้นมันยาก แต่ได้จำนวน ส.ส. มามากพอสมควร ผมคิดว่าท่านไม่น่าจะแสดง
 สปิริตลาออก แต่ผมเชื่อว่ามันน่าจะเป็นปัญหาการเมืองภายในพรรค ที่มีกลุ่มอีกฝ่ายหนึ่ง
 อยากจะขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรค เพราะในช่วงที่ท่านขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรค มันก็มีการแข่งขัน
 มีการเลือกตั้งระหว่างกลุ่มทศวรรษใหม่กับกลุ่มพลัดใบ เพราะฉะนั้นในฐานะที่ท่านเป็น
 หัวหน้ากลุ่มและชนะการเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค อีกกลุ่มหนึ่งก็รอจังหวะที่จะขึ้นมาเป็น
 หัวหน้าพรรค คือมันมีกระแสพยายามชี้ให้เห็นว่าน่าจะมีการปรับเปลี่ยนกคคกันภายใน แต่
 กล่าวโดยสรุปว่าการทำหน้าที่หัวหน้าพรรคของท่านในช่วงเวลานั้น ผมคิดว่าน่าจะถือว่าสอบ
 ผ่านในสายตาของผม และไม่ได้ทำให้พรรคเสียหาย แต่มันตรงข้ามกับปัจจุบันนี้ที่พรรค
 ประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาล ผมคิดว่าเราต้องพิจารณาการเป็นรัฐบาล แต่ผมเชื่อว่าสถานะและ
 เกียรติภูมิของพรรคประชาธิปัตย์ไม่ได้สูงเด่นเหมือนในอดีต ยุคสมัยที่ท่านบัญญัติเป็นหัวหน้า
 พรรค ผมคิดว่าเกียรติภูมิของพรรคประชาธิปัตย์อยู่ในสถานะสูงเด่น เป็นที่ไว้วางใจกับ
 ประชาชนมากกว่าปัจจุบัน เพราะปัจจุบันนี้ก็จะเห็นได้ว่ามันมีปัญหาหลายเรื่องที่จะต้องมา
 พิจารณา รวมถึงการเข้าร่วมรัฐบาลในลักษณะที่พรรคประชาธิปัตย์ต้องลดข้อต่อรอง หรือ
 อำนาจต่อรองและลดผลประโยชน์ไปให้พรรคร่วมรัฐบาลในลักษณะสมยอม หรือจำยอม

รวมทั้งเมื่อร่วมรัฐบาลกันแล้ว ภาพลักษณ์ของรัฐบาลพรรคร่วมรัฐบาลก็ไม่ได้ดีขึ้น ประกอบกับการแก้ไขปัญหาวิกฤต การเมืองอันเกิดจากการชุมนุมเคลื่อนไหวของคนเสื้อแดง และมาตรการวิธีการแก้ไขปัญหาของนายกอภิสิทธิ์ยังมีข้อบกพร่องมีปัญหาที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์อยู่เยอะ และต้องยอมรับว่าในช่วงเวลาที่ท่านบริหารประเทศ เกิดเหตุการณ์ชุมนุมเหตุจลาจลทำให้ภาพพจน์เสียหายต่อประเทศชาติอย่างมหาศาล และมีผลกระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศจำนวนมาก อย่างที่เราไม่เคยเห็นมาก่อน เพราะฉะนั้นก็จะต้องประเมินโดยสรุปอีกครั้งหนึ่งก่อนว่าบทบาทการเป็นหัวหน้าพรรคของท่านบัญญัติและท่านอภิสิทธิ์ มันมีทั้งผลดีและผลเสียแตกต่างกันออกไป

ถาม คุณประพันธ์คิดว่าการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 มีความสำคัญอย่างไรต่อบทบาททางการเมืองของ “นายบัญญัติ”

ตอบ ก็คิดว่าการเลือกตั้ง 6 กุมภาพันธ์ 2548 มีผลสำคัญต่อบทบาททางการเมืองของท่านบัญญัติหลายด้านทีเดียวนะ สิ่งที่ผมกล่าวมาแล้วคือทำให้มีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ทำให้ท่านต้องลดบทบาทจากการเป็นหัวหน้าพรรค มาเป็นรองประธานที่ปรึกษาพรรค โดยไม่ได้ดำรงตำแหน่ง บริหารใดๆ ในพรรค ซึ่งการเปลี่ยนแปลงก็มีเหตุปัจจัยหลายๆ อย่างดังที่ผมกล่าวมาแล้ว อันนี้ก็คือว่าเป็นผลกระทบอาจจะเกิดแรงกดดันการเมืองภายในพรรค และเกิดจากการแสดงสปิริตของตัวเองก็ได้ แล้วก็ส่งผลมาถึงปัจจุบันด้วยการเปลี่ยนหัวหน้าในพรรคเกิดขึ้นโดยกลุ่มของพลัดใบคือ กลุ่มของท่านอภิสิทธิ์และคุณสุเทพ เข้ามามีบทบาทในพรรคค่อนข้างจะมาก หลังจากการเลือกตั้งครั้งนี้นั้นกระทั้งนำมาสู่ปัจจุบันเมื่อพรรคเข้าร่วมรัฐบาล เพราะว่าตามจริงแล้วท่านบัญญัติน่าจะมียุทธศาสตร์เป็นรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลชุดปัจจุบันนี้ ก็ไม่ได้รับการพิจารณาจัดสรรตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ในขณะที่เดียวกันผมก็เชื่อว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ที่เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์หรือสายตาของบุคคลภายนอกก็มองอยู่ว่าถ้ารัฐบาลประชาธิปัตย์เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาลแล้วบทบาทความเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร น่าจะเป็นตำแหน่งที่เหมาะสมกับนายบัญญัติ บรรทัดฐาน แต่แล้วก็ไม่ได้เป็นไปตามที่ประชาชนคาดหวัง หรือสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์มองเห็น เพราะการต่อรองเจรจาเพื่อร่วมรัฐบาลครั้งนี้ พรรคประชาธิปัตย์ต้องลดข้อต่อรองสูญเสียสถานะในการที่จะเรียกร้องเอาตำแหน่งสำคัญในฐานะพรรคร่วมรัฐบาล หายไปหลายตำแหน่ง เพราะบทบาทนับจากการเลือกตั้ง พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา ผมว่าบทบาทของท่านบัญญัติ ภายในพรรคก็ดี ตำแหน่งภายในรัฐบาลหรือในทางนิติบัญญัติก็ดี ก็ถือว่าถูกลดบทบาทลง ส่วนจะมีความสำคัญภายในพรรคระดับใดผมก็คงไม่กล้าล่วง เพราะเป็นเรื่องภายในพรรค แต่อย่างไรท่านยังคงเป็นผู้อาวุโส เป็นผู้ที่มีความรู้ เป็นที่เคารพนับถือของสมาชิกพรรค ในการ

ที่จะวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ทางการเมือง และวางแผนทางการเมือง แต่ก็เสียค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เอามาใช้ในการบริหารประเทศของรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ เพราะฉะนั้นบทบาททางการเมืองของท่านบัญญัติที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเลือกตั้งก็คงจะมีมาก และมีผลกระทบอยู่มาก และสุดท้ายเลยคือพรรคประชาธิปัตย์ถูกคณะกรรมการเลือกตั้งยื่นเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรค อันเกี่ยวเนื่องมาจากเงินกองทุนพัฒนาพรรคการเมืองที่เอาไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ก็อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นผลกระทบที่ต่อเนื่องภายหลังจากการเลือกตั้ง เป็นแต่เพียงว่ามันเป็นลูกคลื่นที่มาทีหลัง แต่มีผลกระทบที่รุนแรง ซึ่งถ้าหากแม้ว่าพรรคประชาธิปัตย์ถูกยุบในกรณีนี้ ก็อาจจะมีสมาชิกบางส่วน หรืออาจจะมีหลายท่านอาจจะบอกว่า ที่เกิดจากความผิดพลาดของ ท่านบัญญัติในช่วงที่เป็นหัวหน้าพรรคก็ได้ ซึ่งถ้าจะนับว่าเป็นผลกระทบที่มีผลต่อเนื่องมาจากการเลือกตั้ง 6 กุมภาพันธ์ 2548 ก็นับได้

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ นายประพันธ์ คูณมี

บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติคือ ท่านที่ได้ติดตามและรู้จักในขณะที่เป็นประธานที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี บทบาทในสภาผู้แทนราษฎรในฐานะที่เป็นรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน ปรากฏว่านายบัญญัติเป็นนักการเมืองที่เป็นแบบอย่างที่ดีคนหนึ่งให้กับนักการเมืองรุ่นหลังๆ เพราะในการแสดงความคิดเห็น การอภิปรายญัตติ พิจารณาข้อกฎหมาย ตอบคำถาม ตอบกระทู้ ตอบญัตติต่างๆ หรือแถลงนโยบาย ถือว่าเป็นคนที่พูดจาดูน่าเชื่อถือ มีเหตุผลมีขั้นตอน มีข้อมูลข้อเท็จจริงประกอบคำอภิปรายและชี้แจงได้อย่างน่าฟัง ไม่เคยปรากฏให้เห็นลักษณะพฤติกรรมที่จะแสดงออกถึงความไม่เหมาะสมในสภา โดยเฉพาะการยึดถือกฎหมายข้อบังคับการประชุม เคารพรัฐธรรมนูญและอยู่ในกรอบกติกาทางการเมือง รวมถึงการวางตัวในฐานะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และให้ความคิดเห็นข้อแนะนำและกับเพื่อนสมาชิกร่วมพรรคและต่างพรรค จึงเป็นผู้ที่ได้รับความเคารพนับถือในระดับที่สูง ส่วนข้อครหาหรือจุดอ่อนข้อบกพร่องอื่นๆ ไม่ค่อยปรากฏให้เห็น แม้จะมีก็ไม่ใช่สาระสำคัญ เพราะฉะนั้นจึงนับได้ว่าในภาพรวมเป็นนักการเมืองที่ดีท่านหนึ่ง และเป็นที่ยอมรับในสายตาของประชาชนโดยทั่วไป

บทบาทภายนอกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือบทบาทที่เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้แล้ว รวมถึงการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของความเป็นผู้แทนราษฎร ซึ่งในปัจจุบันยังเป็นปัญหาอยู่มาก เพราะมีความสับสนระหว่างการทำหน้าที่ของการเมืองภาคประชาชนที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง แต่ประสงค์จะใช้สิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ กับการแสดงบทบาทหน้าที่ของ ส.ส. ในฐานะผู้แทนราษฎรต่อประชาชนในเวทีวิชาการ เวทีเสวนา การอภิปราย

การแสดงความคิดเห็นหรือในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งต้องวางบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และหน้าที่ของตนเองให้เหมาะสม อยู่ภายใต้กฎหมายกรอบรัฐธรรมนูญ เป็นการชุมนุมโดยไม่สงบ มีอาวุธก่อเหตุรุนแรงอาจลด จนกระทั่งบานปลายไปถึงการก่อการร้าย

นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของนายบัญญัติ ต้องยอมรับว่านโยบาย การหาเสียงการบริหารพรรคในช่วงเวลานั้น อาจจะไม่เข้าใจหรือส่งผลต่อความต้องการความสนใจ ของประชาชนมากนัก แต่กล่าวโดยทั่วไปแล้วยังเป็นนโยบายที่ใช้ได้ และเป็นนโยบายที่ระมัดระวัง ในการพัฒนาประเทศ การใช้เงินออมใช้เงินคลังของประเทศไปในลักษณะสุมเสี่ยงหรือโน้มน้าว ไปในทางประชานิยม ซึ่งตรงข้ามกับนโยบายของพรรคคู่แข่งในช่วงเวลานั้น แต่พรรคประชาธิปัตย์ ก็ได้รับความนิยมและได้รับการสนับสนุนจากประชาชนโดยมีจำนวน ส.ส. เพิ่มขึ้นกว่าเดิม ดังนั้นในฐานะหัวหน้าพรรคของนายบัญญัติในช่วงเวลานั้น ต้องถือว่าทำหน้าที่ได้ดีพอสมควร และยัง ได้แสดงสปิริตว่าถ้าไม่สามารถชนะการเลือกตั้งกับพรรคคู่แข่ง ทั้งๆที่ไม่จำเป็นจะต้องแสดงสปิริต เลย เพราะทุกคนเห็นและเข้าใจว่าการพ่ายแพ้การเลือกตั้งเป็นเรื่องปกติธรรมดา เพราะโอกาสที่จะ ชนะเป็นไปได้ยาก

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	ดร.สุรพงษ์ โตวิจักษณ์กุล
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตุละธนะ
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	อาคารรัฐสภา กรุงเทพมหานคร
วันที่สัมภาษณ์	22 มิถุนายน 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	16.00 น. ถึง 16.30 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม ท่าน ส.ส. มีความคิดเห็นอย่างไร ต่อบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ในมุมมองของผม กรณียบทบาทของท่านบัญญัติในสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่ได้สัมผัสได้ ยืนยันได้ ฟัง ท่านมักจะลุกขึ้นอภิปรายหรือชี้แนะทางออกให้แก่สภา จำได้ว่าทุกครั้งเมื่อมีกรณีโต้แย้งกัน ท่านจะลุกขึ้นทำหน้าที่เป็นกรรมการ ความเป็นผู้ใหญ่และประสบการณ์ทางการเมืองของท่านในขณะนั้นไม่ว่าฝ่ายค้านหรือรัฐบาลก็จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อาวุโสทางการเมือง อาจจะเป็นเพราะท่านจบทางด้านนิติศาสตร์ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ท่านพูดไปเมื่อเทียบเคียงในหลักกฎหมายแล้ว จะสะท้อนความเป็นจริงที่น่าเชื่อถือ แต่บัดนี้เวลาเปลี่ยนไป สภาในตอนนี้แตกต่างจากในอดีตมาก เพราะในสมัยอดีตสภายังมีความเป็นเพื่อนเป็นพี่น้องไปมาหาสู่กันสนิทสนมซัดเชือกกัน แต่วันนี้เกิดความขัดแย้งการโต้แย้งต่างๆ และคนหนุ่มที่มีการศึกษาจบจากเมืองนอกส่วนใหญ่จะลืมเคารพในความอาวุโส

ถาม ท่าน ส.ส. สุรพงษ์ มีความคิดเห็นอย่างไรต่อบทบาทภายนอกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตอบ การดำเนินหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายนอกสภา ในส่วนของ ส.ส. โดยทั่วไป ในต่างจังหวัด ต้องออกไปเยี่ยมเยียนพี่น้องประชาชน ไปงานบุญ งานศพ และงานต่างๆ ได้ เจอะเจอพี่น้องประชาชน โดยส่วนตัวของผมมักจะถามถึงความเป็นอยู่สารทุกข์สุกดิบ ปัญหาของพี่น้องประชาชน และจะนำสิ่งเหล่านี้มาพูดในสภา เพื่อให้ประธานสภาส่งเรื่องไปยังกระทรวงต่างๆ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน และบางกรณีประสบ

ปัญหาในท้องถิ่นหลายโครงการ ไม่มีงบประมาณพัฒนาพื้นที่ เช่น ถนนหนทาง แหล่งน้ำ ก็จะนำมาพูดในสภา ซึ่งเป็นการทำหน้าที่ ของ ส.ส. เพราะวันนี้การเข้าไปก้าวท้าวในส่วนราชการ การบริหารงบประมาณนั้นเขาห้ามไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงไม่สามารถที่จะทำได้ ต่างจากในอดีตที่ยังมี ส.ส. ที่สามารถจะอนุมัติโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ เพราะฉะนั้น ส.ส. ที่มีความสามารถในการพูด การตั้งคำถามก็จะประสบความสำเร็จ เพราะสามารถนำเสนอความเดือดร้อนได้ชัดเจน หน่วยงานราชการต่างๆจะปฏิเสธการจัดสรรงบประมาณ หรือการดำเนินการเพื่อให้ความช่วยเหลือได้ยาก ก็หวังว่าผู้แทนส่วนใหญ่จะมีความพยายามนี้ ไม่ใช่แต่เพียงว่าไปเปิดงานอย่างเดียวแล้วก็ตัดริบบิ้นแล้วก็กลับบ้าน

ถาม ส.ส. สุรพงษ์ คิดว่านโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ” เป็นอย่างไร

ตอบ นโยบายพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของนายบัญญัติในสมัยนั้น เป็นช่วงที่ต้องต่อสู้กับพรรคไทยรักไทย ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์มีวิธีการคิดนโยบายล้ำสมัยไม่ทันเหตุการณ์ ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน คือนั่งเทียนเขียนกันเอง เพราะฉะนั้นการแข่งขันในการเลือกตั้งจึงพ่ายแพ้อยู่ตลอด ซึ่งแตกต่างจากพรรคไทยรักไทยที่ได้ประชาชนมีส่วนร่วม นำเสนอนโยบาย รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในระดับท้องถิ่นรากหญ้า แล้วนำมาเขียนเป็นนโยบาย แต่พรรคประชาธิปัตย์เหมือนกับไปดึงเอาของเก่าที่เคยทำไว้แล้ว มาตกแต่งนิดๆหน่อยๆ แล้วไปนำเสนอ หากถามว่ามีการใช้เงินในการเลือกตั้งหรือไม่ จากประสบการณ์ในหลายๆจุดหลายๆ ก้อน หลายคน ไม่ว่าพรรคไหนก็แล้วแต่ ก็ใช้เงินในการซื้อเสียงทั้งนั้น แต่สมัยนั้น กกต.ยังไม่เข้มงวดเท่าไรนักจึงมีการหลุดรอดไปได้ และกระแสความรู้สึกของประชาชนตอนนั้นก็ยังคงอยู่ในรูปแบบเดิม คือสามารถใช้เงินซื้อเสียงได้ แต่ปัจจุบันการเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปเยอะ เพราะฉะนั้นการเลือกตั้งเกี่ยวกับการซื้อเสียงคงจะน้อย ทุกภาคก็จะมีพรรคของตัวเองที่นิยมขึ้นชอบ อย่างในพื้นที่ภาคใต้ก็จะเลือกพรรคประชาธิปัตย์ โดย ส.ส.แทบไม่ต้องใช้ปัจจัยทางการเงิน เพียงแต่ลงไปพบปะแจกเบอร์ ทำบัตรหาเสียง แต่เดี๋ยวนี้ภาคอีสาน ภาคเหนือ ภาคกลาง ก็จะมีแนวโน้มการพัฒนาไปอย่างนั้นเหมือนกัน ดังนั้นการทำหน้าที่ในฐานะหัวหน้าพรรคของนายบัญญัติก็ต้องสิ้นสุดลง เพราะไม่สามารถที่จะนำพาพรรคให้ชนะการเลือกตั้งวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 ได้ แต่ต้องยอมรับว่านายบัญญัติเป็นสุภาพบุรุษ ในเมื่อท่านนำพาพรรคไม่ได้ท่านก็ยินดีลาออก และกรรมการทั้งหมดศุภมาสภาพไปพร้อมกันรวมทั้งผมด้วย และจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการชุดใหม่ หัวหน้าพรรคคนใหม่ นำเสียดายที่ท่านเป็นหัวหน้าพรรคได้แค่ 2 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาสั้นมาก ถ้าหากพรรคประชาธิปัตย์ชนะการเลือกตั้ง ท่านก็เหมาะสมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี

เพราะความเป็นผู้ใหญ่ การยอมรับในหมู่นักการเมืองไม่ว่าฝ่ายไหนก็เหมาะสมด้วยประการทั้งปวง แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าท่านพยายามนำคนใหม่ๆ เข้ามามีส่วนร่วมช่วยท่านในการทำหน้าที่หัวหน้าพรรค แต่ฝ่ายตรงข้ามที่แพ้การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคจะไม่ให้ความร่วมมือ จะด้วยความอิจฉาหรือความเกลียดชังส่วนตัวก็แล้วแต่ จึงทำให้การทำงานของท่านค่อนข้างที่จะเหน็ดเหนื่อย เพราะไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายกับทางพรรคมากนัก ซึ่งเป็นธรรมชาติของการเมือง เพราะสังคมไทยส่วนหนึ่งไม่ยากเห็นใครได้ดี

ถาม ส.ส. สุรพงษ์ บทธาปในสภาที่เด่นที่สุดของนาย บัญญัติ คืออะไร

ตอบ ท่านพูดในหลักแง่กฎหมาย ข้อเท็จจริงในข้อกฎหมาย และประสบการณ์วิเคราะห์ในทางการเมืองของท่านค่อนข้างแม่นยำด้วยประสบการณ์ ณ ขณะนั้น แต่วันนี้เปลี่ยนไปหมดแล้ว เพราะบทบาทการวิเคราะห์การเมืองหรือการให้สัมภาษณ์น้อยลง หลังจากวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 ในสภาท่านก็ไม่ค่อยพูดเท่าไร น่าจะเป็นผลมาจากการเลือกตั้ง

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ ดร.สุรพงษ์ โตวิจักษณ์กุล

บทบาทของนายบัญญัติในสภาผู้แทนราษฎร จะเห็นได้ว่ามักจะลุกขึ้นอภิปรายหรือชี้แนะทางออกให้แก่สภาเมื่อเกิดปัญหาโต้แย้งกันขึ้น จะทำหน้าที่เป็นกรรมาธิการด้วยความเป็นผู้ใหญ่และมีประสบการณ์ทางการเมือง แม่นในข้อกฎหมายสะท้อนความเป็นจริงที่น่าเชื่อถือ ซึ่งทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลจะรับฟังความคิดเห็น แต่ในปัจจุบันสภาก็แตกต่างจากในอดีตมากที่มีความเป็นเพื่อนเป็นพี่น้องกัน คนหนุ่มที่มีการศึกษาจบจากเมืองนอกส่วนใหญ่จะให้ความเคารพความเป็นอาวุโสลดลง ส่วนบทบาทภายนอกสภาของ ส.ส. โดยทั่วไปในต่างจังหวัด ต้องออกไปเยี่ยมเยือนประชาชน ไปงานต่างๆ เพื่อถามถึงสารทุกข์สุขดิบ และนำมาพูดในสภาเพื่อให้ประธานสภาส่งเรื่องไปยังกระทรวงต่างๆ แก้ไขปัญหาต่อไป

นโยบายพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของนายบัญญัติในสมัยนั้น ต้องต่อสู้กับพรรคไทยรักไทย ต้องยอมรับว่าพรรคประชาธิปัตย์มีวิธีการคิดนโยบายล้ำสมัยไม่ทันเหตุการณ์ ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน คือนั่งเทียนเขียนกันเอง ซึ่งแตกต่างจากพรรคไทยรักไทยที่ได้ประชาชนมีส่วนร่วมนำเสนอแนะนโยบายให้แก่พรรค ทำให้การเลือกตั้งทุกครั้งพรรคประชาธิปัตย์จึงพ่ายแพ้ แต่ต้องยอมรับว่านายบัญญัติเป็นสุภาพบุรุษเมื่อนำพาพรรคไม่ได้ก็ยินดีลาออกและกรรมการทั้งหมดหมดสภาพไป แต่ถ้าถามว่าหากพรรคชนะการเลือกตั้ง ท่านก็เหมาะสมที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี ด้วยความเป็นผู้ใหญ่และได้รับการยอมรับในหมู่นักการเมืองไม่ว่าฝ่ายไหน

บทสัมภาษณ์
เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์
 สัมภาษณ์โดย นายธนรัตน์ ตุละชน
 สัมภาษณ์ ณ สถานที่ ซอยทองหล่อ กรุงเทพมหานคร
 วันที่สัมภาษณ์ 7 กรกฎาคม 2553
 เวลาที่สัมภาษณ์ 14.30 น. ถึง 15.30 น.
 อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง

ถาม ท่านอาจารย์คิดว่าบทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” มีบทบาทหน้าที่และความสำคัญอย่างไรต่อระบบรัฐสภา

ตอบ ผมได้รู้จักกับท่านบัญญัติเพียง 3 ปี เท่านั้นเอง บทบาทภายในสภาไม่มีอะไรโดดเด่น เพราะการใช้เสียงลงมติโดยกติกาเป็นบทบาทของประธานวิป หรือถ้าเป็นผู้นำในพรรคก็จะเป็นคุณชวน คุณอภิสิทธิ์ หรือ ส.ส.ทางภาคใต้ที่มีอายุ 40 เศษๆ เช่น คุณนิพิฐ อิศรมบัติ คุณนิพนธ์ บุญญามณี คุณองอาจ คล้ามไพบูลย์ คุณสาทิตย์ วงศ์หนองเตย ที่เป็นรุ่นเล็กกว่าแต่มีบทบาทมากในสภา แต่คุณบัญญัติไม่ค่อยจะมีบทบาทเด่นในสภามากนัก เช่นการตั้งกระทู้หรือการเสนอกฎหมาย แม้กระทั่งกฎหมายในรัฐสภาไทยเสนอโดยคณะรัฐมนตรีทั้งนั้นซึ่งพรรคประชาธิปัตย์ไม่ได้เป็นรัฐบาลในช่วงนั้นการเสนอกฎหมายก็น้อย

ถาม บทบาทการบริหารราชการแผ่นดินของ “ท่านบัญญัติ” เป็นอย่างไร

ตอบ ในช่วงนั้น ท่านบัญญัติเป็นรัฐมนตรีมหาดไทย หลังจาก พล.ตรี สนั่น ขจรประศาสน์ ต้องเว้นวรรคทางการเมือง พอได้มีการตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติท่านจึงได้ตั้ง พล.อ.พรศักดิ์ คุ้มขวัญ ต่อจาก พล.อ. ประชา พรหมนอก แต่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายมหาดไทยไปจาก พล.ต.สนั่น เท่าไรนัก เพราะต้องทำหน้าที่ทั้งรองนายกรัฐมนตรีและตำรวจและรัฐมนตรีมหาดไทย คล้ายๆกับ พล.ต. สนั่น เป็นจึงรับเอางานของ พล.ต.สนั่น มาทำต่อเป็นส่วนใหญ่ เช่นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องสนับสนุนสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เริ่มก่อตั้งใหม่ๆให้ดำเนินไปได้ตามกระบวนการ โดยตำแหน่งมหาดไทยหรือรองนายกรัฐมนตรีก็ปรึกษา ต่อจากคุณนิพนธ์ก็มีอาจารย์หลายท่านที่ช่วยงาน ผมเคยไปตรวจงานกับท่านครั้งหนึ่งเห็นว่าเป็นนักการเมืองที่อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่แสดงอำนาจ มีความคิดสุขุมรอบคอบเป็นที่รักนับถือของคนทั่วไปการ

ถาม กำหนดนโยบายของท่านบัญญัติ หรือแนวคิดในการทำนโยบาย ท่านมีแนวคิดอย่างไร ในขณะที่ท่านเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ตอบ นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ ในขณะที่ท่านบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรค ตอนนั้นผมเป็นรองหัวหน้าพรรค ผมเสนอไปหลายเรื่อง ก็ต้องชมท่านบัญญัติที่มีความกล้าในการเสนอนโยบาย เช่น นโยบายประชานิยม เพราะพรรคไม่เคยมีนโยบายประชานิยม เพิ่งมาเริ่มต้นตอนท่านบัญญัติ เช่น นโยบายเรียนฟรี ผมเสนอสวัสดิการก้าวหน้าแต่ในพรรคไม่มีใครเอาไม่เห็นด้วย

ถาม การเลือกตั้ง เมื่อ กุมภาพันธ์ 2548 ท่านอาจารย์คิดว่าเป็นอย่างไรบ้าง

ตอบ ผมคิดว่าพรรคประชาธิปัตย์เป็นไปได้ด้วยดีถึงแม้คะแนนจะน้อยไปหน่อย โดยเฉพาะในกรุงเทพผมก็ถือว่าเก่งแล้ว เป็นเพราะพรรคเก่งผู้นำเก่งหรือเป็นเพราะว่าคนภาคใต้ยื่นหยัดที่จะเลือกพรรคประชาธิปัตย์ โดยเฉพาะ ส.ส. ทางภาคใต้ได้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม คะแนน ส.ส. สัดส่วนได้เกือบ 100 % ถ้าในตอนนั้นคุณอภิสิทธิ์เป็นหัวหน้าพรรคและมีการเลือกตั้งคะแนนอาจจะได้มากกว่านี้ หรือคุณอภิสิทธิ์อาจจะเสียคะแนนไปเลยก็ได้ ถือได้ว่าท่านบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรคท่านก็พยายามเต็มที่ แต่ดวงมันไม่ให้ก็เลยแพ้เลือกตั้ง ท่านเลยประกาศลาออก ถ้าท่านไม่รีบร้อนประกาศลาออกจากหัวหน้าพรรค ในตอนนี้ท่านอาจจะได้เป็นนายกแล้วก็ได้ ถือว่าท่านเป็นคนดีเป็นสุภาพบุรุษพอสมควร ท่านรู้ว่าพรรคมีเจ้าของมีคนที่จะสืบทอดอำนาจต่อจากคุณชวนคือคุณอภิสิทธิ์ แต่ท่านเข้ามาขัดจังหวะจึงเป็นการต่อสู้ทางการเมืองภายในพรรค แต่ถึงอย่างไรพรรคประชาธิปัตย์ก็ยังดีกว่าพรรคการเมืองอื่นๆที่ยังมีการเลือกตั้งหัวหน้าพรรค โดยจุดเริ่มต้นท่านบัญญัติคิดจะไปอยู่พรรคสังคมนิยม เพราะมีแนวคิดฝ่ายซ้ายตั้งแต่เด็กๆ อยู่ในหมู่บ้านที่คนมีความคิดฝ่ายซ้ายที่มีความตื่นตัว และท่านรักความเป็นธรรม มีใจรักที่จะช่วยพัฒนาการเมือง เมื่อได้เจอคุณชวนเลขชวณมาอยู่พรรคประชาธิปัตย์

ถาม ยุทธศาสตร์ 3 ป. ของ “นายบัญญัติ” ในการนำพาพรรคประชาธิปัตย์ อาจารย์คิดว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ป.เปิด เป็นการรับบุคลากรเข้ามาร่วมงานกับพรรค โดยเฉพาะนักวิชาการมี 2 ถึง 3 คน ที่จำได้คือ อ.สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ เข้ามาเสนอแนวคิดในการพัฒนาพรรค ท่านบัญญัติเป็นคนใจกว้างกล้าหาญในการนำคนนอกเข้ามาเสริมดวงในพรรค ส่วน ป.ปรับ คือการปรับปรุงการบริหารจัดการพรรค ปรับขบวนการของพรรคให้มีความคล่องตัวมีความพร้อม มีศักยภาพมากขึ้น พยายามทำให้พรรคสร้างความพร้อมในการบริหารจัดการ สร้างความทันสมัยในข้อมูลข่าวสาร เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ป.เปลี่ยน คือเปลี่ยนแนวคิดของบุคคลภายในพรรค โดยการแลกเปลี่ยนความคิดกับนักวิชาการกับบุคคลภายในพรรคเรื่องของการจัดทำนโยบายพรรค และสิ่งสำคัญที่ผมเห็นว่าท่านบัญญัติดีมากที่สุดคือ การ

ชนะเลือกตั้งได้เป็นหัวหน้าพรรค แต่ท่านไม่เคยคิดที่จะทำลายคู่แข่งหรือกลุ่มตรงข้ามเลย แต่กลับให้เข้ามาช่วยเหลืองานภายในพรรค แต่คนในพรรคกลับไม่ช่วยเหลือท่าน ซึ่งท่านเกรงใจผู้ใหญ่มากภายในพรรคเลยไม่ค่อยกล้าทำอะไรมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำ ส.ส. ในกรุงเทพมหานครที่ท่านเกรงใจมาก เช่นการเปลี่ยนหัวหน้า ส.ส. ในกรุงเทพ ก็เปลี่ยนตามที่คนในพรรคเสนอ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาพรรคมีหัวหน้าพรรคเป็นนักเรียนนอกเหมือนในปัจจุบันที่มีคุณอภิสิทธิ์ ตอนคุณชวนเข้ามาเป็น ส.ส. ปี 2511 ถูกอบรมเรื่องค่านิยมที่หัวหน้าพรรคเป็น ม.ร.ว. เป็นนักเรียนนอก ก่อนปี 2511 ในพรรคพูดภาษาอังกฤษภาษาเดียวเข้าไป ฟังมาเปลี่ยนเป็นพรรคปักษ์ใต้เมื่อสมัยคุณชวนเป็นหัวหน้าพรรค สมัยคุณพิชัยก็ยังไม่เปลี่ยนเป็นพรรคสะตอสามัคคีเหมือนทุกวันนี้ แต่การเป็นพรรคสะตอมันก็มีข้อดีคือความเข้มแข็งของพรรคทำให้อยู่รอดมาจนทุกวันนี้ และหัวหน้าพรรคก็ได้เป็นนายกรัฐมนตรีด้วย

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ ศ.(พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์

บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ ในระยะเวลา 3 ปีที่ได้รู้จักไม่มีอะไรโดดเด่นนัก คนรุ่นหลังจะมีบทบาทมากกว่า ส่วนบทบาทการบริหารราชการแผ่นดินในสมัยที่เป็นรัฐมนตรีมหาดไทยหลังจาก พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ ต้องเว้นวรรคทางการเมืองก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายมากนัก แต่รับเอางานที่ พล.ต. สนั่น มาทำต่อเป็นส่วนใหญ่ เช่นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เริ่มก่อตั้งใหม่ๆ ให้ดำเนินไปได้ตามกระบวนการ แต่นับได้ว่าท่านเป็นนักการเมืองที่อ่อนน้อมถ่อมตนไม่แสดงอำนาจ และมีความคิดสุขุมรอบคอบเป็นที่รัก ที่นับถือของคนทั่วไป

การกำหนดนโยบายหรือแนวคิดในการทำงาน นโยบาย ในขณะที่นายบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรค นับได้ว่ามีความกล้าในการเสนอนโยบายที่พรรคไม่เคยมีมาก่อน เช่น นโยบายประชานิยมสำหรับการเลือกตั้งเมื่อ กุมภาพันธ์ 2548 เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์ไปได้ด้วยดี ถึงแม้คะแนนจะน้อยโดยเฉพาะในกรุงเทพ ต้องถือว่าพรรคเก่งผู้นำเก่งหรือเพราะคนภาคใต้ยื่นหยัดที่จะเลือกพรรคประชาธิปัตย์ ทางภาคใต้จึงได้ ส.ส. สัดส่วนเกือบ 100 % จะเห็นได้ว่านายบัญญัติพยายามทำเต็มที่แล้ว เมื่อแพ้เลือกตั้งจึงประกาศลาออก ถือได้ว่าเป็นคนดีเป็นสุภาพบุรุษพอสมควร และกล้าที่จะนำยุทธศาสตร์ 3 ป. มาใช้ในการนำพาพรรคประชาธิปัตย์ คือ ป.เปิด เป็นการรับบุคลากร นักวิชาการเข้ามาร่วมงานกับพรรค ป.ปรับ คือ การปรับปรุงการบริหารจัดการของพรรคให้มีความคล่องตัว มีความพร้อม มีศักยภาพมากขึ้น และ ป.เปลี่ยน คือเปลี่ยนแนวคิดของบุคคลภายในพรรคกับนักวิชาการในการจัดทำนโยบายพรรค

บทสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	ดร.พิรัช ราธิมมูตา
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตุละชน
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	อาคารรัฐสภา กรุงเทพมหานคร
วันที่สัมภาษณ์	7 กรกฎาคม 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	12.00 น. ถึง 13.30 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม ท่านอาจารย์คิดว่า บทบาทภายในสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” มีบทบาทหน้าที่และความสำคัญอย่างไรต่อระบบรัฐสภา

ตอบ สำหรับบทบาทของท่านบัญญัติ ในการกระทำหน้าที่ มีบาทอำนาจหน้าที่ และความสำคัญต่อระบบรัฐสภา เราทราบคืออยู่แล้วว่าท่านบัญญัติอยู่ในวงการเมืองเป็นเวลานาน เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป มีบทบาทในการบริหารหรือเป็นรัฐมนตรีหลายกระทรวง และมาเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ในช่วง พ.ศ. 2548 ในฐานะที่ท่านเป็นผู้แทนราษฎรมาเป็นเวลานาน มีประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย จึงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าท่านเป็นคนสำคัญคนหนึ่ง ของวงการเมืองไทย ในระบบรัฐสภาท่านก็ได้อภิปรายหลายเรื่องเป็นที่น่าสนใจ โดยเฉพาะในเชิงวิเคราะห์การเมืองไทย ซึ่ง ส.ส. ในพรรคประชาธิปัตย์ยอมรับว่าท่านเป็นเกจิอาจารย์คนหนึ่งในการวิเคราะห์การเมืองทั้งอดีตและปัจจุบัน และยังทำหน้าที่เป็นฝ่ายวิเคราะห์การเมืองของพรรคจนถึงปัจจุบัน โดยวิเคราะห์ให้สมาชิกพรรคฟังในการประชุมทุกสัปดาห์ ซึ่งการวิเคราะห์ของท่านนั้นเป็นที่ชื่นชมและค่อนข้างตรงประเด็นมาก จากการได้สัมผัสและได้ติดตามผลงานของท่านตั้งแต่ผมยังไม่ได้เข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านก็ทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้แทนราษฎรในระบบรัฐสภาเป็นอย่างดี ตามความหมายอย่างที่ท่านพูดว่า ประเด็นสำคัญบางอย่าง เราต้องนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของบ้านเมือง ต้องนำมาสู่สภา

ถาม ท่านอาจารย์คิดว่าบทบาทภายนอกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีความหมายและความสำคัญอย่างไร

ตอบ ในฐานะที่ผมเป็นอาจารย์มาก่อน สอนวิชาด้านรัฐศาสตร์ และติดตามการเมืองมาตั้งแต่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จนกระทั่งได้เป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี ผมเป็นอาจารย์อยู่ 24 ปีเศษ ได้วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองให้ลูกศิษย์ลูกหา และวิเคราะห์สถานการณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านสื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์มาตลอด เมื่อผมมาทำหน้าที่เป็นสมาชิกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ครั้งแรกในนามของ ส.ส.บัญชีรายชื่อ ตอนนั้นอยู่ลำดับที่ 22 และการเลือกตั้งครั้งล่าสุดมาในนามของสัดส่วนของพรรคในกลุ่มที่ 8 ตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ถึงจังหวัดนราธิวาส ผู้แทนปวงชนชาวไทยตรงนี้มีนัยมีความหมายเพราะว่าเราจะสังกัดพรรคใดพรรคหนึ่งตามรัฐธรรมนูญที่ได้ระบุไว้ชัดเจน ก็คือผู้แทนราษฎรทุกคนนั้นเป็นผู้แทนของประชาชนชาวไทย ในบางกรณีอาจจะมีความเห็นต่างกัน คือผู้บริหารของพรรค ผู้แทนมีสิทธิในการที่จะเสนอสิทธิของตัวเองตามรัฐธรรมนูญปี 50 ในการทำให้ฐานะผู้แทนปวงชนชาวไทย ผมยกตัวอย่างในเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะมัสยิดอัลฟูกอล บ้านไอบาเยอ อ.เจาะไอร้อง ซึ่งอยู่อำเภอเดียวกันกับผม ผมอยู่ตำบลนุกกี แต่เหตุการณ์เกิดที่ตำบลจวบ เมื่อเหตุการณ์ถล่มผู้คนกำลังละหมาดเสียชีวิตไปหลายสิบคน ผมเองในฐานะที่เป็นผู้แทนราษฎรในบัญชีรายชื่อสังกัดพรรคก็ตาม ผมก็ได้ทำหน้าที่ผู้แทนปวงชนชาวไทยโดยลุกขึ้นมาแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารพรรค ต่อรัฐบาลจะต้องเร่งดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดให้ได้หลายคน อาจจะถามผมว่าเวลาอาจารย์ให้สัมภาษณ์ อาจจะสวนกับพรรคนะ ผมตอบว่าผมทำในฐานะผู้แทนปวงชนชาวไทย ถ้าพรรคทำอะไรที่ถูกต้องดีงามผมก็สนับสนุน ถ้ามีอะไรที่ไม่ถูกต้องผมต้องลุกมาทำหน้าที่ของผู้แทนปวงชนชาวไทย สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผมทำมาตลอด แม้กระทั่งการพิจารณางบประมาณแผ่นดินพ.ศ.2554 ผมเป็นกรรมาธิการชุดใหญ่ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นประธานอนุพิจารณางบประมาณแผ่นดินของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผมก็ได้ชี้แจงว่าการปฏิบัติหน้าที่ของผมในฐานะประธานนี้ คือการปฏิบัติหน้าที่ผู้แทนปวงชนชาวไทย ต้องรักษาผลประโยชน์ของชาติ และภาษีอากรของประชาชน ท่านก็เป็นฝ่ายปฏิบัติ ผมก็มีหน้าที่ในการพิจารณากันกรองงบประมาณที่จะลงใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในฐานะที่เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขอเอกสารเพิ่มเติม หรือขอให้ท่านชี้แจงรายละเอียดมา หรืออาจจะต้องมีการขอปรับลดโครงการ หรืองบประมาณลงมา

ถาม ท่านอาจารย์มีความคิดเห็นต่อนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ” ว่าเป็นอย่างไร

ตอบ ผมต้องยอมรับว่าท่านบัญญัติเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล ผมได้สัมผัสกับท่านก็พอสมควรในขณะที่ท่านเป็นหัวหน้าพรรค ท่านได้ลงไปจัดสัมมนาสาขาพรรคประชาธิปัตย์ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่โรงแรม ซี เอส ปัตตานี ผมได้รับเชิญในฐานะนักวิชาการ

ในขณะนั้นยังสอนหนังสืออยู่ ไปร่วมเป็นพิธีครบรอบยี่สิบปีของพี่น้องมุสลิมจะอยู่อย่างไร ในสถานการณ์ปัจจุบันของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เกิดความรุนแรงมาตั้งแต่ปี 44 – 47 หลังจากที่ผมบรรยายเสร็จแล้ว บรรยายภาคในห้วงประชุมค่อนข้างจะเคร่งเครียด ผมเอาความจริงมาพูด และฝากหัวหน้าบัญญัติว่าถ้าสิ่งใดของพรรคประชาธิปัตย์ได้สร้างความเจ็บปวดกับประชาชนในพื้นที่ตรงนั้น ถ้าหากว่าท่านมีโอกาสได้เป็นรัฐบาล และขึ้นมาเป็นนายก ขอให้ท่านหัวหน้าบัญญัติกรุณาอย่าทำให้ความรู้สึกของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เจ็บปวดตามรอยเหมือนที่ผ่านมา หลังจากนั้นท่านก็ได้มอบหมายให้ ท่าน ส.ส.นิพนธ์ บุญญามณี ส.ส. สงขลา ให้มาทบทวนผมเข้าร่วมทำงานกับพรรคประชาธิปัตย์ ผมก็ได้เสนอผ่านท่านนิพนธ์ว่า ถ้าจะให้ผมมาช่วยพรรคประชาธิปัตย์หรือว่าผมจะได้ลงหรือไม่ได้ลง ผู้แทนไม่สำคัญสำหรับผม เพราะผมมีอาชีพเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยอยู่แล้ว แต่ถ้าจะให้ผมเข้าไปทำงานผมขอเสนอ 3 ประเด็นคือ 1. ขอให้พรรคประชาธิปัตย์จัดพิมพ์เอกสารที่จะลงไปในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้กับพี่น้องที่นับถือศาสนาอิสลาม และพี่น้องอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ภาษาไทย ให้มีการแปลเอกสารเป็น 2 ภาษา คือ ภาษาไทย และภาษามลายู โดยใช้อักษรยาวี เพื่อให้พี่น้องมีความเข้าใจ ประการที่ 2 ขอให้ท่านบัญญัติยอมรับว่าพรรคประชาธิปัตย์เกิดมาตั้งอายุ 57 ปีแล้ว พรรคไม่มีนโยบายเฉพาะในการแก้ไข ปัญหาของ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ผมเสนอว่าต้องมีการยกร่างนโยบายเฉพาะการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้ การต่อสู้ทางการเมืองในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะท่าน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ท่านได้เขียนนโยบาย มีการใส่นโยบายชูประเด็นเศรษฐกิจ พรรคประชาธิปัตย์เอง ถ้าจะสู้กับพรรคไทยรักไทยในขณะนั้น เราจำเป็นจะต้องมีนโยบายเช่นเดียวกัน ท่านก็อนุญาตให้ผมดำเนินการจัดทำนโยบายเป็นครั้งแรกในพรรคประชาธิปัตย์ ที่มีนโยบายเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียกว่า คำประกาศปัตตานี และประเด็นที่ 3 ที่ผมเสนออีกคือบอกว่าถ้าพี่น้องในพื้นที่ 3 จังหวัดที่เป็นไทยพุทธ ไทยมุสลิม ไทยจีน ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เขาไม่ได้ทำผิดตามนั้น ขอให้พรรคประชาธิปัตย์ตั้งทนายความผู้คดีให้ถึงที่สุด อันนี้เป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่าท่านบัญญัติเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ท่านอนุญาตในสิ่งที่ผมเสนอ 3 ประการ จนในที่สุดผมก็มีโอกาสได้ไปลงสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สังกัดสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ และได้ใช้นโยบายที่ผมได้จัดทำไว้ เป็นที่ยอมรับของประชาชนใน 3 จังหวัด และผลการเลือกตั้งใน 3 จังหวัด พรรคได้ ส.ส.ถล่ม ทลายยกเว้นเขต 2 จังหวัดนราธิวาส พรรคชาติไทยได้เพียงคนเดียว พรรคประชาธิปัตย์ได้ถึง 11 ที่นั่ง จาก 12 ที่นั่ง ก็อยู่ภายใต้การนำของ ท่านบัญญัติ

ถาม ท่านอาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไรในช่วงที่ “นายบัญญัติ” เป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ มีการดำเนินงานหรือการพัฒนาพรรคประชาธิปัตย์ไปในทิศทางใด

ตอบ ผมยอมรับว่าท่านบัญญัติได้พัฒนาพรรคประชาธิปัตย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดชายแดนภาคใต้การเลือกตั้งปี 48 สามารถพูดได้ว่าเราชนะ 98 % ภายใต้การนำของนายบัญญัติ แม้ว่าเราจะแพ้ในภาคเหนือ ภาคอีสาน ในส่วนกลางที่เราได้น้อย แต่ผมถือว่าท่านบัญญัติเป็นคนภาคใต้เป็นคนสุราษฎร์ธานี ท่านได้ทำหน้าที่ได้ดีที่สุดแล้ว แม้ว่าจะไม่สามารถชนะการเลือกตั้งไม่ได้เป็นนายก ท่านก็แสดงความเป็นสุภาพบุรุษจากคำพูดที่ว่าถ้าผมไม่สามารถนำพาพรรคประชาธิปัตย์ไปสู่ชัยชนะการเลือกตั้งได้ ผมพร้อมจะลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรคและท่านก็ได้ทำตามนั้น ส่วนพรรคประชาธิปัตย์ท่านนำไปอย่างไรในขณะที่ท่านเป็นหัวหน้าพรรคนั้น ผมมั่นใจว่าท่านบัญญัติ ได้นำพรรคประชาธิปัตย์ไปสู่การต่อสู้การแข่งขันในปี 48 อย่างสง่างามไม่มีข้อตำหนิใดๆ และก็มีทิศทางที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของนโยบายภาคใต้และประการที่ 2 ผมได้นำเสนอในขณะที่ผมมาเป็น ส.ส.แล้ว ผมได้ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนโยบายของพรรคด้วย ท่านจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ เป็นประธานฝ่ายนโยบาย ผมก็ได้เสนอว่าพรรคต้องเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการสร้างนโยบาย อีกอันหนึ่งเราต้องมองว่าประเทศไทยเรานั้นมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน 4 ชายแดน คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก ติดกับลาว เขมร พม่า ทางใต้ติดกับมาเลเซีย เพราะฉะนั้นการกำหนดนโยบายของพรรคจะต้องมี 2 ส่วน ส่วนที่เป็นภาพรวมของประเทศ และส่วนที่เป็นแต่ละภูมิภาค ก็ได้รับการตอบสนองจากท่านบัญญัติเป็นอย่างดี ได้เปลี่ยนทิศทางนโยบาย การพัฒนาพรรคประชาธิปัตย์ไปตามที่ผมได้มีส่วนเสนอแนะ

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ ดร.พิรยศ ราอิมมูลา

บทบาทยานในสภาผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ จะเห็นได้ว่านายบัญญัติอยู่ในวงการเมืองเป็นเวลานาน เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป มีบทบาททางการบริหารเป็นรัฐมนตรีหลายกระทรวง และมาเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ในช่วง พ.ศ. 2548 นับได้ว่าเป็นคนสำคัญคนหนึ่งของวงการเมืองไทย เป็นผู้ที่อภิปรายหลายเรื่องได้น่าสนใจ ส.ส.ในพรรคประชาธิปัตย์ ยอมรับว่าเป็นเกอิจาจารย์คนหนึ่งในการวิเคราะห์การเมืองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เพราะการวิเคราะห์ค่อนข้างตรงประเด็นมาก จึงยังทำหน้าที่เป็นฝ่ายวิเคราะห์การเมืองของพรรคจนถึงปัจจุบันนี้

บทบาทยานนอกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ ภายใต้การนำของนายบัญญัติ ต้องยอมรับว่านายบัญญัติเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล

สืบเนื่องจากการที่ได้ฝากนายบัญญัติว่า ถ้าสิ่งใดของพรรคประชาธิปัตย์ได้สร้างความเจ็บปวดกับประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถ้าหากนายบัญญัติมีโอกาสได้เป็นรัฐบาล และขึ้นมาเป็นนายก ขอความกรุณาอย่าทำให้ความรู้สึกของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เจ็บปวดตามรอยเหมือนที่ผ่านมา และได้ยอมรับขอเสนอ 3 ประเด็นคือ 1) ขอให้พรรคประชาธิปัตย์จัดพิมพ์เอกสารที่จะลงไปในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้กับผู้นับถือศาสนาอิสลามโดยการแปลเป็น 2 ภาษา คือ ภาษาไทย และภาษามลายูโดยใช้อักษรยาวี 2) ขอให้ยอมรับว่าและมีการยกเว้นนโยบายเฉพาะการแก้ไขปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เรียกว่า คำประกาศปัตตานี และ 3) ถ้าหากพี่น้องในพื้นที่ 3 จังหวัดที่เป็นไทยพุทธ ไทยมุสลิม ไทยจีน ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งๆ ที่ไม่ได้ทำผิด ขอให้พรรคประชาธิปัตย์ตั้งทนายความสู้คดีให้ถึงที่สุด ซึ่งปรากฏว่าเป็นที่ยอมรับของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการเลือกตั้งพรรคประชาธิปัตย์ได้ ส.ส. ถล่มทลายถึง 11 ที่นั่ง จาก 12 ที่นั่ง ยกเว้นเขต 2 จังหวัดนราธิวาส พรรคชาติไทยได้เพียงคนเดียว

ซึ่งยอมรับว่านายบัญญัติได้พัฒนาพรรคประชาธิปัตย์ และทำหน้าที่ได้ดีที่สุดแล้ว แสดงความเป็นสุภาพบุรุษ จากคำพูดที่ว่า ถ้าไม่สามารถนำพาพรรคประชาธิปัตย์ไปสู่ชัยชนะการเลือกตั้งได้ ก็พร้อมจะลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรคและได้ทำตามนั้นจริงๆ เห็นว่านายบัญญัติได้นำพรรคไปสู่การต่อสู้ การแข่งขันในปี 48 อย่างสง่างามไม่มีข้อตำหนิใดๆ

บทสัมภาษณ์
เรื่อง บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์	ผศ.ดร.บุญฉวี ยี่หะ
สัมภาษณ์โดย	นายธนรัตน์ ตูละธน
สัมภาษณ์ ณ สถานที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
วันที่สัมภาษณ์	1 กรกฎาคม 2553
เวลาที่สัมภาษณ์	14.00 น. ถึง 14.30 น.
อุปกรณ์ที่ใช้สัมภาษณ์	เครื่องบันทึกเสียง

ถาม อาจารย์คิดว่าบทบาทภายในรัฐสภาผู้แทนราษฎรของ “นายบัญญัติ” มีความหมายและความสำคัญอย่างไรต่อระเบียบประชาธิปไตย

ตอบ บทบาทในฐานะ ส.ส. ที่สำคัญในทางนิติบัญญัติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเสนอกฎหมาย การตรวจสอบถ่วงดุลรัฐบาล ตรวจสอบฝ่ายบริหาร และก็แสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของรัฐบาลในโอกาสต่างๆ โดยเฉพาะถ้ารัฐบาลมีปัญหาการบริหารงาน การที่ ส.ส. ทำหน้าที่ตรวจสอบถ่วงดุลถึงขั้นเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ ก็ถือว่าเป็นการแสดงบทบาทที่สำคัญอีกด้านหนึ่งในสภา มีความหมายและความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบอบประชาธิปไตย เพราะว่าออกแบบมาสำหรับคนที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชน กรณีของคุณบัญญัติคิดว่าท่านก็มีบทบาทไม่น้อยหน้า ส.ส. ท่านอื่นๆ ในการเสนอกฎหมาย การตรวจสอบวิพากษ์วิจารณ์ ในฐานะ ส.ส. อาวุโส เป็นนักการเมืองมาหลายสมัย มีความรู้ มีประสบการณ์ในด้านการเสนอกฎหมาย ด้านการตรวจสอบถ่วงดุล การวิพากษ์วิจารณ์ทั้งการชี้ถูกชี้ผิดแก่ฝ่ายรัฐบาล นั่นก็ถือว่าท่านบัญญัติมีความหมายและความสำคัญต่อระบอบประชาธิปไตย แต่ก็มี ส.ส. บางท่าน ที่มีอาวุโสน้อย หรือเป็น ส.ส. อาวุโสหลายคนยังไม่ได้ทำหน้าที่ของการเป็นตัวแทนประชาชนเท่าที่ควร บางคนเป็น ส.ส. มาสามสี่สมัยไม่เคยพูดในสภาเลย ถ้าเป็นแบบนี้ก็ถือว่าไม่ได้แสดงบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากการไว้วางใจของประชาชน ถ้า ส.ส. ในสภาเป็นแบบนี้มากๆ ไม่พูดไม่แสดงความคิดเห็น ไม่เสนอกฎหมาย จะกระทบต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะว่าเวทีสภาเป็นเวทีของการพูด การแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ ถ้า ส.ส. ที่ได้รับการเลือกตั้งไม่ได้ทำหน้าที่อย่างนี้ ก็ไม่รู้ว่าท่าน ส.ส. ไปทำไม

ถาม อาจารย์คิดว่าบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรมีความหมายและความสำคัญอย่างไรต่อคำว่า “ผู้แทนปวงชนชาวไทย”

ตอบ การเป็นผู้แทนแน่นอนว่า เป็นตัวแทนของประชาชนนอกเหนือจากการแสดงบทบาทหรือการพูดจาในสภา เสนอเรื่องต่างๆเพื่อให้รัฐบาลรับรู้รับทราบความต้องการความเดือดร้อนของประชาชน แล้วก็เสนอแนะเมื่อรัฐบาลทำถูกหรือทำผิด เหล่านี้คือบทบาทในสภาที่สำคัญประการหนึ่งของผู้แทนราษฎร ในขณะเดียวกันการเป็นผู้แทนราษฎรในสภาและภายนอกสภาก็มีบทบาทไม่แตกต่างกันมีความสำคัญเหมือนกัน เพราะว่า ส.ส.ต้องทำหน้าที่ในการระดมความคิดเห็น เก็บรวบรวมความต้องการของประชาชนว่าเดือดร้อนเรื่องอะไร ต้องการอะไร บ้างเรื่อง ส.ส.อาจไม่ทราบว่าประชาชนบางส่วนเดือดร้อนหรือต้องการแต่ยังไม่มีการพูดถึงกันอย่างกว้างขวาง หน้าที่ของผู้แทนอาจเป็นกระดุนให้เกิดสำนึก มีการพูดถึงเรื่องนั้น เพื่อที่รัฐบาลจะได้ยิน นอกจากนั้นบทบาทนอกสภาของผู้แทนคือการแสดงความคิดเห็นให้ปรากฏแก่สาธารณะ แก่สื่อมวลชนเพื่อจะได้นำไปขยายความต่อ การพูดในสภาการแสดงบทบาทในสภาเพียงอย่างเดียวยังไม่พอ จะต้องออกมาแสดงบทบาทในการพูดนอกสภา เป็นการพูดให้การแสดงต่อสาธารณะทั่วไป ส่วนประชาชนจะเห็นด้วยหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่หน้าที่ของผู้แทนจะต้องเป็นผู้จุดประกายจุดประเด็นให้คนในสังคมรับทราบด้วย หลายคนอาจคิดแต่ยังไม่ได้พูดหรือพูดในวงแคบ ส.ส. มีหน้าที่เอาไปขยายทำให้มีการพูดกันมากขึ้น ทำอย่างนี้มันทำให้เกิดผลการพัฒนาการของชาติไปได้ กรณีของคุณบัญญัตินอกจากเป็นผู้แทนอาวุโสแล้วคุณบัญญัติก็มีบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรมากเช่นกัน โดยเฉพาะถ้าเกิดกรณีวิกฤตทางการเมือง นักข่าวก็จะไปขอสัมภาษณ์หรือวิพากษ์วิจารณ์ อันเนื่องมาจากเป็น ส.ส. ผู้อาวุโสในขณะที่ยกกับ ส.ส. อาวุโสน้อยหรือผู้ที่มีบทบาททางการเมืองน้อย อาจจะไม่ให้ความสนใจเทียบกับคนที่ม้อาวุโสมากหรือประสบการณ์สูงอย่างคุณบัญญัติ

ถาม อาจารย์ มีความคิดเห็นอย่างไรต่อนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของ “นายบัญญัติ”

ตอบ พูดถึงนโยบายของคุณบัญญัติ ยังไม่ค่อยจะชัดสักเท่าไร การเป็นหัวหน้าพรรคของคุณบัญญัติ เป็นหัวหน้าพรรคเพื่อเตรียมการเลือกตั้งเมื่อปี 2548 ในขณะที่คุณชวน หลีกภัย เป็นหัวหน้าพรรคปี 44 ถ้าเราดูบริบททางการเมืองในช่วงเวลาที่คุณบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรค เป็นบริบทที่พรรคประชาธิปัตย์เป็นฝ่ายค้านและเป็นบริบทที่พรรคไทยรักไทยได้รับความนิยมสูงในการเลือกตั้งครั้งแรกในปี 2544 ภายใต้นโยบายที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นนโยบายประชานิยม เพราะฉะนั้นการขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรคของคุณบัญญัติ

ทำอะไรที่จะเอาชนะนโยบายประชานิยมของพรรคไทยรักไทยได้ ในขณะเดียวกันถ้าคุณบัญญัติจะเอานโยบายสมัยนายกชวนมาใช้ ซึ่งพ่ายแพ้การเลือกตั้งต่อพรรคไทยรักไทยก็ลำบาก เพราะฉะนั้นนโยบายพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของคุณบัญญัติ ผมต้องถามกลับไปว่ามีอะไรที่น่าสนใจบ้าง แต่ดูแล้วไม่โดดเด่น คุณนโยบายพรรคไทยรักไทยกลบหมด บรรยายการเลือกตั้งช่วงนั้นนโยบายประชานิยมได้รับการจากรับจากประชาชนอย่างมาก เป็นนโยบายที่แปลกใหม่ และเป็นการเมืองไทยครั้งแรกที่การเลือกตั้งนโยบายของพรรคการเมืองมีความหมาย จากนโยบายของพรรคมาเป็นนโยบายของรัฐบาล ซึ่งไม่เคยมีมาก่อน คุณบัญญัติมาเป็นหัวหน้าพรรคในบรรยากาศแบบนั้น อันที่จริงแล้วน่าจะเห็นใจคุณบัญญัติว่าจะผลิตนโยบายอย่างไรที่จะเอาชนะนโยบายประชานิยมของไทยรักไทยได้ นโยบายที่คุณบัญญัติเสนอมานะ เช่น เรียนฟรี 12 ปี เบี้ยยังชีพคนชรา หลักประกันสุขภาพ มันเป็นนโยบายของไทยรักไทยเก่า เพราะฉะนั้นนโยบายที่เสนอมามันเหมือนไม่ใช่ นโยบายเช่น การเรียนฟรี 12 ปี แต่เป็นข้อกำหนดที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญบอกว่ารัฐจะต้องจัดการศึกษาฟรี เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในขณะเดียวกัน การรักษาพยาบาล เบี้ยยังชีพคนชรา ประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่พรรคไทยรักไทยทำอยู่ เพราะฉะนั้นนโยบายของคุณบัญญัติ ปัญหาก็คือว่าไม่สามารถผลิตนโยบายที่แตกต่างจากพรรคไทยรักไทยได้ ในขณะเดียวกันคุณบัญญัติกลับมาเล่นในประเด็นที่ไทยรักไทยเขาถนัดพูดง่ายว่า เขาถนัดฟุตบอล คุณอยากจะเล่นฟุตบอล แต่ฟุตบอลเป็นกีฬาที่เขาเป็นแชมป์อยู่ คุณบัญญัติอยากจะเล่นกับเขาด้วย นี่ก็ปัญหา นโยบายของคุณบัญญัติ ในขณะเดียวกันในการเลือกตั้งในปี 2548 นโยบายประชานิยมเป็นนโยบายที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ในแง่ลบ เริ่มตั้งแต่มีการเลือกตั้งแล้วถ้าจำไม่ผิดโดยคุณอภิสิทธิ์เอง วิพากษ์วิจารณ์นโยบายประชานิยมว่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการเมืองอย่างไร ต่ออนาคตการเมืองไทยอย่างไร แต่ปรากฏว่าในการเลือกตั้งพรรคประชาธิปัตย์ยังดันเอานโยบายที่วิจารณ์พรรคไทยรักไทยก่อนหน้านี้เอาไว้ มาหาเสียงทำเป็นนโยบายหาเสียง เพราะฉะนั้นมันจึงไม่มีอะไรที่โดดเด่นที่จะเอาไปสู้ เอาไปแข่งกับพรรคไทยรักไทยได้ เป็นผลให้การเลือกตั้งในปี 2548 นอกจากพรรคประชาธิปัตย์จะไม่ชนะแล้ว ไทยรักไทยยังชนะอย่างถล่มทลายมากกว่าการเลือกตั้งปี 44 เพราะไม่มีจุดขายที่ดีพอทำให้การเลือกตั้งปี 2548 ประสบความพ่ายแพ้ คุณบัญญัติจึงลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรค

ถาม อาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไรในช่วงที่ “นายบัญญัติ” เป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ มีการดำเนินงานหรือการพัฒนาพรรคประชาธิปัตย์ไปในทิศทางใด

ตอบ ในช่วงที่คุณบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรค เกิดปัญหาความไม่เข้มแข็งภายในพรรค เนื่องจาก

ส.ส.กลุ่มหนึ่งต้องการหัวหน้าของคนรุ่นใหม่ ปัญหาในข้อนี้จะดูเหมือนว่าคุณบัญญัติจะเผชิญกับปัญหาภาวะผู้นำว่าจะทำอย่างไรต่อการสร้างเอกภาพขึ้นมาภายในพรรคได้ ทำให้คนในพรรคเห็นศักยภาพของผู้นำของตัวเอง ภาวะทางการเมืองแบบนี้เปรียบเสมือนรอยต่อทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ การจะเอาคนหนุ่มแบบคุณอภิสิทธิ์มาต่อสู้อย่างคุณทักษิณเลยก็อาจจะเป็นปัญหาได้ เมื่อเทียบกันตัวต่อตัวคุณทักษิณเป็นหัวหน้าพรรคที่มีภาพลักษณ์ที่เป็นบวกมาก ๆ ในตอนนั้น เป็นเรื่องใหม่สำหรับคนไทยเมื่อเทียบกับคุณอภิสิทธิ์ที่อายุน้อยมากที่ขึ้นมาเป็นผู้นำ เป็นนายกรัฐมนตรีได้อย่างรวดเร็ว เพราะสังคมไทยยังติดประเด็นเรื่องอาวุโส คนไทยยังให้ความเคารพผู้อาวุโสอยู่ เพราะฉะนั้นคุณบัญญัติจะแสดงภาวะผู้นำอย่างไรให้สมาชิกในพรรค ซึ่งเป็นช่วงรอยต่อ คนที่มีความอาวุโสอย่างคุณบัญญัติ ยังมีความจำเป็น ในขณะที่เดิวนั้นคุณบัญญัติก็ต้องแสดงให้เห็นถึงการต่อสู้ทางการเมืองที่พรรคไทยรักไทยมีความแข็งแกร่งมากในช่วงเวลานั้น ถ้าเลือกคุณอภิสิทธิ์มาเป็นหัวหน้าพรรคการต่อสู้ทางการเมือง มันจะมีความได้เปรียบมากกว่าคุณบัญญัติหรือไม่ ซึ่งผมก็เดาไม่ออกเหมือนกันว่าเอาคุณอภิสิทธิ์มาแข่งกับคุณทักษิณแล้วจะได้เปรียบกว่าคุณบัญญัติ ซึ่งผมดูแล้วตอนนั้นปี 48 คุณทักษิณยังมีความแข็งแกร่งอยู่มากทีเดียว ซึ่งคุณทักษิณเพิ่งโดนถล่มหนักหลังจากชนะการเลือกตั้งปี 48 แล้ว ในช่วงบรรยากาศการเลือกตั้งปี 48 แต่ตัวเลขยังชนะอย่างถล่มทลาย นี่ก็ปัญหาของคุณบัญญัติในการเป็นหัวหน้าพรรคในขณะนั้น ถึงยังไม่สามารถสร้างความเป็นเอกภาพภายในพรรคได้ ภายนอกพรรคคุณบัญญัติไม่สามารถสร้างความโดดเด่นในความเป็นผู้นำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งขานรับได้ เพราะว่าคุณบัญญัติเป็นนักการเมืองที่รุ่นราวคราวเดียวกันกับคุณชวน มีอายุที่แตกต่างจากคุณทักษิณในตอนนั้น เพราะฉะนั้นถ้าเปรียบเทียบในแง่อายุคุณบัญญัติก็เป็นคนรุ่นราว เดียวกับคุณชวน ในแง่ของการเป็นผู้นำทางการเมือง หากจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองสำหรับผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองในเวลานั้น ก็ถือว่าเลือกคุณบัญญัติก็ไม่ต่างอะไรกับเลือกคุณชวน เพราะเป็นเช่นเนอเธอร์แลนด์เหมือนกันเลือกไปแล้วก็อาจจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงไม่เห็นผลอะไร เพราะฉะนั้นการเลือกคุณบัญญัติเป็นหัวหน้าพรรคก็มีจุดอ่อน แต่ในขณะเดียวกันจะเลือกคุณอภิสิทธิ์ก็มีจุดอ่อนในความอาวุโสเหมือนกัน เพราะฉะนั้นพรรคประชาธิปัตย์ในเวลานั้นมีปัญหา เรื่องของตัวผู้นำที่มีอายุอยู่ตรงกลางระหว่างคุณอภิสิทธิ์และคุณบัญญัติ มันเหมือนกับช่องว่างระหว่างวัยที่มันห่างกันเกินไป ไม่มีผู้นำที่มีอายุมากกว่าคุณอภิสิทธิ์และสายใกล้เคียงกับคุณอภิสิทธิ์ในขณะเดียวกันก็มีความอาวุโสทางการเมืองใกล้เคียงกับคุณบัญญัติ ผมคิดว่าการเป็นหัวหน้าพรรคของคุณบัญญัติล้มเหลวสำหรับความก้าวหน้าของพรรค แต่ในแง่ของการ

พัฒนาการทางการเมืองก็ถือว่าเป็นกระบวนการที่ถูกต้องแล้ว ที่คุณบัญญัติผ่านการเลือกตั้งมาจากสมาชิกพรรคจนได้เป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ถาม บทสรุปของ “นายบัญญัติ” ในการเป็นหัวหน้าพรรค อาจารย์คิดว่ามีความหมายและความสำคัญอย่างไรต่อการเมืองการปกครองไทย

ตอบ สรุปว่าการที่คุณบัญญัติได้รับการคัดเลือกเป็นหัวหน้าพรรค มีความสำคัญต่อระบอบประชาธิปไตย คือการที่พรรคการเมืองพรรคหนึ่งมีกระบวนการในการสืบทอดภายในพรรคให้ดำเนินต่อไปในอนาคตข้างหน้าได้ประการหนึ่ง คือสังเกตและพิจารณาจากตัวหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค เราก็จะพบว่าการมีกระบวนการในการเลือกตั้งการได้มาซึ่งหัวหน้าพรรคของประชาธิปัตย์เป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าพรรคดำเนินกระบวนการตามครรลองของพรรคการเมืองในประเทศที่พัฒนาแล้ว คือมีกระบวนการในการคัดเลือคนมาสืบทอดพรรคให้ดำรงอยู่ ไม่เหมือนกับอีกหลายพรรคที่พรรคจะล้มหายตายจากไปพร้อมกับผู้นำ เมื่อผู้นำเดิมๆเสียชีวิตหรือผู้นำคนเดิมหมดความมีชื่อเสียงในทางการเมืองก็จะทำให้พรรคนั้นล้มเหลวล้มหายตายจากไปจากการเมืองไปในที่สุด และก็เกิดขึ้นกับพรรคการเมืองภายในประเทศไทยมาแล้วหลายพรรค แต่ในกรณีของคุณบัญญัติก็มีความสำคัญในแง่ของจะดีหรือชั่ว จะมีบทบาททางการเมืองในพรรคนอกพรรคดีไม่ดียังไง ประสบความสำเร็จมากประสบความสำเร็จน้อย เทียบกับหัวหน้าพรรคคนอื่นๆ หรือไม่ว่าอย่างไร ประการสำคัญอย่างน้อยยังรักษากระบวนการทางการเมืองให้สืบทอดต่อไปได้ รักษาความเป็นพรรคให้สืบทอดต่อไปได้ ก็เป็นความสำคัญต่อการเมืองการปกครองต่อระบอบประชาธิปไตยในแง่หนึ่ง ก็เป็นตัวอย่างให้แก่พรรคการเมืองอื่นๆ ได้ว่าในแง่ของการสืบทอดพรรคการเมืองให้ยืนยงคงอยู่ต่อไปก็ต้องทำอย่างนี้ ต้องมีกระบวนการในการเลือก และต้องมีคู่แข่ง ไม่ใช่ ชูเียวว่าพรรคการเมืองนี้ต่อไปต้องสร้างทายาทอสูร หรือสืบทอดให้ใครเป็นหัวหน้าพรรค มองพรรคเป็นเหมือนมรดกทางการเมืองของตระกูลใดตระกูลหนึ่ง เพราะฉะนั้นจะส่งผลกระทบต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นจึงต้องมีกระบวนการในการเลือกและต้องมีคู่แข่งเพียงแต่ว่า เมื่อแข่งแล้วยังมีปัญหาเหมือนกับพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งมันก็เป็นปัญหาของพรรคการเมืองในประเทศไทย เมื่อแข่งเสร็จแล้วคนที่เหลือจึงไม่ร่วมไม่ร่วมมือกันทำงาน ด้วยการช่วยเหลือคุณบัญญัติให้ได้เป็นหัวหน้าพรรคที่มีความแข็งแกร่ง และพรรคการเมืองมีความเข้มแข็งด้วย แต่การที่แข่งแล้วแพ้ แบ่งแยกเป็นพวกใครพวกมัน มันก็ส่งผลไม่ดีต่อพรรคการเมืองนั้นและส่งผลกระทบต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย นี่ก็คือสิ่งที่ประเด็นว่า เมื่อไรพรรคการเมืองไทยจะเป็นแบบต่างประเทศเสียที แข่งแล้วก็

แล้วกันไป แล้วหันมาร่วมกันทำงานกันอย่างเต็มที่ มันก็จะทำให้ประชาธิปไตยของไทย
เจริญก้าวหน้าได้ ตัวพรรคควรเป็นตัวแสดงให้เห็นในเรื่องนี้ด้วย

จบการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์ของ ผศ.ดร.บุญอริ ยีหมะ

บทบาทภายในรัฐสภาของผู้แทนราษฎรของนายบัญญัติ เห็นว่ามีบทบาทไม่น้อยหน้า ส.ส.
คนอื่นๆ ในฐานะ ส.ส. อาวุโสที่เป็นนักการเมืองมาหลายสมัย มีความรู้ประสบการณ์ในด้านการ
เสนอกฎหมาย การตรวจสอบถ่วงดุล การวิพากษ์วิจารณ์ที่ถูกชี้ผิดแก่ฝ่ายรัฐบาล ซึ่งถือนายบัญญัติ
มีความหมายและความสำคัญต่อระบอบประชาธิปไตย ส่วนบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรมี
ความหมายและความสำคัญอย่างไรต่อคำว่าผู้แทนปวงชนชาวไทย คือการเป็นผู้แทนราษฎรในสภา
และภายนอกสภามีบทบาทไม่แตกต่างกันมีความสำคัญเหมือนกัน เพราะส.ส.ต้องทำหน้าที่ในการ
ระดมความคิดเห็น เก็บรวบรวมความต้องการของประชาชนเพื่อเสนอรัฐบาลให้ช่วยแก้ไข
ปัญหา นอกจากนั้นบทบาทนอกสภาของผู้แทนคือการแสดงความคิดเห็นให้ปรากฏแก่สาธารณะ
แก่สื่อมวลชนเพื่อจะได้นำไปขยายความต่อ จะต้องเป็นผู้จุดประกายจุดประเด็นให้คนในสังคม
รับทราบด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดผลการพัฒนาการของประชาธิปไตยได้ กรณีของนายบัญญัตินอกจาก
เป็นผู้แทนอาวุโสแล้ว ก็มีบทบาทภายนอกสภาผู้แทนราษฎรมากเช่นกัน โดยเฉพาะหากเกิดกรณี
วิกฤตทางการเมือง นักข่าวก็จะให้ความสนใจขอสัมภาษณ์หรือให้วิพากษ์วิจารณ์ในกรณีดังกล่าว

นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของนายบัญญัติ เห็นว่ายังไม่ค่อยชัดเจน
เท่าไร ไม่โดดเด่นมากนัก จะถูกนโยบายประชานิยมของพรรคไทยรักไทยกลบหมด เมื่อนายบัญญัติ
เป็นหัวหน้าพรรคและเสนอนโยบาย เช่น เรียนฟรี 12 ปี เบี้ยยังชีพคนชรา หลักประกันสุขภาพ ก็
เป็นนโยบายของไทยรักไทยเก่า และเป็นข้อกำหนดที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นจึงไม่
สามารถผลิตนโยบายที่แตกต่างจากพรรคไทยรักไทยได้ ทำให้ไม่มีจุดขายที่ดีพอ การเลือกตั้งปี
2548 จึงประสบความสำเร็จ นายบัญญัติจึงลาออกจากการเป็นหัวหน้าพรรค แต่สรุปได้ว่าการที่นาย
บัญญัติได้รับคัดเลือกเป็นหัวหน้าพรรค มีความสำคัญต่อระบอบประชาธิปไตย คือการที่พรรค
การเมืองหนึ่งมีกระบวนการในการสืบทอดภายในพรรคด้วยกระบวนการการเลือกตั้งให้ได้มาซึ่ง
หัวหน้าพรรค เป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าพรรคดำเนินกระบวนการตามครรลองของพรรคการเมืองใน
ประเทศที่พัฒนาแล้ว

การสังเกตการณ์

ประกอบการสัมภาษณ์เรื่องบทบาททางการเมืองของนายบัญญัติ บรรทัดฐาน

สังเกตการณ์ ณ สถานที่ พรรคประชาธิปัตย์

วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2553 เวลา 15.00 - 16.00 น ครั้งที่ 1

วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 เวลา 16.20 - 18.00 น ครั้งที่ 2

ผู้ถูกสังเกตการณ์ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

ตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สังเกตการณ์โดย นายธนรัตน์ ตุละชน (ผู้วิจัย)

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตการณ์

1. พฤติกรรมของผู้ถูกสังเกต

1.1 พฤติกรรมทางกาย ปกติเรียบร้อยในการวางตนเหมาะสมกับบทบาทของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายบัญญัติมักแสดงออกทางกายในลักษณะบรรยายโดยแสดงท่าทีปฏิกิริยาประกอบ มีการยกมือทำท่าทางรวมถึงเวลานายบัญญัติพูด หน้าตาจะอมยิ้มอยู่ตลอดเวลาเช่นท่านช่วยอธิบายคำว่า “บัญญัติ 10 ประการ” นายบัญญัติจะหัวเราะและจะพูดว่า “ประการ” ประการที่ 1 ด้วยเหตุผลเป็นอย่างนี้ ประการที่ 2 ประการที่ 3 เป็นอย่างนี้ คุณเป็นผู้ใหญ่ใจดี บุคลิกภาพคุณมีฐานสง่าผ่าเผยมีความอ่อนน้อมเป็นบุคคลที่เรียบง่ายเมื่อใครอยู่ใกล้เหมือนยืนอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่คล้ายๆกับหนังสือชาวกรุงคือเวลาจำก็จะไม่จำมาก ได้แต่ยิ้มๆเหมือนแนวการเขียนของฮิวเมอริสต์ตลอดจนนักเขียนชาวกรุงทั้งหลายในยุคนี้ เพราะฉะนั้นนายบัญญัติ บรรทัดฐาน มีความเหมาะสมกับบทบาทของหัวหน้า พรรคประชาธิปัตย์ ที่ต้องมีการประนีประนอมกับบุคคลต่างๆที่สังกัดในพรรคประชาธิปัตย์

1.2 พฤติกรรมทางวาจา นายบัญญัติมักใช้วาจาสุภาพอ่อนโยนไม่แข็งร้ายหรือพูดจาไม่สุภาพในขณะสัมภาษณ์ แต่พูดทองแดงตามประสาคนปากขี้ได้ที่พูดไม่ขัดแต่เป็นคนอารมณ์ดีตลอดเวลาสัมภาษณ์ พูดจาชัดถ้อยชัดคำไม่ต้องแปลคำพูดเป็นคนพูดตรงประเด็น แฉมพูดตลกในบางเวลาประการสำคัญ นายบัญญัติเรียงลำดับการพูดได้อย่างเหมาะสมทำให้คนฟังเข้าใจง่ายขึ้น ค้อยถ้อยคำมีเสียงสูงต่ำ อาจจะเป็นเพราะว่า เป็นนักกฎหมายจึงมีฝีปากเป็นเอก วาทศิลป์ดี สามารถดำเนินบทบาทการอภิปรายกฎระเบียบของรัฐสภาได้เป็นอย่างดี

2. คำพูดที่แสดงออกในแนวคิด

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ที่มีความมั่นคงในอุดมการณ์ทางการเมือง นายบัญญัติใช้เวที พรรคประชาธิปัตย์เป็นเวทีได้ดำเนินการเมือง เป็นผู้แทนราษฎรที่ไม่เคยสอบตกแม้แต่ครั้งเดียวและไม่เคยเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองที่สังกัด การที่มีความมั่นคงกับพรรคมาตลอดจนสามารถได้รับการเลือกตั้งเป็น หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ กระนั้นวิสัยทัศน์นายบัญญัติที่แถลงต่อสมาชิกพรรคว่า “ยุทธศาสตร์ 3 ป.” รวมถึงภารกิจหลักๆในการดำเนินงานของพรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะที่เป็นฝ่ายค้านทำหน้าที่ตรวจสอบรัฐบาล การสร้างเครือข่ายทางการเมือง ที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น การจัดทำนโยบายสาธารณะที่สอดคล้องต้องกันกับปัญหาของประเทศ สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความเรียกร้องของประชาชน ประการสำคัญแนวคิดในการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองท้องถิ่น

3. บทบาทที่แสดงออกในด้านที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน เป็นนักการเมืองอาชีพ ยืนหยัดอยู่บนเส้นทางการเมืองมายาวนานกว่า 30 ปี ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับพรรคประชาธิปัตย์มาเกือบครึ่งชีวิตเป็นมาแล้วทั้งรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีหลายกระทรวงหรือแม้แต่เป็นฝ่ายค้านตรวจสอบรัฐบาล ก็เป็นภาพลักษณ์ที่ติดตัวนายบัญญัติมาจนถึงปัจจุบัน แต่เหนือสิ่งอื่นใด บทบาทที่สำคัญยิ่งของนายบัญญัติ คือนักวิเคราะห์การเมืองที่เจนจัด แทบทุกนัดของการประชุมพรรคประชาธิปัตย์ นายบัญญัติจะต้องทำหน้าที่วิเคราะห์การเมืองทั้งในระดับบนดินและใต้ดินประการสำคัญที่แสดงออกอย่างชัดเจน คือ การสัมภาษณ์สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ในหัวข้อ “เดินหน้าสู่สนามเลือกตั้ง” ที่โรงแรมทวินโลตัส จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2547 ว่า “การเลือกตั้งใกล้เข้ามา เวลานี้มีสัญญาณของการยุบสภามีความเป็นไปได้ วันนี้กับปี 46 ตอนต้นปีพี่น้องไม่ยิ้มแย้มแจ่มใสตอนนั้นพรรคไทยรักไทยแข็งแรงมาก คึกคักมากโดยเฉพาะช่วงหลังที่ผมได้รับการสนับสนุนให้ทำหน้าที่หัวหน้าพรรค พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร บริหารต้นปี 2545 สิ้นปี 2546 ต้องยอมรับว่าน่ากลัว ภาพที่รัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ แสดงไว้ มีการโฆษณาชวนเชื่อหน้าจอทีวีว่าประสบความสำเร็จ พ.ต.ท. ทักษิณไปพบปะทุกจังหวัดใช้เครื่องมือสื่อสารของรัฐ ถ่ายทอดสด สื่อมวลชนนำไปเป็นกระบอกเสียงให้พรรคไทยรักไทยเป็นเรื่องน่ากลัวมาก เป็นภาพของความแข็งแรงอย่างมหาศาลที่ไม่เคยปรากฏในรัฐบาลไหนมาก่อน จนกลายเป็นความอึกเขมถึงขั้น พ.ต.ท. ทักษิณประกาศจะจัดตั้งเป็นรัฐบาลพรรคเดียว 400 ที่นั่ง โดยไม่เกรงใจพรรคร่วมรัฐบาลไม่เกรงใจรายบริหาร ศิลปะอาชา หัวหน้าพรรคชาไทย นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา”

4. ความเห็นของผู้พูดหรือหัวข้อที่กำลังพูดถึงคำว่า “บัญญัติ ขัดตาทัพ” ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

“ผมไม่คิดอะไรมันก็มีคนพูดเหมือนกัน เพราะช่วงนั้นทุกคนมีความรู้สึกเหมือนกันว่า พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร แข็งแรงมาก แล้วมีความรู้สึกว่ นายบัญญัติจะสู้ไหวหรือ หรือขึ้นมาขัดตาทัพชั่วคราว อย่างไรเสียก็สู้ไม่ได้อยู่แล้ว ผมก็ไม่ได้รู้สึกอะไร ประการที่หนึ่งการเป็นนักการเมืองนี้ ต้องพร้อมยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์ ประการที่สอง ด้วยความรู้สึกว่าแม้จะขัดตาทัพก็ขอให้ขัดตาทัพให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ พรรคอาจจะแพ้เลือกตั้งเพราะรู้แล้วว่าสู้ยากแต่อย่าให้เสียหลัก อย่าเสียอุดมการณ์ ซึ่งคนรุ่นก่อนๆ ได้สร้างไว้ผมคิดว่าผมคิดเท่านั้นในเวลานั้น”

ภาคผนวก ค

ประวัติ นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

นายบุญญิต บรรทัดฐาน จบการศึกษาระดับมัธยมโรงเรียนสุราษฎร์ธานีและโรงเรียนอานวยศิลป์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จาก คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แล้วรับราชการเป็นวิทยากร สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทใน พ.ศ. 2513 ต่อมาเข้าสู่วงการเมืองเป็น ส.ส. หลายสมัย เคยดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีในหลายกระทรวง

การดำรงตำแหน่งทางการเมือง

- เป็น ส.ส. ในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ 13 สมัย ใน พ.ศ. 2518, พ.ศ. 2519, พ.ศ. 2522, พ.ศ. 2526, พ.ศ. 2529, พ.ศ. 2531, พ.ศ. 2531, พ.ศ. 2535/1, พ.ศ. 2535/2, พ.ศ. 2538, พ.ศ. 2539, พ.ศ. 2544, พ.ศ. 2548, พ.ศ. 2550 โดยเป็น ส.ส. ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีมาโดยตลอด ยกเว้นใน พ.ศ. 2544 เป็นต้นมาที่เป็น ส.ส. ระบบบัญชีรายชื่อ และ ส.ส. สัดส่วน

- รองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. 2519
- เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2519
- โฆษกพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. 2522 – พ.ศ. 2523
- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2523 – พ.ศ. 2526
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2526 – พ.ศ. 2529
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ พ.ศ. 2529 – พ.ศ. 2531
- ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2531 – พ.ศ. 2533
- รองนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2535 – พ.ศ. 2538
- รองนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2543
- หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. 2546 – พ.ศ. 2548

นายบุญญิต บรรทัดฐาน เป็นรองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ตั้งแต่ พ.ศ. 2530 จนถึง พ.ศ. 2546 จึงก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งหัวหน้าพรรคในเดือนเมษายน ตามการเลือกของสมาชิกพรรคหลังจากนายชวน หลีกภัย หมดวาระไป และได้ลาออกจาก ตำแหน่งหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ หลังการเลือกตั้งเมื่อ พ.ศ. 2548 เมื่อพรรคไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งนายบุญญิตได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ว่าถ้าพรรคพ่ายแพ้การเลือกตั้งจะขอลาออก

ได้รับฉายาว่า “บุญญิต 10 ประการ” เนื่องจากมักพูดหรือให้สัมภาษณ์ติดคำว่า “ประการ” และ “ประการต่อไป”

นายบุญญิตมีบทบาทสำคัญในการต่อสู้คดียุบพรรค โดยได้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะทำงานเตรียมสำนวนคดี และสามารถนำพาพรรครอดพ้นคดียุบพรรคได้สำเร็จ ในขณะที่พรรคคู่แข่งคือ พรรคไทยรักไทย ถูกศาลวินิจฉัยให้ยุบพรรค ปัจจุบันนายบุญญิต บรรทัดฐาน เป็น ส.ส. แบบสัดส่วน กลุ่ม 8 และสมาชิกสภาที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสัมภาษณ์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ ผศ. ดร. วิชัย กาญจนสุวรรณ

สถานที่ทำงาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วุฒิการศึกษา Ph.D. (รัฐศาสตร์) U.of Nort Texas

ประสบการณ์หรือความชำนาญ การเมืองการปกครอง-รัฐประศาสนศาสตร์

นโยบายสาธารณะ

2. ชื่อ ผศ. ดร.บุญอริ ยี่หะมะ

สถานที่ทำงาน สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

วุฒิการศึกษา รัฐศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (รัฐศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ วิจัยนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานีและวิจัย

การศึกษา ความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองตั้งสมาชิกสภา

ผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550 ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา “ทุนจากสถาบันพระปกเกล้า

3. ชื่อ รศ. ภาณุ ธรรมสุวรรณ

สถานที่ทำงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

วุฒิการศึกษา ป.โท รัฐประศาสนศาสตร์

ประสบการณ์หรือความชำนาญ วิจัย Best Practice สถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2547

2548, 2552 วิจัยท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ สำนักงานปลัด

สำนักนายก พ.ศ. 2547 – 255 , วิจัยการเมืองพัทลุง พ.ศ. 2548